

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

Yıl/Year: 2020 Cilt/Volume: 4 Sayı/Issue: 1

www.alinteridergisi.com

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/alinterisosbil>

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

Yıl/Year: 2020 Cilt/Volume: 4 Sayı/Issue: 1

Dizinlenme

Indexing

MIAR

Modern Language Association | MLA

Adres/Address

Kastamonu Üniversitesi
İİBF Binası Uluslararası İlişkiler Bölümü
Kuzeykent Kampüsü
Kastamonu/TURKEY

Tel./Phone: +90 366 280 2107

Email: alinterisosyalbilimler@gmail.com

Web: <https://dergipark.org.tr/alinterisosbil>

Temmuz-2020

ASOBİD/AJOSS

@ALİNERİ Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD) uluslararası hakemli bir dergi olup, yılda iki sayı yayımlanır. Dergide yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

@ALİNERİ Journal of Social Science (AJOSS) is an international peer-reviewed journal, has been published twice per year. Authors are responsible for the content of their manuscripts.

ALINTERİ

Sosyal Bilimler Dergisi/Journal of Social Sciences
ASOBİD/AJOSS

ISSN: 2564-6583/E-ISSN: 2602-229X

Baş Editör/Editor-in-Chief

Yahya YEŞİLYURT
(Kastamonu University/Turkey)

Editör Yardımcısı/Assistant Editor

Erkam TEMİR
(Kastamonu University/Turkey)

Yayın Kurulu/Editorial Board

Ahmet TOKSOY (Adnan Menderes University/Turkey)
Fırat YALDIZ (Kastamonu University/Turkey)
Hossein SHEIBAN (Stockholm University/Sweden)
İbrahim AYKUN (Gaziosmanpaşa University/Turkey)
Metin ÜNVER (Istanbul University/Turkey)
Recep GÜLMEZ (Binali Yıldırım University/Turkey)
Ryan Michael GUNDERSON (Miami University/United States)
Songül ALŞAN (Binali Yıldırım University/Turkey)
Stephen R. GOODWIN (Emory University/United States)

Bilim ve Danışma Kurulu/Science and Advisory Board

Abdulrahim HUSAYN (American University/Lebanon)
Bereket KARİBAYEV (National University/Kazakhstan)
Birsal KARAKOÇ (Uppsala University/Sweden)
Elvira LATİFOVA (State University/Azerbaijan)
Enver KONUKÇU (Retired Prof/Turkey)
Evangelia BALTA (NHRF/Greece)
Geza DAVID (Eötvös Lorand University/Hungary)
Glenn W. MUSCHERT (Miami University/United States)
Gültekin YILDIZ (National Defence University/Turkey)
Haldun EROĞLU (Ankara University/Turkey)
İhsan Süreyya SIRMA (Retired Prof/Turkey)
İsa BLUMI (Stockholm University/Sweden)
İsmet TÜRKMEN (Gaziosmanpaşa University/Turkey)
Jamil Poladkhan HASANLI (State University/Azerbaijan)
Jansaya JABİNA (International Relations Univ/Kazakhstan)
Mihai RETEGAN (Universitatea din Bucureşti/Romania)
Nenad MOAČANIN (Academy of Sciences/Croatia)
Neşe ÖZDEN (Ankara University/Turkey)
Refik TURAN (Gazi University/Turkey)
Salih TUNÇ (Akdeniz University/Turkey)

Sekreteryas/Secretariat

Oğuzhan AKSU

Kapak Tasarım/Cover Design

Köksal BİLİRDÖNMEZ

Hakem Kurulu/Referee Board

Abdülkadir GÜL (Erzincan University-Turkey)
Abdulrahim ABU HUSAYN (American University of Beirut-Lebanon)
Ahmet TOKSOY (Adnan Menderes University-Turkey)
Andrey V. KOROTAYEV (State University-Russia)
Beishenbek TOGTOGULOV (Kastamonu University-Turkey)
Bereket KARİBAYEV (Al-Farabi Kazakh National University-Kazakhstan)
Birsell KARAKOÇ (Uppsala University-Sweden)
Elvira Mahammadgizi LATİFOVA (Baku State University-Azerbaijan)
Erol TURAN (Kastamonu University-Turkey)
Esat AKTAŞ (Bayburt University-Turkey)
Evangelia BALTA (National Hellenic Research Foundation-Greece)
Evren KÜÇÜK (Kastamonu University-Turkey)
Fatma ŞİMŞEK (Akdeniz University-Turkey)
Geza David (Eötvös Lorand University-Hungary)
Glenn W. MUSCHERT (Miami University-ABD)
Güven DİNÇ (Akdeniz University-Turkey)
Hasan GEYİKOĞLU (Ataturk University-Turkey)
Hidayet KARA (Alparslan University-Turkey)
Hossein SHEIBAN (Stockholm University-Sweden)
İbrahim AYKUN (Gaziosmanpaşa University-Turkey)
İsa BLUMI (Stockholm University-Sweden)
İsmet TÜRKMEN (Gaziosmanpaşa University-Turkey)
Jamil Poladkhan HASANLI (Baku State University-Azerbaijan)
Jansaya JABİNA (University of IR and World Languages-Kazakhstan)
Kader POLAT (Erzincan University-Turkey)
M. Sait DİLEK (Ataturk University-Turkey)
M. Serhat YILMAZ (Kastamonu University-Turkey)
Mevlüt YÜKSEL (Ataturk University-Turkey)
Mihai RETEGAN (Universitatea din Bucureşti-Romania)
Muhammet GÜÇLÜ (Akdeniz University-Turkey)
Murat FİDAN (Kastamonu University-Turkey)
Murat HANİLÇE (Gaziosmanpaşa University-Turkey)
Mustafa ORAL (Aksaray University-Turkey)
N. Fahri TAŞ (Erzincan University-Turkey)
Najat SAYEM KHALİL (IRCICA-Turkey)
Nenad MOAČANIN (The Croatian Academy of Sciences and Arts-Croatia)
Oktay KIZILKAYA (Kafkas University-Turkey)
Osman EMİR (Karadeniz Technical University-Turkey)
Recep ÇELİK (Yalova University-Turkey)
Ryan Michael GUNDERSON (Miami University-ABD)
Savaş EĞİLMEZ (Ataturk University-Turkey)
Sedat BİNGÖL (Anadolu University-Turkey)
Songül ALŞAN (Erzincan University-Turkey)
Stephen R. GOODWIN (Yeditepe University-Turkey)
Süleyman ÇİĞDEM (Ataturk University-Turkey)
Ufuk ERDEM (Ardahan University-Turkey)
Ümit KILIÇ (Ataturk University-Turkey)
Vedat KARADENİZ (Erzincan University-Turkey)
Venera İSTAYEVA (University of IR and World Languages-Kazakhstan)
Yasemin AKTAŞ (Bayburt University-Turkey)
Yasin TOPALOĞLU (Ataturk University-Turkey)

YAYIN İLKELERİ

Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD) yılda iki defa yayınlanır. Ana dili Türkçe olan dergiye İngilizce makaleler de kabul edilmektedir. ASOBİD Tarih, Sosyoloji, Uluslararası İlişkiler ve Siyaset Bilimi disiplinlerinde bilimsel konu ve sorunları araştıran çalışmaları yayımlayan bir dergidir. Özgün nitelikli uluslararası ve ulusal araştırma makaleleri yayımlamayı amaç edinmiş hakemli ve akademik bir dergidir.

Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi uluslararası hakemli bir dergi olup, yılda iki sayı (Temmuz-Aralık) yayınlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Dergi amacına uygun gönderilecek aday makalenin başka bir dergi veya kitapta yayımlanmamış ve yayımlanmak üzere başvurulmamış olması gerekmektedir. Makalelerinin yayımlanmasını isteyen yazarların <https://dergipark.org.tr/tr/pub/alinterisosbil> adresine kayıt olup, çalışmalarını sisteme yüklemeleri gerekmektedir. Online olarak başvurusu yapılmayan hiçbir makale dikkate alınmayacaktır.

Makale metni, derginin internet sitesindeki **Yazım Kurallarında** belirtilen şartlara uygun olarak yazılmalıdır. Makaleye ait görsel öğeler var ise bunlar metinden bağımsız, jpeg veya tiff formatında olmalı ve çözünürlüğünün 300 dpi'den az olmamalıdır. Makalede özet bulunmalı ve özetle en az 150, en fazla 200 kelime kullanılmalıdır. Özetle çalışmanın sonucundan ziyade bu çalışmaya neden ihtiyaç duyulduğu ve çalışmanın hedefi hakkında bilgi verilmelidir. Kaynak taraması, yöntem, bulgulara da özetle değinilebilir. En az 4, en fazla 6 anahtar kelime kullanılmalıdır. Türkçe kaleme alınan makalenin özeti Türkçe ve İngilizce olmalıdır.

Dipnotlar metinde parantez içinde verilmeli, kaynakça bölümü makalenin hemen sonunda yer almalıdır. Metinde kullanılan kaynaklar; yazar soyadı, yayın tarihi, sayfa numarası şeklinde kısaltılmış olarak verilmeli, bir defa kullanılan yayınlar için de aynı kurala uyulması gerekmektedir. Yazar gerekli gördüğü hallerde fazla kullanmamak şartıyla sayfa altı numaralı dipnot da kullanabilir.

Yayımlanmak üzere gönderilen her makale, baş editör tarafından seçilecek iki hakem tarafından değerlendirilmekte ve yayım konusundaki kesin karar baş editör tarafından verilerek yazara üç ay içinde bildirilmektedir. Aday makalenin yayımlanıp yayımlanmaması konusunda yayım kurulu nihai karar vericidir. Makalenin yayım sırasına alınabilmesi için en az iki hakemden olumlu görüş alınması şartına haiz olması gerekmektedir. Hakemlerden birisi yayımlanamaz kararı verdiğinde, üçüncü bir hakeme gönderme durumu editör kurulunun takdirine bırakılır. Hakem değerlendirmelerinde araştırmalara ilişkin ham veriler hakemler tarafından talep edildiğinde yazar bu verileri hakemlerle paylaşmak zorundadır. Yazar, gerektiğinde makalenin yayımlanmasından sonra da bu verileri sağlamakla yükümlüdür. Düzeltme gereken makaleler yazarlarına gerekli düzeltmeleri yapmaları için iade edilir. 1 ay içerisinde düzeltmesi yapılmayan makaleler yayım aşamasına alınmaz ve sorumluluk yazarına aittir. Yazılar, yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmezler.

Dergimiz ortak yazarlı makale kabul etmektedir. Ancak sayısı üçü geçemez. Ortak yazarlı makalede katkı oranı en yüksek olan yazar ilk sırada yer alır. Diğer isimler katkı oranına

göre sıralanır. Yüksek lisans ve doktora tezlerinden üretilen makaleler ayrı bir ibareyle belirtilmeli ve danışmanından onay yazısıyla sunulmalıdır.

Kongre, sempozyum, çalıştay vb. gibi yerlerde sunulmuş bildiriler değerlendirilmek üzere dergimize kabul edilmektedir. Ancak yazar başlığın sonuna koyacağı sembol dipnotla bu hususa açıklık getirmelidir. Bu çalışmanın mükerrer olması yahut bildiri kitapçığında da basılması tamamen yazar sorumluluğundadır.

Makalelerdeki fikir ve sonuçlar yazarın şahsi görüşü olup, doğrudan veya dolaylı olarak *ALİNERİ Sosyal Bilimler Dergisi* görüşü niteliği taşımaz. Yazarlar, yayıma kabul edilen yazılarının yayın/telif haklarını dergiye devretmiş sayılırlar. Dergide yayımlanan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Tamamen yahut kısmen kopyalanması yasaktır. Dergide yayımlanan tüm makalelere açık erişim sağlanmaktadır.

Dergimize gönderilen makaleler iThenticate İntihal Programı ile tarandıktan sonra değerlendirme aşamasına geçilmektedir. Yapılan intihal analizinde %15'i geçen makaleler düzeltilmesi amacıyla yazara raporla birlikte geri gönderilir. Düzeltmeler için bir aylık süre tanınır. Bu düzeltmeler verilen süre içinde yapılmadığı takdirde çalışma reddedilir. İntihal programına kaynakça olmadan makale yüklenir. %15'lik birimde pay oranlarının dağılımı esastır.

PUBLICATION PRINCIPLES

Alinteri Social Sciences Journal (AJOSS) is published twice in a year. The journal accepts English papers whose maternal language is Turkish. AJOSS is a journal that publishing scientific studies and researches in the disciplines of History, Sociology, International Relations and Political Sciences. Moreover, it is an international and peer reviewed journal which has the aim to publish unique qualified international and national research papers.

Alinteri Journal of Social Sciences is an international peer-reviewed journal, has been published twice per year (July-December). Authors are responsible for the content of their manuscripts.

the candidate article, to be sent for the purpose of the journal, should not be published in another journal or book and should not be submitted for publication. Authors who want to publish their articles should register to <https://dergipark.org.tr/en/pub/alinterisosbil> and upload their articles to the online submission system. No articles which are not submitted via online submission system will not be considered. The manuscript should be written in accordance with author's guidelines given in [the journal's website](#). If there are visual elements in the article, they should be in text format independent of jpeg or tiff and their resolution should not be less than 300 dpi. An abstract should be found in the article and at least 150 and maximum 200 words should be used in the abstract. The abstract should give information about why this study is needed rather than the objective and results of of the study. The literature review, method and findings can also be mentioned. At least 4, maximum 6 keywords should be used. Abstract should be in Turkish and English.

Footnotes should be given in parentheses in the text. Sources used in the text; Author's surname, publication date, page number should be given as abbreviated, the same rules must be observed for once-used publications. If necessary, the author may use the footnote.

Each manuscript submitted for publication is evaluated by two referees to be selected by the editor-in-chief, and the final decision is informed by the editor-in-chief within three months. The editorial board is the final decision-maker for the publication of the candidate article. In order for the article to be placed in the publication order, it must have the condition of receiving positive opinions from at least two referees. When one of the reviewers decides to reject the manuscript, it will send to a third referee for evaluation. Articles those require a correction are returned to the authors for making the necessary corrections. Articles which are not corrected within 1 month are not taken to the publication stage and belong to the author of responsibility. The manuscripts are not returned to the author, whether they are published or not.

The journal accepts co-authored articles. However, the number of authors may not exceed three. In the co-authored article, the author with the highest contribution rate takes first place. Other names are sorted by contribution rate. Manuscripts produced from master's and doctoral theses should be indicated in a separate phrase and submitted with approval letter from the advisor.

All the unpublished papers related to the conference, symposium, workshop, congress etc. theme are welcome to submit. However, the author should clarify this issue with the symbol footnote that he/she will put at the end of the title. It is entirely the responsibility of the author to repeat this work or to publish it in the leaflet.

The ideas and results in the articles are the personal opinion of the author and do not constitute the opinion of **ALINTERİ Journal of Social Sciences** directly or indirectly. Authors are deemed to have transferred the publication/copyrights of the articles accepted for publication to the journal. The articles published in the journal can be quoted by reference. Reproduction in whole or in part is prohibited.

Submitted articles to the journal are checked by the iThenticate Plagiarism Cheking Software. Then, the peer-review process is started. In the plagiarism checking, articles exceeding 15% are sent back to the author together with the report for correction. A one-month period is allowed for revisions. If these corrections are not made within the given time, the work is rejected. The manuscript is uploaded to the plagiarism program without a bibliography. The distribution of the share rates is essential in 15% unit.

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makaleleri/Research Articles

Nur Seda TEMUR

U.S. FOREIGN POLICY TOWARDS TAIWAN: OBAMA VS. TRUMP
Amerika'nın Tayvan'a Yönelik Dış Politikası: Obama ve Trump Karşılaştırması
(1-12)

Abil GÜNDOĞDU

ORTADOĞU'DA ARAP SOSYALİZMİ VE MIŞEL EFLAK
Arab Socialism at Middle East and Michel Aflaq
(13-26)

Ahmet TOKSOY

BÜYÜK SAVAŞIN ARİFESİNDE RUSYA'NIN ERMENİ POLİTİKASI
The Armenians Politics of Russia Before the World War I
(27-38)

Serkan İLDEN-Esma MUTLU

TRANSFORMATIONS OF ESTHETICS IN POSTMODERN ART
Postmodern Sanatta Estetik Düşüncesinin Oluşumu
(39-46)

Harun KOÇAK

DEVELOPMENT OF SELF-DETERMINATION RIGHT AND THE ROLE OF ICJ:
STATEMENTS ON THE SOUTH WEST AFRICA (NAMIBIA) ADVISORY OPINION
Self-Determinasyon Hakkının Gelişimi ve UAD'nın Rolü: Güney Batı Afrika (Namibya) Danışma
Görüşündeki Bildiriler
(47-68)

Kitabiyat/Book Reviews

Yılmaz KILIÇ

Târîh-i Göynüklü, Osmanlı Tarihi 1123-1173/1711-1759, Haz. Songül Çolak/Metin Aydar, Türkiye
Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul, 2019.
(69-72)

Onur ERTÜRK

Holloway, J., Nasioka, K. ve Doulos, D. (Ed.). (2020). Beyond Crisis: After the Collapse of
Institutional Hope in Greece, What? (Çev. A.M. Holloway),
PM Press, Oakland, 246 sayfa, ISBN: 978-1-62963-515-6.
(73-76)

Erkam TEMİR

Elizabeth E. Graham, Joseph P. Mazer, Communication Research Measures III: A Sourcebook, 1st
Edition, Routledge, New York, 2020, 553 pages, ISBN: 978-1-138-30440-6.
(77-78)

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

ARAŞTIRMA MAKALESİ

RESEARCH ARTICLE

U.S. FOREIGN POLICY TOWARDS TAIWAN: OBAMA VS. TRUMP

Amerika'nın Tayvan'a Yönelik Dış Politikası: Obama ve Trump Karşılaştırması

Nur Seda TEMUR^{1*}

¹ *Middle East Technical University, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Department of International Relations, Ankara, Turkey*

Geliş Tarihi/Received Date: 22.04.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 07.07.2020

ABSTRACT

As Donald Trump won the vote in the U.S. presidential elections in 2016, many anticipated a number of changes in the U.S. foreign policy. In this sense, China and Taiwan were not exceptions. With respect to this outcome, this paper will address the following question: How did the U.S. Foreign Policy towards Taiwan change from the Obama administration to the Trump administration? Regarding this question, in this paper, I will try to defend the view that as long as U.S.- China economic rivalry and trade war persists, Taiwan will remain under U.S. protection, regardless of a change in administrations in the U.S. from Obama to Trump. This study will be a qualitative case study. In particular, in order to compare the U.S. foreign policy towards Taiwan under Obama and Trump administration, the data will be gathered from secondary resources through document analysis. These sources will be composed of relevant books, articles, academic journals, research papers, and newspapers gathered from libraries. These sources will be used in this article for elaborating on foreign policies of Obama and Trump administration on Taiwan.

Keywords: U.S.-Taiwan Relations, Obama Administration, Trump Administration, U.S. Foreign Policy.

ÖZ

Donald Trump, 2016 yılında ABD başkanlık seçimini kazandığında, çoğu kişi ABD dış politikasında birtakım değişiklikler öngördü. Bu anlamda Çin ve Tayvan istisna değildi. Bu sonuçla ilgili olarak, bu makale şu soruyu ele alacaktır: ABD'nin Tayvan'a yönelik dış politikası, Obama yönetiminden Trump yönetimine nasıl değişti? Bu soruyla ilgili olarak, bu yazıda, ABD-Çin ekonomik rekabeti ve ticaret savaşı devam ettiği sürece, ABD'deki yönetimlerdeki bir değişiklikten bağımsız olarak Tayvan'ın ABD koruması altında kalacağı görüşünü savunmaya çalışacağım. Bu araştırma bir nitel vaka çalışmasıdır. Özellikle ABD'nin Obama ve Trump yönetimi altındaki Tayvan'a karşı uygulamış oldukları dış politikaları karşılaştırmak için, veriler belge analizi yoluyla ikincil kaynaklardan toplanacaktır. Bu kaynaklar ilgili kitap, makale, akademik dergi, araştırma makalesi ve kütüphanelerden toplanan gazetelerden oluşacaktır. Bu kaynaklar Tayvan'daki Obama ve Trump yönetiminin dış politikalarını değerlendirmek için kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: ABD-Tayvan İlişkileri, Obama Yönetimi, Trump Yönetimi, ABD Dış Politikası.

Please cite this paper as follows/Atıf için:

Temur, N. S. (2020). U.S. Foreign Policy Toward Taiwan: Obama vs. Trump. *Alinteri Journal of Social Sciences*, 4 (1): 1-12.

* Sorumlu yazar/Corresponding author
E-mail: nursesdatemur@gmail.com (N. S. Temur)

INTRODUCTION

Although Taiwan conflict surfaced over 70 years ago, the U.S. Taiwan relations were placed on a legal basis with the Taiwan Relations Act only in 1979. With the acceptance of this act, the U.S. had the responsibility to assist Taiwan. Therefore, Taiwan Relations Act became the turning point for the relations between Taiwan and U.S. As Donald Trump won the vote in the U.S. presidential elections in 2016, many anticipated a number of changes in the U.S. foreign policy towards Taiwan.

In this sense, China and Taiwan were not exceptions. With respect to this outcome, this paper will address the following question: how did the U.S. Foreign Policy towards Taiwan change from the Obama administration to Trump administration? Regarding this question, this paper will try to defend the view that as long as U.S.- China economic rivalry and trade war persists, Taiwan will remain under the U.S. protection regardless of a change in administrations in the U.S. from Obama to Trump. With respect to this claim, this paper will first focus on the historical background of the conflict over Taiwan and the relationship between Taiwan and the U.S. Before the concluding remark, American foreign policy towards Taiwan will be examined under both Obama and Trump administration with a comparison. In the conclusion part, the overall issue will be evaluated, and both administrations will be compared.

METHOD

Before examining the historical background of the conflict over Taiwan, it will be necessary to focus on the studies done before on the American foreign policy towards Taiwan issue. When the literature is analyzed, it could be stated that studies are mostly on comparative bases and focused on various aspects. When the studies related to the foreign policy of the Obama administration are analyzed, it could be stated that the studies mostly focus on either the cases or the different aspects of foreign policies of Obama in general. For instance, one study by Wang focuses on three main hypotheses: pivot without Taiwan, Pivot then Taiwan, and third the pivot with Taiwan.

Therefore, Wang argued that pivot and Asia issues are at the center of U.S. foreign policy of the Obama administration (2015). Moreover, Friedman weights the statement for and against that strategy alteration with regards to China's improvement of the U.S. benefits in the Asian area (2013). Different from him, Zuo analyzes the Taiwan policy from the angle of world order. In other words, he argues that the world order has a huge role in the foreign policy of the U.S. (2018). Similarly, Rahawestri, in general, focuses on the analysis of the foreign policy of Obama on Asia. He argues that Obama's policies are the continuity of previous presidents (2010). Unlike other studies, Tucker and Glaser focus on the response of the abandonment of Taiwan policy (2011).

Regarding the studies on policies of Trump administration, they mostly highlight each policy in a separate way. For instance, Hu focuses on the relationship between the U.S. and China. Hu claimed that Trump's presidency leads to cold peace with its relation with China (2018). Moreover, Delisle focuses on Trump's policy toward Taiwan. It is claimed that different from other presidents, he follows uncertain strategies, and his decisions change in a sharper way (2018). When all these studies

were considered, it could be asserted that there are various studies on the U.S. policy towards Taiwan issue. The current work aims to extend this body of work by focusing on two U.S. administrations, which are Obama and Trump administrations, to contribute to the literature by focusing on economic rivalry and trade war between the U.S. and China and its impact on the U.S. foreign policy towards Taiwan.

HISTORICAL BACKGROUND OF THE CONFLICT OVER TAIWAN & THE RELATIONSHIP BETWEEN THE U.S. AND TAIWAN

In order to compare the foreign policies of Obama and Trump administrations on the Taiwan issue, it is necessary to explain the Taiwan issue. Hence, this introductory section provides a brief overview of the conflict over Taiwan and the role of the U.S. on the conflict. It then goes on to the discussion of foreign policies of the U.S. administrations. The underlying foundations of the contemporary clash over Taiwan date back to 1683, “when the last truly Chinese dynasty” reached the end on the island and the Chinese settlers of the island lost their opposition against the rule of Manchu (Long, 1991, p.11). Indeed, there was a clash against the Manchus related to Taiwan, which was the struggle for the survival of Chinese society (Copper, 2013, p.34).

Besides, starting in 1683, the control of the island belonged to China. Due to the progress in both trade and agriculture, Taiwan took the attention of European states and empires (Goddard, 1966). The will of China to have control over Taiwan raised in the 19th century. After all, officially, Taiwan was recognized as a province in 1887 (Copper, 2007). The changes between 1894 and 1895 before the Sino-Japanese War became unsuccessful in keeping Japan from joining the island with respect to the Shimonoseki Treaty. The notable triumph of Japan in the war result in the control of Japan over Taiwan until 1945.

The Five-month Taiwanese Republic, which was of 1895, had a remarkable effect on the development of a Taiwan identity without considering that the Republic was not a settled one. It did not incorporate the entire region and society on the island (Manthorpe, 2005). Although there was a revolution by the society of the Republic against the impact of Japan on the island, the revolt was oppressed by Japanese forces. By suppressing the resistance, they could be able to put an end to the idea of unification with China. This could be achieved because since Taiwan’s economic growth was much more than China, the mainland, Taiwanese society perceives the unification as a danger to their well-being (Manthorpe, 2005, p.172). In short, the position of Taiwan has stayed a subject of warm discussion from that point forward. This complex history of Taiwan forms a base for the U.S. interest in the region.

Having seen Taiwan’s situation, it is now necessary to focus on the relation between the U.S. and Taiwan. The relationship between the U.S. and Taiwan took its legitimacy in line with the Taiwan Relations Act, which was accepted in 1979 by the U.S. Congress. The act was crucial because it ensures the U.S.’s help to Taiwan (U.S. Department of State, 2018). Besides, the U.S. became responsible for defending Taiwan against any possible Chinese attack, by supporting the island with arms and carrying the limits of the U.S. to oppose force or different types of oppression (American Institute in Taiwan, 1979). Although the U.S. agreed on limiting its arms sales to Taiwan in accordance with the Joint Communiqué with the People’s Republic of China (PRC),

after the Cold War, the U.S. authorities changed their minds. They sold aircraft to Taiwan (Klintworth, 2001). Hence, the U.S.'s main aim was to protect Taiwan for its survival (Ross, 2000).

The approach of the U.S. towards Taiwan did not change since Trump gained the presidency. Trump administration refrains from directly involving in the outland clashes, except if they openly intimidate the nation's national benefit (Ohara, 2018). In this sense, the U.S. is worried about the PRC with regard to economic competition instead of the military because the military strength of PRC and the U.S. cannot be compared.

Moreover, due to the One-China policy of the U.S., the U.S. government desired to intensify its relationship with Taiwan, with the will to restrain China. The One-China policy of the U.S. is the idea that the U.S. government perceives the PRC as the only legitimate government of China. In other words, it is declared that there is only one Chinese government which is PRC. Also, according to the policy, Taiwan is part of China. Furthermore, "America's One-China policy opposed the division of China by the imperialist nations and emphasized maintaining the country's sovereignty, unity, territorial integrity and equal commercial opportunities with the U.S. and other foreign powers" (Chen, 2019, p.257).

Therefore, the U.S. government prefers Chinese communism to Russian communism. With the adoption of this policy the U.S. officials aimed to have strategic relations with the PRC (Bush, 2017, p.6). This goal and policy continued during the administration of Trump, similar to previous administrations. Considering all the above, Taiwan had great importance for the U.S. based on various factors. But most of all, Taiwan was a model for a modern democracy, which was constructed with the encouragement of the U.S. Thence, the U.S. wanted Taiwan to be an example to other states in the Asia-Pacific zone.

Moreover, Taiwan had a competing economy and had a leading position in terms of industry. Furthermore, considering the clashes over the Pacific region into consideration, the alliance of Taiwan was too crucial for the U.S. in order to have a privileged position in the region. Lastly, the rivalry between the U.S. and PRC in the financial and military spheres expresses the critical role of Taiwan for the U.S. Moreover, Taiwan was crucial for the U.S. government when the relationship between the U.S. and China is considered. For instance, "one of Washington's earlier objectives on China (especially in the immediate post-1945 years and the 1990s) was to remake China in America's liberal image, by transforming the mainland into a westernized democratic polity" (Chen, 2019, p.257). Thence, the American will was to westernize China according to its liberal goals. For this purpose, a solution to the Taiwan issue was needed. Ultimately, a solution to the conflict over Taiwan could not find out by the U.S. administration, and Taiwan has always been crucial for the U.S. government because of its advantages to the U.S. expressed above.

FOREIGN POLICY OF THE OBAMA ADMINISTRATION

So far, this paper focused on the historical background of the conflict over Taiwan and the relationship between Taiwan and the U.S. The following part will focus on the

foreign policy of the Obama administration and the Trump administration. To start with the Obama administration period, the key plan of the U.S. government was to retreat step by step from the Middle East and return to the Asia-Pacific land because of its latent capacity dread that the U.S. would be underestimated in the area. Moreover, with the Obama administration, Taiwan's case became more stable than the previous presidencies. With the presidency of Obama, some changes occurred. For instance, the authorities or members of the government could have a chance to express their thoughts on the relations between the U.S. and Taiwan. Furthermore, the Obama administration highlighted the focal point of the U.S. readjustment. Additionally, the critical position of Southeast Asia states, overwhelming engagement to the Trans-Pacific Partnership and the South China Sea (Zuo, 2018, p.163).

Before going into the details of the newly developed policies of the Obama administration, it is necessary to focus on policies that were applied by the previous administration and continued during the Obama administration. In other words, at some issues, Obama continued some Bush administration strategies and just progressed them. The reason for this continuation was the little interest of Obama towards Taiwan. For him, the problems in the Middle East was much more crucial than Taiwan. Also, he focused mostly on Europe rather than Asia. Although the bilateral relations with China deteriorated, Obama followed the previous policies towards Taiwan.

Therefore, the American policy towards Taiwan stayed the same with the policies during the Bush administration. Indeed, "the Obama administration was not influenced by Taiwan's Republican friends or by public opinion about Taiwan, that were usually factors in making Chin/Taiwan policy. Also, Obama was liberal and Europe-centered" (Copper, 2013, p.203). Therefore, at the beginning of his presidency, his focus was on Europe and problems in the Middle East. Consequently, he continued to apply the Bush administration policies though both had different political backgrounds and perspectives. Furthermore, to start with the pro-Taiwan strategy, like the previous governments, the Obama administration followed a pro-Taiwan policy and supported the deals for the sake of Taiwan. In addition to these, Obama followed the policy of the previous president, Bush, about the one-China Policy. After he was elected as president, he declared that the previous administration promoted the one-China policy, and therefore, Obama did not want to shift this policy. (The Washington Times, 2019). Similar to the Bush administration, Obama also followed a foreign policy on the strength of the Three US-China communique and the Taiwan Relations Act (Obama & Biden, 2008).

In addition to these similar policies, another policy of the previous administration that was supported by the Obama administration was the arms deal. The administration continued the arms deal with Taiwan and supported its military, as was the case in the Bush administration period. During the election campaign process, he proclaimed that he would protect the democracy of Taiwan if he is elected (Rahawestri, 2010, p.111). Indeed, the military side of the Obama administration had an additional crucial role in the production of his arms trade strategy. The military side encouraged Obama to continue the policy of Bush. When he came on power, he kept the military trades, which were delayed by the Chinese government by virtue of a U.S. declaration of an enormous

sale of arms to the island in 2008. Consequently, when Obama came on power, in the early days of 2010, he signed the discussion in regard to another great arms deal.

According to this arms deal, the U.S. government agreed to sell \$6.4 billion military equipment, including military weapons, sophisticated communication systems, maritime ships, and helicopters to Taiwan. Indeed, he did not consider the warnings of Chinese authorities that they stated that if they did not end the arms sale, this would harm bilateral relations between the U.S. and China (Sutter, 2009, p.11). The military exchange did not help the increase in the defense industry gain of the U.S., and it supported the development of the defense ability of Taiwan (Tucker& Glacier, 2011, p.26). Therefore, the Obama administration followed a supportive policy toward Taiwan. During his administration period, the U.S. Congress, likewise, carried out the pattern of guaranteeing that Obama would stay supporter of Taiwan and their relations.

In addition to these policies, most important of all, during his administration period, Obama followed a balanced Asia policy. Therefore, Obama focused on the crucial role of Taiwan. By applying the strategy which was “pivot to Asia”, he tried to have close relations with Taiwan (Hu, 2018, p.81). This strategy on balancing Asia indicated a pan-Asia target in the U.S., in terms of security strategy. In this way, to some degree, this policy decreased the attention on the relation between the U.S. and Taiwan. This was rather favorable for the relationship between Taiwan and the U.S. in terms of security, because, if Taiwan had collapsed into a territorial security issue, this would diminish the striking nature of differentiation between the security treaty relation and inferior commitment with the U.S. (Wang, 2015, p.369). To put it in other words, by following a policy applied to the Asian region, not only to Taiwan, the Obama administration did not only protect Taiwan but also could balance the relations with China.

This point was crucial because the aim of the Obama administration was both to support Taiwan and strengthen the island, and at the same time, not to take the adverse attention of China. Another policy that was followed by the Obama administration was to reject Taiwan’s abandonment, which was proposed by U.S. policymakers. Indeed, the U.S. policy experts suggested that a new policy should be followed, which was abandoning Taiwan, to prevent any possibility of the initiation of the war between the U.S. and the People’s Republic of China. It was argued that for the sake of strengthening the cooperation in the Asian region, it is necessary to abandon Taiwan. However, although this was the only solution to protect the economy and security of the U.S. and the relations with China, Obama determinately refused the abandonment idea (Friedman, 2013, p.226). In a nutshell, the Obama administration followed the existing policies of the Bush administration and developed new policies towards Taiwan. The main aim of Obama was to strengthen Taiwan, especially in terms of military, and at the same time not to break the relationship between the U.S. and China.

FOREIGN POLICY OF THE TRUMP ADMINISTRATION

Having discussed the foreign policy of the Obama administration, this part of this paper addresses the foreign policy of Trump Administration. Starting from his campaign, Trump’s interest was focused not only on Taiwan but also on the Asia region. However, most of all, his focus was on the U.S. government’s values, and

therefore, he followed domestic-oriented policies with the idea of America first (Zhou, 2018, p.195). In other words, he developed policies towards the Asian region, specifically towards Taiwan, compatible with American interests. For instance, he suggested to Japan and South Korea to protect themselves.

This policy is also indicated in Taiwan. When Trump came on power, he followed two remarkable trends. The first one is that he adopted similar policies to the former U.S. administrators. He consoled the PRC in which One-China strategy continued, with the refusal of formal independence of Taiwan, notwithstanding his increasingly strong and radical explanations. The second trend is that the general political approach of Trump has left enormous ambiguity among the PRC and ROC strategy producers (Chen, 2019).

Arrangement instability is by all accounts, in any event, a significant mistake, and likely an element, of the Trump administration. However, the relations between the U.S. and Taiwan could not be able to resist this incident, because the foreign policy members of the U.S. government and Trump had little profoundness or evident enthusiasm towards the Taiwan case. The reason for the unstable and ambiguous Taiwan strategy of the Trump administration is the distant and opposing relations between the advisors of the U.S. government, who are experts on Taiwan case, and the political representatives of the U.S. The reason is the unsettled conflict among authorities under the Trump administration on policies for China (Delisle, 2018, p.30).

Thence, with Trump's election to the presidency, the significance of Taiwan's issue diminished, and its priority decreased. For instance, unlike Obama, he had no interest in containment policy for the Asian region, or he did not develop any strategy against China by having close relations with Taiwan. Instead, he mostly emphasized trade. Another policy that he followed after his presidency, he focused on having bilateral relationship with regional countries. Therefore, Trump aimed to deal with states bilaterally, not through regional institutions (Hu, 2018, p.81). Indeed, with this shift from regional institutionalization to the bilateral relationship, the view of Trump administration on the role of Taiwan on the relation between the U.S. and China changed. This regulation of the U.S. government leads to the development of close ties with the U.S. and Taiwan (Delisle, 2018, p.35).

Although Taiwan was not the primary issue for the Trump administration, the president continued the diplomatic relations. For instance, Congress accepted the Taiwan Travel Act, and Trump signed the law related to the act in 2018. This act led to an increase in mutual visits between the U.S. and Taiwan, and showed the reinforcement of diplomatic relations between both states against China. Therefore, another policy that is applied by the Trump administration towards Taiwan was the agreement between the Congress and the Congress on reciprocal visits (Chabot & Steve, 2018). After this, Deputy Assistant Secretary of State revealed that the relationship between both states is both stable and secure. One of the prominent foreign policy of the Trump administration was the arms sale to Taiwan.

After his election as president, he announced that it would sell arms to Taiwan, in line with the Taiwan Relations Act (Delisle, 2018, p.26). Subsequently, Defense Secretary Mattis made a declaration that, by referring to Taiwan, repeating the U.S.

responsibility to “working with Taiwan,” giving TRA-commanded protection articles, and “standing for the peaceful resolution of any issues in a manner acceptable to people on both sides of the Taiwan Strait” (U.S. Department of Defense Press Operations, 2017). Indeed, the Congress accepted the National Defense Authorization Act and Trump signed it. The act required Trump to take the complimentary ports of call by the U.S and Taiwan naval forces into account (Delisle, 2018, p.27).

In addition to other policies, one of the most effective Trump administration policies towards the Taiwan issue is the application of transactional policy. For instance, when the course of events is analyzed, it is argued that Trump followed a transactional policy in which Taiwan is used as a bargain between the U.S. and China. To put it differently, although Taiwan is not a priority for the administration of Trump, he used it for the transaction for bargaining. Hence, the Trump administration used Taiwan as a mean for negotiating with China. Also, in order to protect Taiwan from adverse actions of China, the U.S. administration under Trump may help Taiwan to strengthen its military against China and to have at least a military independence in the world. Hence, it is asserted that Trump may understand the strategic importance of Taiwan against China. Also, it is predicted that this realization may lead to taking Taiwan issue at the center of strategy for regional security. Consequently, this issue would re-expose the U.S. and China. (Hu, 2018, p.84).

Therefore, it is argued that the arms sales to Taiwan under the control of Trump administration may help the development of Taiwan’s military strength and American society because this will lead to the foundation of new job areas. In a nutshell, Trump and his administration members are both responsible for the unstable and ambiguous policy towards Taiwan and the relationship between the U.S. government and Taiwan. The duty of the Congress in proposing support for Taiwan was raised sharply under the administration of Trump in line with the legal decisions of the Taiwan Travel Act and the arrangements for the port call under the National Defense Authorization (Delisle, 2019, p.39).

CONCLUSION

In conclusion, the purpose of this paper was to compare the U.S. foreign policies of the Obama administration and Trump administration towards Taiwan. Concerning this aim, it was argued that as long as U.S.- China economic rivalry and trade war persists, Taiwan will remain under U.S. protection, regardless of a change in administrations in the U.S. from Obama to Trump. Due to the economic aspect of the Taiwan issue, the U.S. government in both of these administrations tried to develop their arms trade and financial support to Taiwan in order to show the economic strength and supremacy to China.

In line with this claim, this paper first focused on the brief historical background of the conflict over Taiwan and the relation between the U.S. and Taiwan. After this, under the American foreign policy towards Taiwan section, the foreign policy of the Obama administration and the foreign policy of the Trump administration were discussed. The research found that the base of the relations between the U.S. and Taiwan became legal with the Taiwan Relations Act that was signed in 1979. With this act, the U.S. took the responsibility to help Taiwan. The conflict over Taiwan had its

origins in 1963 when the Chinese dynasty reached the end of the island. Since that year, a settled solution could be achieved by neither China nor the U.S. Each U.S. administration tried to develop policies towards Taiwan.

To start with the Obama administration period, the main aim of the government was to develop policies to support Taiwan and not to breakdown the relationship between the U.S. and China. Also, they tried to turn back to developed their relations in the Asia-Pacific land. For the sake of this primary purpose, the Obama administration not only continued the policies of the previous governments but also developed new strategies. For instance, the Obama administration continued to follow the pro-Taiwan strategy. Therefore, the administration developed policies that would not harm Taiwan.

Another policy that was maintained was the one-China policy. After his election as president, Obama showed the positive impact of one-China policy, therefore continued for its relations. Furthermore, the Obama administration carried on the policy on the strengthening of the Three US-China communique and the Taiwan Relations Act. In addition to these, he continued to make an arms deal. Indeed, when Obama came on power, he signed a trade deal on selling military equipment to Taiwan. Apart from these continued policies, the Obama administration developed different policies, but most of all, he developed a policy that was the pivot to Asia policy. By applying this policy, the administration could have close relations with Taiwan and with the Asian region. Therefore, this policy leads to the balancing of relations with the region in general. In short, although Obama mostly followed the Bush administration policies, he tried to develop a regional strategy to strengthen its ties with Taiwan and China.

When the policies of Trump were considered, it could be stated that different from Obama, Trump favored the domestic-oriented policies in which the idea of America first was highlighted. Therefore, for Trump, the interest of the U.S. was crucial. Although Trump was determined on this issue, he had unstable and ambiguous Taiwan strategies because of his advisors (Delisle, 2018, p.30). Similar to the Obama administration, Trump maintained the one-China policy. However, different from Obama, his administration laid emphasis on bilateral relations with regional countries. For instance, in order to develop and strengthen Taiwan and the ties with the island, Trump focused on bilateral relations and dealt with states bilaterally, not through regional institutions.

Another policy of the Obama administration that he continued to apply was the arms sale. With his election to the presidency, he promised to sell arm equipment to Taiwan in order to develop the military power of Taiwan. Different from other administrations, Trump signed the related to Taiwan Travel Act. This act did not only lead to an increase in mutual visits between the U.S. and Taiwan, it showed the reinforcement of diplomatic relations between both states against China. Another policy developed by the Trump administration was the transactional policy. For instance, Trump used Taiwan as a bargain case for the relation between the U.S. and China. In short, similar to Obama, the Trump administration maintained some policies that developed before. However, he focused on American interests more than Obama and bilateral relations with Taiwan and China.

In a nutshell, having discussed how the Obama administration and Trump administration developed policies towards Taiwan, it could be stated that on the one hand, the Obama administration focused on building regional strategies in order to balance the Asia Pacific region, especially China. On the other hand, the Trump administration did not follow a regional strategy, instead, his administration focused on bilateral relations in the region. Considering these policies, it could be argued that the main worries of both administrations towards Taiwan was China. Both administrations focused on having supremacy over China and developed policies towards Taiwan.

Hence, Taiwan was the mediator issue between the relations of the U.S. and China. In other words, Taiwan issue was crucial because of the economic rivalry and trade war between the U.S. and China. The U.S. government, during both the Obama administration and Trump administration, preferred to continue the military trade and arms sale to Taiwan. The purpose of the U.S. government was to show its economic power and supremacy to China through its influence in Taiwan. Although China warned the U.S. administration to abandon Taiwan and to stop arm sales, the U.S. government did not agree to act according to the will of China.

Considering the economic aspect of Taiwan issue, the U.S. government acted to strengthen its economic relations in Taiwan. Indeed, the U.S. government, during both administrations, tried to show that they are powerful and have a control on the Asian region. In short, it could be asserted that as long as U.S.- China economic rivalry and trade war persists, Taiwan will remain under U.S. protection, regardless of a change in administrations in the U.S. from Obama to Trump.

REFERENCES

- American Institute in Taiwan. (1979, January 1). *Taiwan Relations Act*. Retrieved from American Institute in Taiwan: <https://www.ait.org.tw/our-relationship/policy-history/key-u-s-foreign-policy-documents-region/taiwan-relations-act/>
- Bush, R. C. (2017). U.S.-Taiwan Relations in the Trump Administration: No Big Fixes Needed. *Asia Policy*, 23(1), 29–35. doi: 10.1353/asp.2017.0004
- Bush, R.C. (2017). *A One-China Primer*. Washington, DC: Center for East Asia Policy Studies, Brookings Institution.
- Chabot, & Steve. (2018, March 16). H.R.535 - 115th Congress (2017-2018): Taiwan Travel Act. Retrieved from <https://www.congress.gov/bill/115th-congress/house-bill/535>.
- Chen, D. P. (2019). The Trump administration's One-China policy: Tilting toward Taiwan in an era of U.S.-PRC rivalry? *Asian Politics & Policy*, 11(2), 250– 278. doi: doi.org/10.1111/aspp.12455
- Copper, J. (2017). Understanding President Trump's Taiwan Policy. *American Journal of Chinese Studies*, 24(2), V-Viii.
- Copper, J. F. (2007). *Historical dictionary of Taiwan (Republic of China)* (3rd ed.). Maryland: Scarecrow Press, Inc.

- Copper, J. F. (2013). *Taiwan: Nation-State or Province?* (6th ed.). Boulder: Westview Press.
- Delisle, J. (2018). United States-Taiwan Relations: Tsai's Presidency and Washington's Policy. *China Review*, 18(3), 13-60.
- Friedman, E. (2013). China's Ambitions, America's Interests, Taiwan's Destiny, and Asia's Future. *Asian Survey*, 53(2), 225–244. doi: 10.1525/as.2013.53.2.225
- Goddard, W. G. (1966). *Formosa: A study in Chinese History*. London: Palgrave Macmillan.
- Hu, W. (2018). Trump's China Policy and Its Implications for the "Cold Peace" across the Taiwan Strait. *China Review*, 18(3), 61-88.
- Klintworth, G. (2001). China, Taiwan and the United States. *Pacifica Review: Peace, Security & Global Change*, 13:1, 41-59, 13(1), 41–59. doi:10.1080/13239100120036036
- Ladi, Z. (2016). *Limited Achievements: Obama's Foreign Policy*. France: Palgrave Macmillan.
- Lee, M. (2017). Taiwan in Trump's Perspective: A Bargaining Chip? *Asia Policy*, 24(1), 26–32. doi: 10.1353/asp.2017.0040
- Lin, G., & Zhou, W. (2018). Does Taiwan Matter to the United States? Policy Debates on Taiwan Abandonment and Beyond. *China Review*, 18(3), 177-206.
- Long, S. (1991). *Taiwan: China's Last Frontier*. London: Macmillan Press LTD.
- Manthorpe, J. (2005). *Forbidden Nation: The History of Taiwan*. New York: Palgrave Macmillan.
- Obama, B., & Biden, J. (2008). New Energy for America. *New Energy for America* (pp. 1–8). Obama for America.
- Ohara, B. (2018, September 2). *Where America and China Stand on the Taiwan Issue*. Retrieved from The Diplomat: <https://thediplomat.com/2018/09/where-america-and-china-stand-on-the-taiwan-issue/>
- Rahawestri, M. (2010). Obama's Foreign Policy in Asia: More Continuity than Change. *Security Challenges*, 6(1), 109-120.
- Ross, R. S. (2000). The 1995-96 Taiwan Strait confrontation: Coercion, Credibility, and the Use of Force. *International Security*, 25(2), 87–123.
- State.gov Website Modernization - United States Department of State. (2019, June 3). Retrieved from <https://www.state.gov/state-gov-website-modernization/>.
- Sutter, R. (2009). The Obama Administration and China: Positive but Fragile Equilibrium. *Asian Perspective*, 33(3), 81–106. doi: 10.1353/apr.2009.0011
- The Current State of U.S.-China-Taiwan Relations. (2009). *American Foreign Policy Interests*, 31(1), 59–62. doi: 10.1080/10803920802711538

- The Washington Times. (2009, November 17). Obama affirms 'one-China' policy. Retrieved from <https://www.washingtontimes.com/news/2009/nov/17/obama-affirms-one-china-policy/>.
- Tucker, N. B., & Glaser, B. (2011). Should the United States Abandon Taiwan? *The Washington Quarterly*, 34(4), 23–37. doi: 10.1080/0163660x.2011.609128
- U.S. Department of Defense Press Operations. (2017, June 3). Remarks by Secretary Mattis at Shangri-La Dialogue. Retrieved from <https://www.defense.gov/Newsroom/Transcripts/Transcript/Article/1201780/>.
- U.S. Department of State. (2018, August 31). *U.S. Relations with Taiwan*. Retrieved from U.S. Department of State: <https://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/35855.htm>
- Wang, V. W. C. (2015). The U.S. Asia Rebalancing and the Taiwan Strait Rapprochement. *Orbis*, 59(3), 361–379. doi: 10.1016/j.orbis.2015.05.004
- Zuo, Y. (2018). The U.S. Global Strategy and Its Taiwan Policy. *China Review*, 18(3), 149-176.

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

ARAŞTIRMA MAKALESİ

RESEARCH ARTICLE

ORTADOĞU'DA ARAP SOSYALİZMİ VE MİŞEL EFLAK

Arab Socialism at Middle East and Michel Aflaq

Abil GÜNDOĞDU^{1*}

¹ Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, Kastamonu, Türkiye.

Geliş Tarihi/Received Date: 03.06.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 10.07.2020

ÖZ

Fransız Devrimi'nin etkilediği toplumlar ulus, ulusçuluk, ulusun egemenliği, demokrasi, sekülerizm, adalet gibi kavramları içine alan ulus devlet inşa etme ereğiyle Orta Çağ döneminin yönetim sistemi olan imparatorluklara ve temsil ettiği değerlere karşı başkaldırmışlardır. Orta Doğu'da da 19. yüzyıldan itibaren Osmanlı İmparatorluğu'na karşı Arap ayaklanmaları başlamıştır. Bu ayaklanmalar bağımsızlık karakterli olsa da amaç ve kullanılan araçlar bakımından batıda ki örneklerinden farklı öğeler içerdiği görülmektedir. Batıda ki isyanlar ve bağımsızlık hareketlerinde seküler ulusçuluk ve ulusal egemenlik kavramları öne çıkarken Arap isyanları ve bağımsızlık hareketlerinde dini öğeler üzerine inşa edilmiş milliyetçilik ve hanedan yönetimler öne çıkmıştır. I Dünya Savaşı sonrası Orta Doğu Arap coğrafyasında Irak, Suriye ve Mısır'da İngiliz ve Fransız mandası altında monarşiyle yönetilen devletler kurulmuştur. Oluşan manda yönetimlerine karşı 20. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren Batıda eğitim almış Araplar tarafından Avrupa'da ki ulus devlet örneğini rol model olarak Arap Rönesans'ını gerçekleştirmek ereğiyle siyasi hareketler başlamıştır. Bu siyasi hareketlerin en öne çıkanı ise toplumsal ve politik etkisiyle Arap sosyalizmidir. Arap sosyalizminin kurucu babası olarak tanınan Fransız Devrimi'nin getirdiği kavramlarla Fransa'da Sorbonne Üniversitesi'nde tanışan Arap aydını, ideolog ve ılımlı bir sosyalist olan Mişel Eflak Orta Doğu'da fikirleri ile günümüze kadar devam eden önemli etkileri olmuştur. Eflak Arap halklarının yüzyıllardır içinde bulunduğu Orta Çağ karanlığından kurtarmak istemiştir. Ortaya koyduğu fikirler Arap coğrafyasında karşılık bulmuş ve Baas adı verilen yönetimler olarak iktidara gelmiştir. Bu iktidarlar bir araya gelip Arapları birleşik bir devlet altında toplama denemelerine rağmen uygulamalarda siyasi ve sosyolojik bir başarı sağlayamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Ulusalçı Arap Sosyalizmi, Baas Partisi, Mişel Eflak, Pan-Arapçılık, Ortadoğu.

ABSTRACT

The nations effected by French Revolution revolted againts medieval heritage empires and the values to get individual rights and freedoms and built nation state which contained nation, nationalism, nation sovereignty, secularism, democracy and justice. Also, in the Middle East, Arabic nations had rebelled against Ottoman Empire partically by the effect of French Revolution with the wish of establishment of their own states since the 19th century. While secular nationalism and national sovereignty came to the fore in the uprisings and independence movements in the West, nationalism and dynasty governments built on religious elements came to the fore in the Arab revolts and independence movements. As a result of this situation, states that were governed by the monarchy under the mandate of British and French in Iraq, Syria and Egypt in the Middle East Arab geography after the First World War. Political movements have started with the aim of realizing the Arab Renaissance by taking the model in Europe as a role model from the first quarter of the 20th century against the mandate administrations. The most prominent of these political movements is Arab socialism with its social and political influence. After the quarter of 20 th centurty Michel Aflaq who on Arabic intellectual having western education, ideologist and a modest socialist wanted to save Arabic nations from the darkness of medieval by means of synthesizing his western origin revolutionary thoughts whit local values. Although the nationalists and socialist ideas that the former had a place or met in Arab World and came to fower, also trials of combinig all the Arabs in united states, he couldn't get or achieve a political or sociological success in applications or practices.

Keywords: Nationalist, Arab Socialism, Baas Party, Michel Aflaq, Pan-Arab, Middle East.

Please cite this paper as follows/Atf için:

Gündoğdu, A. (2020). Ortadoğu'da Arap Sosyalizmi ve Mişel Eflak. *Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (1): 13-26.

* Sorumlu yazar/Corresponding author
E-mail: abilgundogdu14@gmail.com (A. Gündoğdu)

GİRİŞ

Avrupa'da Orta Çağ döneminde düşünsel, yönetsel ve toplumsal alanda skolastik düşüncenin hâkimiyeti yaşanmıştır. Derebeylikler, krallıklar ve Kilise toplumlara tek ve en yüce sadakat odağı olarak Tanrı'yı işaret etmişler ve onun adına toplumları yönetmişlerdir (Oran, 2015: s.4). Sosyolojik açıdan Ortaçağ Avrupa'sı dini ve siyasi yönetici sınıf ile halk arasında kaynak paylaşımındaki adaletsizliğin ortaya çıkarttığı sosyal buhranların yüksek olduğu bir dönem olarak karşımıza çıkmaktadır. Ortaçağ Hukuku ise krallar ve din adamları tarafından Tanrı adına inşa edildiği iddiasıyla şekillendirilmiş, dolayısıyla dönemin hukuk organları sorgulanamaz bir kimliğe bürünmüştür. Uygulanan hukukun dogmatik düşünce sistemine karşı rasyonel sorgulama veya eleştiri yapanlar kişi ya da gruplar Papalık otoritesini tehdit ediyorsa Papalığın emrindeki engizisyon mahkemelerinde, krallıkların veya derebeyliklerin otoritesini tehdit ediyorsa emirlerindeki mahkemelerce yargılanmış ve sisteme ne derece tehditse o oranda cezalandırılmıştır (Helden, 1995; <http://galileo.rice.edu/>). Ekonomik açıdan özellikle Avrupa'nın Doğuyla olan ticaret yollarının Müslümanların kontrolüne geçmesiyle ekonomik bir daralma ve kriz yaşatmıştır. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin sınırlarının Avrupa'ya doğru ilerlemesi coğrafi ve siyasi baskı yaratmıştır. Ortaçağ'ın ekonomik siyasi ve sosyal durumu sonraki dönemlerde Avrupa'nın karanlık çağı olarak adlandırılmıştır (Durgun, 2014: ss.283-304). Avrupa bu durumu aşmak için yeni coğrafyalar yeni kaynaklar ve yeni ticaret yolları bulma çabasına girmiştir. Bu çabaların sonucu yeni ticaret yolları ve bölgelerinin keşfedilmesi, kültürlerarası etkileşim, ekonomik büyüme, yeni ve rasyonel düşüncenin oluşmasında ve Avrupa devrimlere giden yolda önemli bir rol oynamıştır. Coğrafi Keşifleri, Ortaçağ'dan günümüze dünyanın büyük bir coğrafyasındaki toplumların ve devletlerin yaşadığı değişimlerin miladı olarak görebiliriz (Arnold, 1995: s.3). Bu milat Rönesans ve Reform Hareketleri ardından Fransız İhtilaliyle günümüze kadar gelen bir süreç başlatmıştır. 18. yüzyıldan itibaren Önce Avrupa'yı sonra tüm dünyayı etkileyen ulus, ulusçuluk, ulusal egemenlik, demokrasi, sekülerizm ve adalet gibi kavramlar toplumların değişimlerinde başat aktörler olmuştur. 19. ve 20. yüzyılda bu kavramların etkilediği toplumlar imparatorlukları yıkarak ulus devletlerini kurmuşlardır. Bazı toplumlar ise bağımsızlığını ve ulusal egemenliğini kurma sürecinde başarısız olmuş ve istikrarsızlığa sürüklenmiştir. Yaşanan bu iktidarsızlıkların bölgesel veya küresel etkileri olmuştur. Özellikle 20. Yüzyılın başından günümüzde kadar halen devam eden Ortadoğu Arap coğrafyasında ki toplumlarda yaşanan politik istikrarsızlık, etnik ve dini temelli çatışmalar bölgeyi ve dünyayı birçok yönden etkilemektedir.

YÖNTEM

Bu etkilerden hareketle makalede önce Fransız Devrimi'nin önemli bir ögesi olan ulus kavramının kökeni, zaman içerisinde geçirdiği evrimi ve devrimsel anlamı ortaya konulacaktır. Ortadoğu Müslüman toplumlarında anlamsal karşılığı olarak kullanılan millet veya ulus kavramının hangi değerler üzerinden hangi toplumları ifade ettiği analiz edilecektir. Millet ve ulus kavramının temsil ettiği sosyal yapıların ve özelliklerinin farkları ortaya konulacaktır. Osmanlı İmparatorluğu'ndan Müslüman bir toplumun olarak ulus devlete geçişte siyasi ve sosyolojik başarı sağlamış Türkiye Cumhuriyeti'nin ulus devlet olma süreci örneklendirilecektir. Ortadoğu Arap

toplumlarında 20. Yüzyılın başından itibaren ortaya çıkan milliyetçi ve ulusalcı sosyalist siyasi hareketlerin Suriye’de ki ulus devlete geçiş denemeleri ve bu geçiş denemelerinin önemli aktörlerinden biri olan Mişel Eflak’ın siyasi hayatı, fikirleri, teorileri üzerinden etkilediği toplumlar ve siyasal rejimler ele alınacaktır. Sonuç olarak makalenin yazım amacı olarak sosyal inşacı yaklaşım üzerinden ulaşacağımız sonuçlar ışığında Eflak’ın fikirlerinin ve teorilerinin uygulamalardaki ki başarı veya başarısızlıkların nedenlerinin ve sonuçlarının ortaya çıkartılması hedeflenmiştir.

AVRUPA’DA MİLLETEN ULUSA GEÇİŞ ÖRNEĞİ

Avrupa’da millet kavramı Latince “nación” kelimesinden gelen “nation” sözcüğü, İspanya Kraliyet Akademisi Sözlüğünde 1884’ten önce bir ülkede bir krallıkta yaşayan insanların toplamı olarak anlamlandırılmıştır. Sözlüğün 1884’de basılan sürümünde anlam değişikliğine uğrayarak modern öğeler içeren, sadakat odağı olarak merkezi bir ortak, egemen yönetimi kabul eden ve o devletin oluşturduğu topraklarda bir bütün olarak yaşayan insanlar ifade etmiştir. (Hobsbawm, 2006: ss.29-30). Latince ’den diğer batı dillerine geçen “nation” kavramı 18. Yüzyıla kadar doğum yerini belirten köken veya bu kökenle birbirlerine bağlı insan toplulukları için kullanılmıştır (Çancı, 2008: ss.106-116). Millet ve milliyetçilik kavramı üzerinde birçok farklı yaklaşım ve görüşü barındıran bilimsel bir tartışma alanıdır. Millet ve milliyetçiliğın yapısı, ne zaman ve nasıl ortaya çıktığı konusunda genel olarak üç görüş hâkimdir. Bunlardan birisi milletlerin eski çağlardan günümüze var olduğunu öne süren ilkçilik yaklaşımı diğer milletlerin modern dönemin bir ürünü olarak gören bunun yanında tarihi varlığını da göz ardı etmeyen etno-sembolculuk ve milletlerin sadece modern çağın bir ürünü olduğunu öne süren modernist yaklaşımdır (Altunođlu, 2010: ss.1-7). Genel anlamda ilkçilere göre milletler insanlığın varlığından günümüze etnik, din, aile, dil gibi doğal oluşan bağlar kurarak tabii bir şekilde oluşmuş ve gelişmiştir. Etno-sembolcülerin eski ve modern çağları da içine alan yaklaşımı ise milletlerin tarihin her döneminde var olduğunu görüşüdür. Etno-sembolcülerin ilkçilerden ayrıldığı nokta ise milletlerin oluşumundaki tabiiliği reddederek inşa edilmiş sosyal yapılar olduğunu ve milletlerin eski çağlardan modern dönemlere varlığının değişimlere uğrayarak günümüze kadar geldiğini öne sürmeleridir. Modernistler ise her iki yaklaşımı reddederek milletlerin modern çağların bir sosyal mühendislik ürünü olduğunu savunur ve 18. yüzyıldan sonra toplumlar tarafından oluşan yeni şartlara göre inşa edilen bir proje olarak görmektedir (Akıncı, 2019: ss.413-430). Bu yaklaşımların ortak öğesi ise tarihin hangi döneminde hangi özelliklere sahip olursa olsun toplumun paylaştığı, niteliği değişkenlik gösterse de yüce sadakat odağıdır. YSO bir toplumda kolektif yaşamalarının şartlarını sağlayan ve kutsal sadakat ereğiyle oluşturulan en yüce kavram olarak milletlerin ya da ulusların merkezinde bulunan ve korunan birleştirici bir unsurdur (Oran, 2015: s.2). Avrupa’da Ortaçağ’da Rönesans ve reform hareketleriyle Avrupa’nın gelişen düşünce dünyası Fransız İhtilali’yle sonuçlanmış ve toplumların sadakat odağı olarak görülen din yerini ulus kavramına bırakmaya başlamıştır. Özellikle 20. yüzyılın başında 1. Dünya Savaşı’yla yıkılan imparatorlulardan ulusçuluğun inşa ettiği ulus merkezli sadakat odağına sahip birçok ulus devlet kurulmuş ve günümüz dünyasını şekillenmiştir.

TÜRKİYE’DE MİLLETDEN ULUSA GEÇİŞ ÖRNEĞİ

Türkçe’de de ulus ve millet kavramı etimolojik kökeni ve anlamı itibariyle ayrı kavramlardır. Türkçede millet; Arapça kökenli bir kelimedir. Eski Türk kaynaklarından Atebet-ül Hakayık adlı eserde millet kavramının anlamı aynı dine mensup topluluklar olarak geçmektedir (www.etimolojiturkce.com/kelime/millet, 2020). Şemseddin Sami’nin, Kamus-ı Türki adlı eserinde de millet kavramı dini bir toplulukları nitelemek için kullanılmıştır (Nişanyan, 2018). Günümüz tarihçilerinden İlber Ortaylı’nın İslam Ansiklopedisi’nde yazdığı millet maddesinde Osmanlı dönemindeki belgelerde millet kavramını Ermeni milleti, Papa’nın milleti gibi toplumları dinine göre ayırarak kullanmıştır (Ortaylı, 2005: ss.66-67). İslam kaynaklarında da millet aynı dine inanan kişilerin bir araya gelerek oluşturdukları cemaatin adı olarak geçmektedir (Şentürk, 2005: ss.64-66). Anadolu’da bağımsız bir Türk devleti kurulduktan sonra kurucu kadro tarafından Osmanlı İmparatorluğu’ndan kalan bakiyelerden biri olan millet kavramının ifade ettiği toplumsal yapı yerine Avrupa’daki örnekleri gibi bir ulus ve ulus devlet inşa etmek için siyasi ve sosyal alanda devrimler yapılmaya başlanmıştır. Yapılan bu devrimlerin temel öğelerinden birisi ise millet yapısından ulus yapısına geçerken bireylerin içinde bulunduğu yeni topluma bir bağ kurabilmesini sağlayacak yeni bir yüce bir sadakat odağının (YSO) inşa edilmesi olmuştur. Bu YSO Osmanlı Devleti’nde din iken yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti’nde yerini inşa edilen ulus kavramına olmuştur (Oran, 2015: ss.2-4). Yapılan devrimler meşruiyetini oluşturan hukuk devletinin bir gereği olarak yapılan anayasa ve kanunlardan almıştır. Bu anayasa ve kanunlar ulusal meclisin kurulmasıyla demokrasinin ve hukukun bir gereği olarak milletvekillerinin çoğunluk oylarıyla oluşturulmuş ve çıkartılmıştır. Teşkilatı Esasiye Kanununa hâkimiyetin kayıtsız ve şartsız milletin olduğu maddesi konulmuş, saltanat kaldırılmış, cumhuriyet ilan edilmiş ardından hilafet makamı kaldırılmış, tekke ve zaviyeler kapatılmış ve devletin dini İslam’dır hükmü kaldırılmıştır (Oran, 2015: ss.10-11). Türkiye Cumhuriyeti’nin ulus devlet esaslarına göre düzenleyen ve devrimlerinin öncüsü olarak görülen M. Kemal Atatürk ise yeni değerler üzerine inşa edilen Türkiye’nin yeni yüce sadakat odağını:

“Devlet idaresinde bütün kanunlar, nizamlar, ilmin muasır medeniyete temin ettiği esas ve şekillere, dünya ihtiyaçlarına göre yapılır ve tatbik edilir. Din telakkisi vicdani olduğundan cumhuriyet, din fikirlerini devlet ve dünya işlerinden ve siyasetten ayrı tutmayı milletimizin muasır terakkisinde başlıca muvaffakiyet görür”, sözünüle tarif etmiştir (Kurtcepe, 2015: ss.249-266).

Türk Ulus’unun ve devletinin inşası için yapılan devrimler topluma yeni bir kimlik vermiştir. Oluşturulan ulusal kimlik bir yönüyle de toplumu diğer toplumlardan ayıran özelliklerin özeti olarak görülebilir. Türkiye’de diğer Batılı örneklerinde olduğu gibi ulus ve ulus devleti inşa edilmesinin ana faktörü ise toplumlarda oluşan ulusçuluk duygusudur (Gelner, 1992: s.105).

ORTADOĞU’DA MİLLİYETÇİLİK

Fransız Devrimi’nin yarattığı ulusal bağımsızlık rüzgârı Ortadoğu’da da Osmanlı İmparatorluğu’nun egemenliği altında bulunan Arap toplumlarında hareketlenmelere sebep olmuştur. Daha önce Arap isyanları Osmanlı tarafından bastırılmışsa da 20. yüzyılın başında idarede, ekonomide zayıflamasının yarattığı otorite boşluğuyla,

Ortadoğu'nun yer altı kaynaklarının keşfi ve Avrupa sanayisinin ihtiyaçları, bölgenin jeo-stratejik konumunun etkisiyle Avrupalıların da desteğiyle Arap İsyancıları başlamıştır. 1. Dünya savaşı esnasında Arap dünyasında Osmanlı İmparatorluğu'na karşı bağımsızlık hareketleri doğmuştur. Bunların iki önemli örneği Şerif Hüseyin'in başını çektiği Haşim-i sülalesi ve Abdülaziz bin Suud'un önderliğinde Suud sülalesidir. Her ikisinin de isyan dayanağı bağımsızlık ereği ve dini iddialar olarak kaşımıza çıkmaktadır. Şerif Hüseyin Osmanlı'yı Arap coğrafyasını ve toplumlarını sömüren emperyalist bir devlet olarak ilan etmiştir. Kendisini Peygamber soyundan geldiği iddiasıyla Araplara kral olmanın doğal hakkı olduğunu öne sürmüştür. Abdülaziz bin Suud ise Şerif Hüseyin gibi Osmanlı'yı emperyalist ilan etmiş ve mensup olduğu Vehabi mezhebinin tekfirci itikadına göre Osmanlıların dinden çıktığını iddia etmiştir. Her ikisinin Oluşturdukları isyan hareketine ise İtilaf Devletleri destek vermiştir. Bu Arap ayaklanmalarının ortak özelliklerinden biri de kabilecilik sisteminin oluşturduğu milliyetçilik anlayışdır. (Soy, 2014: s.177). I. Dünya Savaşı esnasında ise, İngilizler Çanakkale Savaşı'nın ve I. Kanal Seferi'nin lehlerine yarattığı ortamı kullanarak Abdülaziz bin Suud'u tarafsız kalmaya, Hicaz Emiri Şerif Hüseyin'i isyan etmeye yönlendirmiştir. İsyancıları organize etmek için Arap Lawrence olarak tanınan meşhur İngiliz ajanı Thomas Edward Lawrence² görevlendirilmiştir (<https://ordaf.org/araplar-birinci-dunya-savasi>, 2014).

Ortadoğu'da Arap isyancıların önderleri 1. Dünya Savaşı'nın atmosferinde bağımsızlık mücadelelerinin başarısını İtilaf Devletleri ile birlikte hareket etmekte görmüşlerdir. Fakat 1. Dünya Savaşı sonuçları isyancı Araplar için hayal ettikleri bağımsızlığı getirmemiştir. Savaş esnasındaki müttefikleri olan İtilaf Devletlerinin Osmanlı'ya karşı Arap isyanlarını desteklemelerinin asıl nedenini Orta Doğu'yu paylaştıran Sykes-Picot Anlaşması ve Balfour Deklarasyonu'nda ortaya koymuşlardır. Yapılan anlaşmalara göre İngiltere ve Fransa yönetimleri bölgelerde kendi çizdikleri sınırların içerisinde krallıklar oluşturmuş ve sömürü siyasetine hizmet edebilecek yöneticileri başa getirmişlerdir. Irak'ta Mekke Emiri Şerif Hüseyin'in bir oğlu Faysal Irak krallığına getirilmiştir. Ürdün'de İngiltere'nin himayesinde Mekke Emiri Şerif Hüseyin'in diğer oğlu kral ilan edilmiştir. İngiltere yayınladığı deklarasyonla Yahudi Diasporasının Filistin'de bir devlet kurma hayalini desteklemiş ve günümüze kadar gelen bir Filistin sorununun temellerini atmıştır. Mısır'da ise Arap milliyetçiliğinin tam bağımsızlık mücadelesini kırmak için yarı bağımsız bir krallık kurulmasına izin vererek Kral 1. Fuad'ı desteklemişlerdir (https://tasam.org/tr/Icerik/240/ortadoguda_dirilis_arap_milliyetciligi, 2006).

ARAP SOSYALİZMİ ve BAAS PARTİSİ

Ortadoğu'da Fransa ve İngiltere tarafından oluşturulan yarı teokratik monarşiler Osmanlı'dan bağımsızlık kazanmak isteyen Arap toplumlarını manda altında batı emperyalizmi ile karşı karşıya kalan daha zor bir duruma sokmuştur. Manda altında oluşturulan monarşi yönetimlerle karşı karşıya kalan Arap toplumlarında 1 Dünya Savaşı öncesi ve esnasında oluşmuş olan dine ve hanedana karşı olan sadakat odakları yerine Batı ve Türkiye örneğinde olduğu gibi sadakat odağı ulus olan devrimci

² 1916 - 1918 yılları arasında Arap Ayaklanması ve Sina ve Filistin Cephesi gibi olaylarda Osmanlı İmparatorluğu hâkimiyetine karşı üstlendiği rol ile ünüdür. Buradaki rolü nedeniyle Arabistanlı Lawrence olarak tanınmıştır.

düşünceler gelişmeye başlamıştır. Bu düşüncelerin toplumda en çok karşılık bulanı ise Arap sosyalizmi ve pan-Arapçı ideolojiler olmuştur. Bu düşüncelerin temeli Batı'da eğitim almış *Rum Ortodoks* Mişel Eflâk'ın öncülüğünde *Sunni* Müslüman Salâh Bitar ve *Nusayri* Zeki Arsuzi tarafından atılmıştır. Her üçü de Paris'te üniversite eğitimi alırken sosyalist düşüncelerle tanışmış ve sosyalizmin Arap toplumlarının kurtuluşu olacağına inanmışlardır (www.haberturk/yazarlar/murat-bardakci/641064-suriye-rejiminin-fikir-babasi-miseli-olumunden-sonra-musulman-yaptilar, 2011).

Yurtdışında eğitimlerinin ardından ülkelerine dönen üç arkadaş kurdukları düşünce kulüpleri aracılığıyla toplumda fikirlerin yaymaya başlamışlardır. Bu süreç içerisinde etrafında düşünür kimliğiyle öne çıkan ve daha sonra Arap Sosyalizminin kuramcısı olarak anılacak Mişel Eflak lider olarak kabul görmeye başlamıştır. Mişel Eflak ve arkadaşları çalışmaları ile fikirleri kitlesel bir ideoloji haline dönüşmeye başlayınca siyasi olarak organize olmak ve fikirlerini siyasi zeminden iktidara taşımak için Fransız manda yönetiminden o dönem Suriye'de siyasi parti kurmak için zorunlu olan izin talebinde bulunmuşlardır. Osmanlı döneminde gücü elinde bulunan Suriye elitleri Fransız manda yönetiminde de işbirliği yaparak aynı güce sahip olmuşlardır. Bu elitler ekonomik ve siyasi gücü elinde tutan bir azınlık olarak Mişel Eflak ve arkadaşlarının paylaşımcı ve burjuva karşıtı sosyalist düşüncelerini ellerindeki ekonomik ve sosyal güce karşı doğal olarak tehdit görmüş ve karşı bir duruş sergilemişlerdir. Fransız manda yönetimi de devrimci ulusalcı sosyalist bir siyasi hareketin tehlikelerini göz önünde bulundurarak Eflak ve arkadaşlarına siyasi parti kurma izni vermemiştir. Eflak parti kurmak için gerekli izni alamayınca 1940 yılında Selahaddin Bitar ile birlikte Arap İhya Hareketini kurmuştur. Hareketin ismini 1942 yılında Arap Baas Hareketi olarak değiştirilmiş, 1947 yılında Zeki Arsuzi de Eflak ve Bitar ikilisine katılınca hareket partiye çevrilip, ilk kongrelerini yapmışlardır. Kongrenin nihayetinde Mişel Eflak partinin manevi lideri ve akıl hocası, Selahaddin Bitar ise genel sekreter olarak seçilmişlerdir. Hareketin ismi partileşerek Baas Partisi halini almıştır. (www.gzt.com/mecra/suriye-rejiminin-fikir-babasi-misel-eflak, 2019) Böylece Suriye'de Arap ulusalcı, sosyalist, seküler ve anti-emperyalist öğelerle "Birlik, Özgürlük, Diriliş" sloganlarıyla tüm Arapları tek bir ulus olarak bir araya getirmeyi hedefleyen bir siyasi hareket başlamıştır.

MİŞEL EFLAK'IN FİKİR VE DÜŞÜNCELERİ

Suriye'de Mişel Eflak'ın Batılı entelektüel düşüncelerinin sosyolojik etkilerini değerlendirmiş; Suriye'de 1930'ların ortasına kadar hâkim olan bağımsızlık düşüncesi İslami öğeler içeren geleneksel olarak görebileceğimiz bir milliyetçilik anlayışıdır. Batılı sosyalist düşüncelerle toplumun sınıfsal yapısını ve ekonomiyi düzenlemek isteyen gruplar ve o döneme kadar bahsi geçen geleneksel milliyetçiler arasında 1930'ların ortasından itibaren çatışmalar başlamıştır.

2. Dünya Savaşı'nın getirdiği ortam sayesinde Fransız mandasının ortadan kalkmasıyla orta sınıflara hitap eden sosyalist fikirler ülke siyasetinde daha çok yer alma imkânı bulmuştur. Eğitimli Araplardan oluşan bu hareket eğitim için şehirlere gelen gençleri etrafında toplamıştır. Mişel Eflak'ın ve arkadaşlarının savunduğu toprak reformu, kırsalda yaşayan toprak sahibi olmayan ve genellikle etnik kimliği farklı olan işçilerinde Arap sosyalizmine desteğini sağlamıştır. Hareketin ulusalcı ve popülist

siyasetine önemli katkıları olan Ekrem Havrani'de³ askeri ve bürokratik çevresini ve Sünni köylüleri etkilemiştir (Özkoç, 2008: s.192).

Eflak fikirlerini geniş kitlelere duyurabilmek için Baas Partisi'nin kontrol ettiği Al-Baath adında bir gazete çıkartmıştır. Bu sayede geniş kitlelere ulaşmış ve iktidara muhalefet için gazetede verdiği demeç ve yazdığı yazılarla Arap dünyasında oldukça etki uyandırmıştır. Ayrıca Mişel Eflak partinin yayın organı Al-Baath gazetesinde Batılı değerlerle Arap değerlerini birleştirdiği Arap sosyalizmini ve pan-Arabist düşüncelerini toplumla paylaşmıştır. El-Baath gazetesinde çıkan röportaj ve yazılarında:

“Özgürlüğü ve bağımsızlığı savunurken, gerçeklikle bağlantısı olmayan teorik bir şeye bağlı değiliz. Özgürlük, insanların günlük ekmeğinin nereye gittiğini ve servetlerinin, emek ve üretiminin meyvelerinin nasıl boşa harcandığını ve yöneticilerin nasıl resmi görevlerini yapmadığını ve neden vicdanlarını bozduğunu bilmelerini sağlar. Ülkeyi neden ellerinde zorla tutuyorlar, herhangi bir ilerlemeyi özgürlüğü önüyorlar, ahlaki yozlaşmanın ve maddi iflasın devamını dayatıyorlar. Çünkü Özgürlük, insanların bağımsızlıklarını elde etmek için ulaştıkları yükseklikle onu tehdit eden dış tehlikeleri bağımsızlığın eksikliklerini bilmelerini mümkün kılar. Halk iktidarımızda Filistin davasını ve yabancı hegemonyanın nedenini, bilecekler. Ülkemizdeki yabancı şirketlerin nüfuz etmesinin, paramızı ve servetimizi yutmalarının, çalışanlarımıza karşı baskıların, bir şekilde bize karşı komplolarının farkında olacaklar,” (Eflak, 1946: s.1).

Eflak, bu açıklamasıyla Suriye devlet yönetimini açık bir şekilde eleştirmiş yozlaşmanın ulaştığı seviyeyi emek, üretim kutsallığını vurgulayıp milli sermayenin sömürülmesine karşı anti-emperyalist bir tavır koyarak “özgürlük” kavramı üzerinde durmuştur:

“Ulusumuzun sorunu bizi gerçekten ve samimi bir şekilde endişelendiriyorsa cüretkâr olmalıyız. Cesur ve inatçı davranmazsak; halkı yanlış yönlendiren onları beyinlerini uyuşturarak insan sürüsü olarak gütmek isteyen eskimiş zihniyete bir son vermezsek ve bunu ani ve şiddetli bir şekilde yapmazsak maruz kalacağımız tehlike yabancı saldırı tehlikesidir çünkü kimliğinden ve özgürlüğünden yoksun olan insanlar toprağını savunamazlar. Birincisinden daha ciddi olabilecek diğer tehlike, böyle kalmanın ve herhangi bir sosyal inşanın veya toplumsal yaratıcılığın olamaması tehlikesidir,” (Eflak, 1948: s. 1).

Eflak, bu açıklamasında sosyolojik tespitler yaparak mevcut iktidarı değiştirmenin zorunluluğunu ihtilalci bir dille ifade ederek toplumsal bir sosyal inşanın önemine vurgu yapmıştır:

“Arap vatanını özgürleştirmenin ve birleştirmenin tek yolu, halk kitlelerinin ülkenin yönetimine ulaşmasını ve işlerini devralmasını sağlamaktır. Tek başına kitleler, Arapların bağımsızlığını kazanma, topraklarının birleşmesi ve toplumlarının yeniden canlanmasına yönelik istek, ilgi, kabiliyet ve potansiyele sahiptir,” (Eflak, 1956: s.1).

Eflak, bu açıklamasında halkların devriminden ve bağımsızlık duygusundan Arap halklarının tek bir devlet altında birleşme istek ve potansiyelden bahsetmiştir:

³ Suriye'de yaygın bir popülist, milliyetçi hareketin oluşumunda ve Baas Partisi'nin yükselişinde önemli bir rol oynayan Suriyeli bir politikacıydı.

“İslam'ın bu tarihi ve önemli çağda ve kalkınmadaki bu belirleyici aşamada ortaya koyduğu anlam, tüm çabaların Arapları güçlendirmeye ve onları uyandırmaya yönelik olması ve bu çabaların Arap milliyetçiliği çerçevesinde olması gerektiğidir,” (Eflak, 1943: s.1).

Eflak, bu açıklamasında İslam'ın Arapların bir değeri ve devrimi olduğunu ulusalcı sosyalist ve devrimsel özelliklerini önceleyerek ele almıştır.

MİŞEL EFLAK'IN SİYASİ HAYATI

İkinci Dünya Savaşı'nda Almanya'yla teslim anlaşmasını imzalayan Fransa Vichy Hükümeti'nin siyasetini yönlendiren Almanlar Suriye'yi ele geçirme çalışmalarındayken İngiliz ve Özgür Fransa kuvvetleri ortak askerî harekât düzenleyerek Suriye'de denetimi ele geçirmiş ve ülkenin bağımsızlığı ilan edilmiştir. Fakat yapılan seçimlerde 1943'te Fransa aleyhinde birleşen milliyetçi cephe hükümeti yapılan seçimleri kazanmış ve Şükrü el-Kuvvetli Suriye Devlet Başkanı seçilmiştir. Suriye'yi önce Sovyetler Birliği sonra ABD ve İngiltere bağımsız devlet olarak tanımış ve Fransa'nın da Suriye'nin bağımsızlığını tanıyarak ülkeyi terk etmesini istemişlerdir. Birleşmiş Milletler düzeyinde yapılan müzakereler sonrasında, İngiliz ve Fransız kuvvetleri, Suriye ve Lübnan'dan çekilmesi konusunda anlaşmışlardır. Fransa, 17 Nisan 1946'da Suriye topraklarından çekilmiştir. Böylece, Suriye'de 25 yıllık Fransız manda yönetimi sona ermiştir (Yazıcı, 2012: ss.349-403). Mişel Eflak ve arkadaşları 1946 yılına kadar Arap Baas hareketinin ideolojik alt yapısını ve entelektüel birikimini oluşturmuş bir kitle hareketine dönüşmüştür. Eflak ve arkadaşları 1946 yılında Fransız birliklerinin çekilmesi ve manda yönetiminin bitmesiyle iktidara gelmek için aktif bir şekilde siyasi çalışmalara başlamışlardır. 1947'de kurulan Baas Partisi'nin başına ilk kongrede seçilen Mişel Eflak fikirlerini hayata geçirmek için fırsat bulmuş zor bir siyasi mücadeleye girmiştir (<https://www.britannica.com/topic/Bath-Party>, 2020). 1948'de yaşanan Arap İsrail Savaşı'nda Arap koalisyonunun kaybetmesinden sonra Arap halkları mevcut yönetimleri sorumlu tutmuş, artan tepkiler Arap Sosyalizmi 'ne desteği daha da arttırmıştır. Bunun yanında Suriye'de 1949'dan 1963'e Baas Partisinin iktidarı ele geçirene kadar darbeler dönemi olarak adlandırılan bir dönem yaşanmaya başlamıştır. 1949 yılında bir Sünni General Hüznü Zaim, Suriye'nin bağımsızlıktan sonraki seçilen ilk Cumhurbaşkanı Şükrü El Kuvvetli 'ye karşı bir askeri darbe yapmıştır. Darbenin ardından kendisini Cumhurbaşkanı ilan ettirmiştir. Dört ay sonra ise General Sami Hinnavi karşı darbe yaparak Hüznü Zaim'i idam ettirmiştir. İngilizler Sami Hinnavi yönetimini ve Hinnavi'nin Irak ile Suriye'yi birleştirme fikrinin hayata geçirmesini desteklemiş bu şekilde de etkinliği olduğu Irak üzerinden Suriye'yi kontrolü altına almak istemiştir. Fakat 19 Aralık 1949'da Albay Edip Çiçekli, Irak ile birleşme siyasetinden dolayı, Sami Hinnavi'yi hainlikle suçlayıp darbe yapmıştır. Edip Çiçekli kendisini devlet başkanı ilan ettirmiştir. Edip Çiçekli döneminde Eflak, artan baskılardan dolayı Selahaddin Bitar'la birlikte Lübnan'a kaçmıştır. Lübnan'da Edip Çiçekli'nin iktidarına son vermek için bütün muhalif partilerle işbirliği yapma uğraşı vermiştir. 1953 yılında Ekrem Havrani'nin Arap Sosyalist Partisiyle birleşilerek Arap Sosyalist Baas Partisini kurmuşlardır. 1954 yılında Çiçekli'nin Albay Faysal El-Atasi tarafından devrilmesiyle Eflak ve Bitar Suriye'ye geri dönmüş ve akabinde yapılan seçimlerin sonuçlarına göre Millet ve Halk Partileri koalisyonu iktidar olmuştur. Baas

Partisi ise mecliste 22 sandalye kazanarak muhalefette kalmıştır (<https://www.gzt.com/mecra/suriye-rejiminin-fikir-babasi-misel-eflak>, 2019). Muhalefette kalan Baas Partisi ülkede iktidarı ele geçirmek için yeni kurulan hükümete karşı sokak protestoları organize ederek iktidardan çekilmelerini sağlamışlardır. Ayrıca protestolar ile genelkurmay başkanının istifa etmesinde önemli rol oynayarak ordunun içine de nüfuz etmişlerdir (Yazıcı, 2012: ss. 349-403).

Suriye’de Baas Partisi ordu içerisine nüfuz etmesiyle ve iktidarı organize ettiği protestolarla istifasını sağlamasıyla önemli bir güç kazanmıştır. Baas Partisi giderek Suriye’de ve bölge siyasetinde de güçlenmeye başlarken öte yandan Orta Doğu’da sosyalizmin gelişmesini önlemek amacıyla kurulan Bağdat Paktı’nı Mısır Devlet Başkanı Cemal Abdünnasır’ın karşı tavır almasıyla 1955’ten itibaren Mısır yönetimini desteklemeye başlamıştır. Mısır’da Abdünnasır ve Eflak arasında ilişkilerin gelişmesiyle 1956’dan sonra Baas Partisi Pan Arabist düşüncesinin bir yansıması olarak Suriye ve Mısır’ın birleşmesine yönelik siyaset yapmaya ve sokak gösterileri düzenlemeye başlamıştır. Öte yandan 1956 yılında yaşanan Süveyş Kanalı Krizi’nden sonrası İngiltere ve Fransa’nın Mısır’a saldırımları Ortadoğu’da hem Batı aleyhtarlığını arttırmış hem de Pan Arabist ve antiemperyalist sosyalist fikirlere olan sempatiyi daha da arttırmıştır (Armaoğlu, 2017: s. 259).

MISIR ve CEMAL ABDÜNNASIR

Ortadoğu’da 20. yüzyıl siyasetinde önemli bir aktör olan 1918 doğumlu Cemal Abdünnasır milliyetçi duygularla 1930’lu yıllarda İngilizler’in Mısır’ı terk etmesi için çalışan gruplara katılmıştır. Hukuk fakültesine kayıt olmasına rağmen ayrılarak harp okuluna gitmiş ve buradan mezun olmuştur. Askerlik hayatının ilk dönemlerinde Enver Sedat Zekerriya Muhyiddin ve Abdülhakim Amir gibi monarşi karşıtı askerlerle ilişkilerini geliştirmiştir. İngiltere Mısır ile 1936’da yapılan anlaşmaya dayanarak bütün hava ve deniz limanlarını işgal etmesi Mısır’da milliyetçi hareketlerin ve antiemperyalist duyguların gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Cemal Abdünnasır ve arkadaşları İngilizlerin ülke üzerindeki hâkimiyetine karşı mücadele için 1942’de Hür Subaylar hareketini kurmuştur (Kuzgun, 2015: ss.281-320). Hür Subaylar Hareketi Mısır’da 18 Temmuz 1953 tarihinde monarşi yönetimi devirmiş yerine cumhuriyet ilan ederek devlet başkanlığına General Muhammed Necib’i getirmiştir. Nasır ise başbakan yardımcısı ve içişleri bakanı olmuştur. Nasır Mısır’ın başına geçebilmek çoğunu bakan olarak atanmasını sağladığı ihtilal konseyi üyelerinin General Necib’i 1954 yılının mart ayında devlet başkanlığı görevlerinden uzaklaştırarak Mısır’da hâkimiyeti sağlayarak otokratik bir rejim oluşturmuştur (Duman, 2018: ss.102-114). Eflak ve Suriye Baasçıları açısından Mısır’daki yaşanan bu değişim Pan-Arabizm siyasetinin önemli sıçrama noktası olarak görülmüştür. Mısır’ın tüm Arap dünyasını etkileyebilecek potansiyeli Ortadoğu’da diğer monarşilerin sarsılmasına ve Arap devrimini sağlayacak başat aktör olarak da öne çıkmıştır. Nitekim birleşik Arap ve sosyalist bir devlet kurmak için görüşmeler Nasır ve Eflak arasında başlamış ve kısa sürede olumlu sonuçlanmıştır.1 Şubat 1958’de Mısır Suriye ve Kuzey Yemen’in katılımıyla Birleşik Arap Konfederasyon Cumhuriyeti (BAC) kurulduğu ilan edilmiştir. Fakat birleşmeden kısa süre sonra Mısır tarafından Suriye’nin iç işlerine müdahalesi ve Suriye kökenli yöneticiler yerine Mısırlı yöneticilerin getirilmesi Suriye tarafında ciddi rahatsızlıklar

oluşturmuştur. Uygulanan sosyalist ekonomik politikalar Suriye toplumun orta sınıfını rahatsız etmiştir (www.21yyte.org/Nuriyev, 2012). Ayrıca Eflak'ın yol arkadaşlarına, Baas Partisi'nin yetkili kurullarına danışmadan ve ilgili kararlar alınmadan Nasır'ın birleşmenin bir koşulu olarak ortaya koyduğu şarta dayanarak partisini feshetmesi partisinde ayrılıklara yol açmıştır. Bunun yanında Abdünnasır'ın Birleşik Sosyalist Arap Devleti'nin kritik kadrolarına Mısırlı yetkililer ataması Suriye Baas Partisi yönetimi tarafından tasfiye hareketi olarak algılanmıştır. Eflak, bu süreç içinde ılımlı bir tavır sergilemesine karşın arkadaşlarının Suriye yönlü milliyetçi tavır almaları Eflak'ın siyasi konumuyla ilgili tartışmalara sebep olmuştur. Abdünnasır'ın Nasırcılık adını verdiği bir akım başlatması da nihai hedefte kolektif bir proje aktörü olmak yerine bireysel hedeflerinin olduğunu göstermiştir. Bazı partililer ve yöneticiler yaşanan bu krizden Eflak'ı sorumlu tutmuşlardır. 1958 yılında Suriye Baas Partisi faaliyetleri sonlandırıldığı hareketin devam edebilmesini sağlamak gerekçesiyle Salah Cedit ve Hafız Esad gibi Baasçı askerler askeri komiteler kurmuşlardır (Seale, 1990: ss.61-62). Ayrıca Suriye'de Nasır yanlıları da Birleşik Arap Cumhuriyeti'nin devam etmesi konusunda direnmişlerdir. Oluşan siyasi istikrarsızlık sebebiyle Abdülkerim el Nahlavi liderliğinde 27 Eylül 1961'de Suriye'de Birleşik Arap Devleti'nden ayrılmayla sonuçlanacak bir darbe yapılmıştır. İki yıl süren 1961 Darbesi Mişel Eflak'ın desteği ve onayıyla Baasçı askerler tarafından 1963 yılında 8 Mart Devrimi olarak adlandırılan karşı darbe yapılarak Baas Partisi Suriye'de iktidara gelmiştir. Fakat bu darbe veya devrim Suriye Baas Partisi'nin sivil bölümünden çok askeri bölümünün iktidarı olarak görülmüştür. Irak'ta ise 1958 yılında darbeyle monarşiyi bitiren Marksist düşüncelere sahip ve Baas fikrini benimsemeyen General Abdülkerim Kasım'a Suriye Baas darbesinden bir ay önce Irak'ın Baas kolu tarafından darbe yapılmıştır. Bu şekilde 1963 yılında Baas Partisi'nin askeri kolu hem Suriye'de hem Irak'ta iktidara gelmiştir. Ardından Suriye'de Baas Askeri Komitesi Eflak'ın öngördüğü ılımlı sosyal ve ekonomik politikaları reddetmiştir. Komite, Eflak'ın yaşlı ve yetersiz olduğuna inanarak, liderliği onun elinden almak için çalışmalara başlamıştır. 1965 yılında yapılan parti kongresini Eflak kaybetmiş ve yerine Munif Rezzaz⁴ seçilmiştir. Ardından Milli Komite yeni yönetimi belirlemiştir. Bu dönemde parti içindeki asker ve sivil çekişmeleri başlamıştır, asker kökenli Baasçılar sivil Baasçılara yakın olanların, sivil Baasçılar ise asker kökenli Baasçılara yakın olanların görevlerine son vermiştir. Asker sivil çekişmesi devam ederken 1966 yılında Hafız Esad ve Salah Cedit liderliğinde Baasçı subaylar yeniden darbe yaptığında partinin birçok sivil yöneticisi ülke dışına kaçmıştır. Eflak ve destekçileri gözaltına alınmış buna rağmen Eflak ordu içindeki bazı güvenilir arkadaşlarının yardımıyla önce Beyrut'a kaçmış, bir süre sonra Beyrut'tan Brezilya'ya gitmiştir. Suriye'de Hafız Esad ve Salah Cedit'in yaptığı darbeden sonra Baas Partisi Irak ve Suriye Baas Partileri adıyla ikiye ayrılmıştır. Eflak'ın düşüşünden sonra Suriye Baas Partisinin liderliğine Salah Cedit getirilmiş hareketin rehberinin Zeki Arsuzi olduğu kabul edilip, Eflak ve Bitar tamamen tasfiye edilmiştir. Eflak ve Bitar'dan sonra Salah Cedit ve Hafız Esad Suriye'nin yeni liderleri olmuşlardır. Ancak 6 Gün Savaşındaki yenilgi ve Kara Eylül Örgütü mensuplarının bazılarının Suriye'ye kabul edilmesi Salah Cedit ile Hafız Esad'ın arasının açılmasına neden olmuştur. 13 Kasım 1970 yılında Hafız Esad Salah Cedit'e karşı darbe yapıp liderlik koltuğuna oturmuş ve

⁴ Mişel Eflak'ın tasfiye edildiği Baas kongresinde yerine seçilen Ürdün asıllı Suriyeli politikacı.

sonra ülkenin tek hâkimi olunca Eflak'ın gıyabında ölüm kararı vermiştir (<https://www.gzt.com/mecra/suriye-rejiminin-fikir-babasi-misel-eflak>, 2019).

Bu karardan sonra Mişel Eflak Suriye üzerinde ki tüm etkisini kaybetmiştir. Fakat Irak Baas yönetimi Mişel Eflak'ı Irak'a davet etmiş vatandaşlık verip partinin başına geçirmişlerdir. Ürdün Kralı Hüseyin Filistinli gerillalara başlattığı askeri operasyona Irak'ın karşı bir tavır almayıp Filistinlilere destek vermemesine kızan Eflak 1970 yılında bu sefer Irak'ı terk edip Lübnan'a yerleşmiştir. 1974 yılına gelindiğinde Eflak Irak'a tekrar geri dönmüş ve tekrardan partinin başına getirilmiştir. Daha sonra 1979 yılında Saddam Hüseyin'in Irak'ın başına geçmesinde büyük rol oynamış fakat ölene kadar yönetimde bir söz hakkı olmamıştır. 1989 yılına kadar Irak'ta yaşamış ve Paris'te ölmüştür (www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/641064-suriye-rejiminin-fikir-babasi-miseli-olumunden-sonra-musulman-yaptilar, 2011). Ayrıca Mişel Eflak'ın resmi fikirleri dışında ailesiyle paylaştığı iç dünyasını ve düşüncelerini yansıtan 1989 yılında ölümünden tam 28 yıl sonra 2017'de ortaya çıkan 29 Temmuz 1961'de karısına yazdığı mektubundan öğrenebiliriz:

“Kendi kendime sordum: eğer uzun yaşamazsam onun durumu ne olacak? Bu, son dönemde çokça sorduğum bir soru. En yüce meslek olan tıp mesleğini benim yüzümden kaybettikten sonra sana ve çocuklarımıza kim bakacak, geçiminizi kim sağlayacak? Sen utangaç ve narin yapılı bir kız iken seninle kim ilgilenecek? Senin gözlerinin önünde birçok arkadaş ve yoldaşımın bana sırt çevirmelerinden dolayı bu iki senede maruz kaldığım darbelere rağmen, insana olan güvenimi kaybetmedim. Aksine benim şuan insan tıynetinin iyi olduğuna olan inancım çok daha büyük... Bu yüzden sevdiğim ve sadık kaldığım milletimin seni unutmayacağına, Arapların vefa ve takdirlerini çokça göreceğine inanıyorum. Bunu kendimle övündüğüm için söylemiyorum, aksine üyesi olduğum milletin güzel bir şekilde takdir edeceğine güvendiğim için söylüyorum; bu millet biliyor ki ben ona bende olan her şeyi verdim. Bu süre zarfında ve geçtiğimiz bu zor şartlarda hiç çekinmeden, halis sevgilerini bize gösteren ve cömertlik, yakınlık ve edeplerinde olabildiğince yüce mertebelere varan kişilerin az sayıda örneklerini benimle birlikte gördüğün halde, nasıl olur da insana güvenmeyelim ey sevgili?” (www.aawsat.com/mişel-efakın-eşine-yazdığı-“endişeli”-bir-mektubu-açıga-çıkarmak/Khoury, 2017).

SONUÇ

Fransız Devrimi'nin getirdiği yeni kavramlar ve değerler üzerine inşa edilen ulusların ve devletlerin bazı toplumlara huzur ve refah getirirken bazı başarısız ulus devlete geçiş ve sosyal inşacılık denemeleri ise toplumlara siyasi istikrarsızlık ve çatışma getirdiği Orta Doğu Arap toplumları örneğiyle karşımıza çıkmaktadır. Avrupa'da gerçekleşen devrimler toplumdan yönetime doğru dikey bir şekilde Türkiye'de ise yönetimden topluma doğru düşey bir gerçekleşmiştir. Her iki millet kavramından ulus kavramına geçiş örneğinde toplumsal kültürel, siyasi, sosyolojik devrimlerle birlikte başarı sağlandığı görülmektedir. Ayrıca Türkiye örneğinden hareketle Müslüman bir toplum olmanın çağın batılı modern kavramları üzerinden bir ulus ve devlet inşa etmenin önünde engel olmadığı ortadadır. Orta Doğulu Müslüman Arap toplumlarının ulus devletlere geçiş denemelerinin başarısızlıklarının nedenleri bir yönüyle toplumsal sadakat odaklarının ulus devlet ve temsil ettiği değerler yerine dini

ve aşiretçilik değerleri üzerine olmasıdır. Sosyolojik olarak Arap toplumlarında günümüzde halen devam eden güçlü aşiretçilik sistemi ve merkezi devlet ile aşiret yönetimi arasında otorite ve yetki devri sorunu ulus inşası önünde önemli bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Kurulmuş ve halen günümüzde varlığını sürdüren Orta Doğu Arap devletlerinin çoğu ulus devlet yerine aşiretlerin oydaşmasıyla oluşmuş toplumsal yapılardır. Bu çeşit yapılar ise aşiretlerin devlet yönetimine paydaş olduğu yerlerde güçlü bir nepotizm oluşturmakta ve devlet yönetim sistemini işlemez hale getirmektedir. Diğer bir yönü ise Dini olarak Orta Doğu Arap toplumlarında mezhepsel ayrılıkların başta Şii ve Sünni olmak üzere kökleri İslamiyet'in ilk dönemlerine kadar uzanan anlaşmazlıkların var olması aynı etnik gruba sahip olan Arapların ortak bir siyasi otorite altında birleşmelerinde engel teşkil etmektedir. İslam'ın farklı yorumlamalarının oluşturduğu dini toplulukların birbirlerine yaşam hakkı tanımamaları bölgedeki istikrarsızlığın güçlü nedenlerinden biridir. İktisadi açıdan ise sanayi ve üretim toplumu haline gelememeleri öz kaynaklarını verimli bir şekilde işleyememelerine ve ekonomik dışa bağımlılığa sebep olmaktadır. Kurulan Baas yönetimleri aşiretlerin, dini grupların ve askeri darbeci yönetimlerin dışına çıkamamış ve bir ulus devlet inşa edememiştir. Mişel Eflak ve Baas yönetimlerinin millet ve ulus kavramının temsil ettiği değerler üzerinden ortaya koyduğumuz bilgiler ışığında devrimlerini teoride ulus kavramı üzerinden pratikte ise millet kavramı üzerinden yapmaya çalıştıkları görülmektedir. Dolayısıyla yapılmak istenen devrimlerin ulus ve millet kavramlarının temsil ettiği değerler ve kavramlar arasında kalması ne devrimleri başarılı bir sonuca erdirebilmiş ne de geri dönüşe imkân vermiştir. Böylelikle günümüze kadar devam iktidarı ele geçirebilmek için etnik, dini ve aşiret gruplarının çekişmesi ve çatışması bölgesel istikrarsızlıklara sebep olmaktadır.

KAYNAKÇA

- Khoury, A. (2017, Temmuz 7). *Mişel Eflak'ın eşine yazdığı "endişeli" bir mektubu açığa çıkarmak*. Şarkul Avsat: 10.05.2020 Tarihinde : <https://aawsat.com>
- Akad, M. (2002). Arap Milliyetçiliği: Baas Partisi . *Popüler Tarih Dergisi*, 42-62.
- Akıncı, A. (2019). Milliyetçiliğin Kökenleri: Etnisite/Ulus (Millet) İlişkisi. *İnsan ve İnsan*, 413-430.
- Altunoğlu, M. (2010:). Millet İnşası Özcü Modernist ve Etno-Sembolcü Yaklaşımlar. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1-7.
- Ankara Üniversitesi. (Erişim Tarihi: 11.05.2020). *Ankara Üniversitesi Açık Ders Malzemeleri Milliyetçilik ve Azınlık*. Ankara Üniversitesi Açık Ders: www.acikders.ankara.edu.tr
- Antony, S. (1994). *Milli Kimlik Çev: Bahadır, Sina, Şener*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Armanoğlu, F. (2017). *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Armanoğlu, F. (2017). *Soğuk Savaş Dönemi 1945-1960*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Arnold, D. (1995). *The Age Of Discover,1400-1600*, Çev: *Osman Bahadır 1. Baskı*. İstanbul: Mart Matbaacılık ve Sanatları.

- Bardakçı, M. (2011, Haziran 19). *Suriye rejiminin fikir babası Mişel'i ölümünden sonra Müslüman yaptılar*.17.05.2020 Tarihinde: www.haberturk.com/yazarlar
- Çancı, H. (2008). *Değişmeyen Boyutları Bağlamında Milliyetçiliğe Teorik Ve Kavramsal Bir Bakış*. Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi, 106-116.
- Dinç, A. (2002, Haziran 01). *Millet ve Milliyetçiliğin Doğuşu üzerine Kuramsal Yaklaşımlar*. Sorgulama Zamanı Düşünce Topluluğu: <http://www.sorgulamazamani.com/tr>. Erişim Tarihi: 30.05.2020
- Duman, T. İ. (2018). Müslüman Kardeşlerin Radikalleşme İhtimali: Abdunnasır Ve Sisi Dönemleri Karşılaştırması. *Iv. Ortadoğu'da Siyaset Ve Toplum Kongresi* (s. 102-114). Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Durgun, F. (2014). Rönesans'tan 19. Yüzyıla Avrupa Tarih yazımında İlerleme Fikri, Dönemselleştirme ve Orta Çağ Avrupa Tarihi Algısı. *İnsan ve Toplum*, 283-304.
- Eflak, M. (1943, Nisan 1). *Arap Peygamber Anısına*. (Al-Bath, Röportaj Yapan)
- Eflak, M. (1946, Ağustos 9). *Neden Özgürlüğün Peşindeyiz*. (A. B. Gazetesi, Röportaj Yapan)
- Eflak, M. (1948, Şubat 27). *Arap Toplumunu*. (A.-B. Gazetesi, Röportaj Yapan)
- Eflak, M. (1956, Ocak 21). *Yüzeysel ve Gerçek Varoluş Arasındaki Fark*. (A.-B. Gazetesi, Röportaj Yapan)
- Ernest, R. (2016). *Ulus Nedir? Çev: Yavaş, Gökçe*. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.
- Etimoloji, T. (2020, 05 08). *Etimoloji Türkçe*.12.05.2020 Tarihinde: www.etimolojiturkce.com
- Gelner, E. (1992). *Uluslar ve Ulusçuluk*. Çev: Ersanlı Büşra. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Helden, A. (1995). *The Inquisition*. The Galileo Project: <http://galileo.rice.edu/> Erişim: 20.05.2020.
- Hobsbawm, E. Ç. (2006). *Geleneğin İcadı*. İstanbul: Agora Kitaplığı.
- İktibas Dergisi. (2019, Nisan 22). *Ulus Kavramı*. İktibas Dergisi: www.iktibasdergisi.com
- Kılıç, A. F. (2007). *Din Sosyolojisinde Dini Grup Tipolojileri*. Değerler Eğitimi Dergisi, 37-58.
- Kurşun, Z. (2014, Kasım 20). *Araplar ve Birinci Dünya Savaşı*. Ortadoğu ve Afrika Araştırmacıları Derneği: 28.05.2020 Tarihinde: www.ordaf.org.
- Kurtçepe, İ. B. (2015). Türk İnkılabı, Atatürk'ün İlkeleri. *Türkiye Cumhuriyeti Tarihi* (s. 249-266). içinde Konya: Eğitim Yayınevi.
- Kuzgun, M. (2015). *Arap Birliğini Sağlama Sürecinde Bir Dönüm Noktası: Albay Cemal Abdülnasır Dönemi*. Dünden Bugüne Uluslararası Orta Doğu Sempozyumu (s. 281-320). Elazığ: Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmalar Merkezi.

- Mahmut, Y. (2019, Ocak 29). *Baas ideolojisinin fikir babası: Mişel Eflak*. 15.05.2020 Tarihinde: www.gzt.com.
- Nişanyan, S. (2018). Nişanyan Sözlük. Ş. *Sami içinde, Kasmus_ı Türki*. İstanbul: Liber Plus Yayınları.
- Nuriyev, E. (2012, Mayıs 29). *Suriye Siyasi Tarihi*. 21. yy Türkiye Enstitüsü: 15.05.2020 Tarihinde: www.21yyte.org.
- Oran, B. (2015). *Kemalizm İslamcılık Küreselleşme*. Ankara SBF Dergisi, 54(2), 1-15.
- Ortaylı, İ. (2005). *Millet Maddesi*. T. Diyanet Vakfı içinde, İslam Ansiklopedisi (s.66-70). İstanbul: Diyanet Vakfı.
- Özkoç, Ö. (2008). *Suriye Baas Partisi: Kökenleri, Dönüşümü, İzlediği İç Ve Dış Politika(1943-1991)*. Ankara: Mülkiyeliler Birliği Yayınları.
- Seale, P. (1990). *Asad: The Struggle for the Middle East*. Kaliforniya: University of California Yayınları.
- Soy, H. B. (2014). Arap Milliyetçiliği: Ortaya Çıkışından 1918'e Kadar. *Bilig*, 177.
- Şentürk, R. (2005). Millet Kavramının İslam'da Anlamı. *İslam Ansiklopedisi*. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları İslam Ansiklopedisi, 64-65.
- Türkiye Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi. (2006, Aralık 14). *Orta Doğu'da Diriliş Arap Milliyetçiliği*. Tasam: 15.05.2020 Tarihinde: www.tasam.org
- Vefik, A. (2000). *Lugat-ı Osmani* 15.05.2020 Tarihinde www.tdk.gov.tr
- Yaşar, M. (2019, Ocak 01). *Baas İdeolojisinin Fikir Babası Mişel Eflak*. 15.05.2020 Tarihinde <https://www.gzt.com/mecra/suriye-rejiminin-fikir-babasi-misel-eflak>.
- Yazıcı, N. (2012). “Suriye Siyasi Tarihi”. Ü. Özdağ içinde, *Küçük Orta Doğu Suriye*. Haz. Ü. Özdağ, Ankara: Kripto Yayınları, 349-403.
- Yükneki, E. A. (2020). *Millet Kelime Kökeni, Atabet-ül Hakayık*. Etimoloji Türkçe: 10 Mayıs 2020 tarihinde www.etimolojiturkce.com.
- Zeidan, A. (2020, Nisan 30). *Ba'ath Party*. britannica Ansiklopedisi 15.05.2020 Tarihinde :Web sitesi: www.britannica.com.

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

ARAŞTIRMA MAKALESİ

RESEARCH ARTICLE

BÜYÜK SAVAŞIN ARİFESİNDE RUSYA’NIN ERMENİ POLİTİKASI

The Armenians Politics of Russia Before the World War I

Ahmet TOKSOY^{1*}

¹ Adnan Menderes Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Aydın, Türkiye.

Geliş Tarihi/Received Date: 23.05.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 10.07.2020

Ö Z

Balkan Savaşlarının ardından Osmanlı Devlet’inde önemli çalkantılar yaşanmıştı. Ülkede yaşayan Ermenilerin bir kısmı, 19. yüzyılın sonlarına doğru çeşitli akımlardan etkilenerek ayaklanma, isyan ve farklı devletler lehine casusluk faaliyetlerine girişmişlerdi. Ancak bu yüzyılın ikinci yarısından sonra Ermeni Sorunu adı altında uluslararası bir mesele ortaya atılmış ve Rus Çarlığı da bunun tarafı olmuştur. Ermeni komitelerinin oluşturulmasıyla 1890’lı yıllardan itibaren Osmanlı Ermenileri bu ayrılıkçı hareketler tarafından ilgi odağı olmuştu. Rusya ise bu ayrılıkçı hareketleri destekleyerek kadim güney siyasetini gerçekleştirme yolları aramıştır. Dolayısıyla Rusya’nın en önemli yayılma istikametleri Osmanlı topraklarından geçiyordu. Bu siyasetini gerçekleştirmek için en önemli girişimini I. Dünya Savaşı’nın hemen öncesinde başlatmıştı. Bu nedenle Rusya’nın Osmanlı topraklarındaki Hıristiyan azınlıklar, her zaman ilgi odağı olmuştu. Bu azınlıkların başında da 19. yüzyılının sonundaki ayrılıkçı fikirlerden etkilenen Ermeniler geliyordu. Rusya, bu savaşın hemen öncesinde Ermeniler hakkında nasıl bir politika yürütmüştü? Ermeniler ile Rusların ortak siyaseti olabilir miydi? Birbirlerine yönelik nasıl bir siyaset izlediler? Bu çalışma her iki tarafın da birbirine karşı izlediği siyasete odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: I. Dünya Savaşı, Ermeni, Rusya, Osmanlı Devleti.

ABSTRACT

After the Ottoman Empire lost the Balkan Wars that its situation changed drastically. The living of some part of Armenians undertook insurrection, rebellion and espionage activities belong to foreign states from the ending of the 19th century. But, after this half of the century had emerged artificial international issue under the name of the Armenian crises and The Tsarist Russia was also a part of this problem. The construction of Armenian committees, disunionist movements was supported between Armenians at Ottoman Empire after at 1890’s. On the other hand, Russia which influenced these separatist movement, sought ways to achieve its ancient southern politics. Therefore, the most important spreading ways of Russia were passing through in the Ottoman lands. Russia was just started its important attempt to realize this policy before World War, I. For his reason, the Christian ethnic minorities in the Ottoman Empire had always been the center of attention of Russian Empire. Armenians, whom were affected by separatist ideas at the en of the 19th century in Ottoman, were at the top of these minorities. What kind of policy did Russia make about the Armenians just before the World War, I? Could it be the common policy of Armenians and Russians? What policy did they pursue each other? So, this study was focused on the politics following by both sides.

Keywords: Armenian, Russia, The Ottoman Empire, World War I.

Please cite this paper as follows/Atıf için:

Toksoy, A. (2020). Büyük Savaşın Arifesinde Rusya’nın Ermeni Politikası. *Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (1): 27-38.

* Sorumlu yazar/Corresponding author

E-mail: ahmet.toksoy@adu.edu.tr (A. Toksoy)

Bu çalışma 8-11 Nisan 2015 tarihinde “Kadim Dostluğun Yüzyıllık Açmazında Türk-Ermeni İlişkileri” adlı sempozyumda sözlü olarak tam metin bildiri halinde sunulmuştur.

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nin Balkan savaşlarından mağlup çıkması ve büyük toprak kayıplarına uğraması, Avrupalı devletlerde olduğu gibi, Ermenilerde de büyük bir şaşkınlık yarattı. Ayrıca Yunanistan ve Sırbistan'ın ardından Bulgaristan'ın da bağımsızlığını kazanmaları, yapılan savaşta sınırlarını genişletmeleri, istiklal peşinde koşan Ermenileri yeniden ümitlendirdi. Hıristiyan dünyasında özellikle kilisenin maddi ve manevi desteğini de arkasına alan Ermeniler silahlanmaya hız verdiler. Osmanlı Devleti'nin dağılmakta olduğunu gören Avrupalı devletler (İngiltere, Almanya ve Fransa gibi) ve azınlıklar Türk vatanını paylaşmak için öteden beri yaptıkları planlarını uygulamaya koyuldular (Saray, 2003: s.49).

YÖNTEM

Bu çalışma öncelikle arşiv kaynakları üzerinden tahlile dayanmaktadır. Arşiv kaynaklarının yanında konuya ilişkin birincil eserler diyebileceğimiz hatıratlardan da Rusya'nın Ermeni politikasının izleri sürülecek, tümevarım yöntemiyle mesele analiz edilecektir. Ayrıca araştırma eserleri de bu çalışmanın kaynaklarından olup, konuya ilişkin analizimizin hipotezlerini oluşturacaktır.

RUSYA VE OSMANLI DEVLETİ

Tarih boyunca sıcak denizlere inmenin hayallerini kuran Çarlık Rusya, 1859'da Hazar Denizi kıyılarına kadar bütün Kafkasları işgal ettikten sonra (Vernadsky, 2011: s.278) 1877-1878 tarihli Osmanlı-Rus harbinden sonra 3 Mart 1878'de imzalanan Ayastefanos anlaşmasıyla Kars, Ardahan ve Batum bölgelerini bölgesi işgal etti (Vernadsky, 2011: s.283). Taşçelik'e göre Ermenilerin Osmanlı yönetimine karşı harekete geçirilmesinde Rusya "başat rol" oynamıştı (Taşçioğlu, 2017: s.290). Böylece Rusya, uzun yıllardan beri yürüttüğü politikanın doruk noktasına ulaştıktan sonra Akdeniz veya Basra körfezine inmek için Doğu Anadolu'daki Ermenilerle daha da yakından ilgilenmeye başladı. 1877-78 savaşında Ermeni asıllı Loris Melikov, Ter-Gukasov, Lazarev, Şelkovnikov gibi generaller, Rus ordusunda Kafkas cephesinde Türklere karşı önemli vazifeler icra etmişlerdi (Sertçelik, 2009: s. 98). Aslına bu politika bir yerde I. Petro'nun Türk hakimiyetinde yaşayan Ermenileri sözde "kurtarma" bildirgesinin siyasallaşmış hali idi (Sertçelik, 2009: s.34). Bu nedenle de uygulama alanına koyduğu yeni planlarını gerçekleştirmek için yetiştirdiği özel memur ve din adamlarını da göndererek Ermeniler arasında propaganda yaptırmaya koyuldu. Böylece onları kendi tarafına çekip Osmanlı Devleti'ne karşı isyana teşvik etmeye başladı (Krayblis, 1332: ss.170-175). Doğu Anadolu ve çevresi hakkında bilgi edinmek ve buralarla ilgili yatırım programları için ciddi oranda meblağ ayırmıştı (Bashanov, 2013: s.11). Bu tarihten itibaren Rusya konsolos adı altında birçok görevlisini bölgeye göndermiş, I. Petro'nun umumi olarak çizdiği politikanın genel esaslarını daha detaylı yürürlüğe koymuştu. Esasen Rus konsolosu, bu planlarını 1911'de Fransız ve İngiliz konsolosları ile birlikte Erkan-ı Harbiye Reisi Cemal Paşa'nın de katıldığı bir ziyafette resmen itiraf etti. O, toplantıda yaptığı bu konuşmasında, Taşnakların menfaatperest insanlar olduklarını ve daima Rusya ile Osmanlı Devleti arasında bir savaş istediklerini söyledi. Hatta Ermenilerin kendisine, Osmanlı Devleti'nde Türk menfaatine hizmet eder

gibi gözükten pek çoklarının bir muharebede Rus ordularının öncüleri arasında bulunacaklarını itiraf ettiklerini de belirtti (BOA, DH.SYS. 23/18).

RUSYA VE DOĞU ANADOLU

Aslında Ruslar, Doğu Anadolu'nun işgali için ellerinden gelen her şeyi yaparak çok iyi Türkçe bilen ajanlar vasıtasıyla halkı örgütlemeye çalıştılar (Toksoy, 2007: s.45). Örneğin Rus Kafkas ordusu içinde ihtiyat subayı olan Barkan, bir ajan olarak Türk ülkesinde, Kafkas sınırında dolaşarak, buradaki gayr-i Müslim ahaliyi özellikle Ermenileri, Rusya'ya göç etmeye teşvik ediyordu. Bunun yanında görünürde ticaretle uğraşan Mıgırdıç Küpeliyan, Saatçi Agop, Demirci Mispak gibi birçok Ermeni de hem Ermeni komitelerine destek veriyor ve hem de ajanlık faaliyetlerinde bulunuyordu (BOA, DH.SYS, 3/46). Kısaca Ruslar, sıcak denizlere inmek amacıyla Doğu Anadolu ve Kafkaslardaki Türk topraklarını işgal etmek yolunda Ermenileri maşa olarak kullanacakları politikalarını sıkı sıkıya sürdürdüler. Böylece Ruslar, Kafkasların tamamen, Doğu Anadolu'nun ise kısmen Türk hâkimiyetinden çıkmasına yol açacak şekilde sonuçları günümüze kadar gelen büyük bir planın hazırlayıcıları olarak karşımıza çıkmaktadırlar (Toksoy, 2007: s.49).

Ermeniler, özellikle Balkan Savaşlarından sonra geceleri evlerinde toplantılar düzenleyerek Müslümanların evlerini, topraklarını kendi aralarında paylaşmaya başladılar. Çünkü Ermeniler, Rusların gelmesi üzerine Müslümanların taşınmaz mallarını bırakarak güneye doğru çekileceklerini düşünüyorlardı (Tetik, Gürler & Aksu, 2008: s.57). Bütün bu faaliyetleri gören Türkler, Ermenilerin Rus politikasının bir unsuru haline geldiklerine inanmaya başladılar. Çünkü Ermeni liderler, Rusya'ya - kendilerine bağımsızlık yolunda destek vermesi için- yalvardıkları gibi yürüttükleri kışkırtıcı ve Rusya ile birlikte uyguladıkları entrikalar sonucunda Doğu Anadolu'daki durum çok hassas bir boyut kazandı. Rusya'nın bölgede oynadığı oyunun yanı sıra 1913 yılının Nisan ayında İngiltere'nin Dış İşleri Bakanlığında Osmanlı Devleti'nin hem Asya hem de Avrupa topraklarında toptan bir çöküşünün hemen gerçekleşmekte olduğunun tahminleri yapıldı. Rusya Avrupalıların bu planlarından habersiz olarak bu günlerde Ermenileri Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtmakla meşguldü.²

Nitekim Bilitariche Rondschow Gazetesinin 4 Mart 1914 tarihli nüshasında Rusya'nın Ermenistan politikası hakkında şu yorum yapılmıştır; “...*Osmanlı ülkesi içinde en kalabalık Hıristiyan toplumu olan Ermeniler, bir millet oluşturabilecek sahada yaşamamaktadırlar. Ermenilerin durumu Rusya'da daha iyi olmamakla birlikte, Kafkasya valisi Vorontzof Daşkof, Ermenileri Rusya tarafına çekmeyi başarmıştır. Ermeni politikacıları arasında bazı hayalperest Ermeniler, bir devlet şeklinde Hıristiyan Rus hâkimiyeti altında toplanmayı hayal etmektedirler. Bogos Nubar, ise gelecekte bir Rus Ermenistan'ı Umumi Valiliğini hayal etmektedir...*” (Bilitariche Rondschow, 1914; BOA, DH.KMS, 2-2/5).

RUS HİMAYESİNDE ÖRGÜTLENME

² Bu arada İngiltere de Ermenilere otonom vermek için çabalıyordu. Van'a tayin edilmiş olan İngiliz konsolos yardımcısı Molyneux-Seel, Avrupalı büyük güçlerin herhangi bir zamanda Ermenilere otonom vermek konusunda ciddi ciddi düşündüklerini bilse, “Rusya, gayet tabii bir şekilde bu fikrin gerçekleşmemesi için elinden gelen her şeyi yapardı” demiştir. Bkz. (Sonyel, 2007: 66).

Genel olarak bakıldığında I. Dünya Savaşı öncesinde Osmanlı Devleti'nde faaliyet gösteren dört Ermeni örgütü bulunuyordu. Taşnaksutyun, Hınçak, Viragazmiyan ve Armenakan Ramgavar adlarını taşıyanlar ki bu örgütlerden Taşnak ve Hınçaklar "ihtilalcı veya milli sosyalist" olarak tanımlanıyolarlar, amaçlarına ulaşmak için kullandıkları şiddet ve terör konusunda aralarında çok az fark vardı (Perinçek, 2012: s.38). Bu örgütlerden Taşnaklar biraz daha aktif bulunuyorlardı ki, bunlar Rusya'dan silah ve cephane satın aldıktan sonra militan eğitimi yaptırmak üzere eli silah tutan Ermeni erkeklerini topluyorlar ve onlara özel bir eğitim veriyorlardı. Taşnak partisinin politikası, "amaç, araçları meşru kılar" Ermeni atasözüne dayanıyordu. Taşnakların hayallerindeki denizden denize "Büyük Ermenistan"ın kurulacağı bir zamanda baş gösteren bu savaş, hem Ermeni sorunu denilen meseleyi çözüme kavuşturacak hem de ticari açıdan Ermenilerin birikimlerine güneş altında bir yer bulma aracı olacaktı (Lalayan, 2006: s.28).

Diğer yandan 1914 yazına doğru bir kısım Ermeniler, örgütlerin aksine vuku bulması muhtemel olan savaşa Türkiye'nin katılmasına korkuyla bakıyorlardı. Taşnak Kongresi'nin sekiz lideri bu amaçla Erzurum'da buluştu. Ayrıca devlet bünyesinde yer alan gayr-ı Türk unsurların Türk milletine karşı güttükleri düşmanlık gittikçe arttı ve Ermenilerle birlikte diğer unsurlar da savaşa ilgili planlarını gerçekleştirmek için fırsat beklemeye başladılar (Toksoy, 2007: ss.49-50).

Bilindiği gibi savaşın çıkış nedenleri arasında Osmanlı Devleti önemli bir yer tutmaktaydı. Savaş başlamadan önce Erzurum'da toplanan Taşnak Kongresinde savaş çıkması durumunda Osmanlı Devleti ile mücadele kararı aldılar (Hovannisian, 1967: s.41; Uras, 1987: s.579; Türközü, 1986: s.12).³ Kongrede iki görüş ortaya çıkmıştı; ilki Osmanlı-Rus harbinde Ruslar, Osmanlı ordularının üzerine adeta yıldırım vari ani hücumla bir darbe vuracaklardı. Bu nedenle Kafkasya'da savaşa meyyal insanlardan oluşan alaylar hazırlanmalıydı. Bu alaylar Rus ordusunun vurucu gücü ve öncülerini olarak Doğu Anadolu'da önemli askeri değeri olan noktaları işgal etmeliydiler. Ermenistan birimi tarafından hususi muhafaza teşkilatıyla ilgili olarak da onların yaşadıkları bölgelere el altından talimatlar verilmeliydi. Tehlike anında iç kesimlere doğru çekilecek olan bu Ermeni alayları çekilirken diğer yandan da hızlıca bir araya gelmeliydi. Öne sürülen ikinci öneri daha tedbirliydi (Perinçek, 2015: s.98). Bu görüşe göre, muazzam ve kudretli bir Rus ordusu batı cenahında elzem olacağından Kafkas Orduları Kumandanlığının Osmanlı'nın doğu vilayetlerinde o kadar hızlı ilerlemesi açıkçası zorlaşacaktı. Savunma amaçlı alınan önemler için gerekli ne emir varsa, bunun derhal ilgili birimlere iletilmesi kaçınılmazdı. Ayrıca Kafkasya'daki her iki devleti sınır hatları boyunca bazı geçiş noktalarına Ermenilerden oluşan gönüllüler yerleştirilmeliydi. Bu gönüllüler o noktalarda bekleyecek ve Rusya ve kendileri için umulmadık ve müşkül bir durum ortaya çıktığında beklemeksizin sınırı ihlal ederek, Osmanlı tarafına geçeceklerdi. (Uras, 1987: s.595).

Ermeni yazar Lalayan, İtilaf Devletleri'nin, Ermenileri iki yönden kullanmayı tasarladığını, bunlardan birincisinin, Türkiye dedikleri yahut Küçük Asya'da yaşayan

³ Bilindiği gibi Taşnak Partisi'nin 8. Kongresi 1914 yılının Temmuz ayında Erzurum'da toplandı. İki hafta kadar süren kongreye Erzurum başta olmak üzere çeşitli vilayetlerden 30 üye katılmıştır. Bu kongre, Ermenilerin I. Dünya Savaşı'nda takınacakları tavır hakkında karar aldıkları çok önemli ve kritik bir kongre olarak tanımlanmaktadır. Bu kritik öneme rağmen bu kongrede hangi kararların alındığı kesin olarak bilinmemektedir. Bu konuda geniş bilgi için bkz. (Çiçek, 2012: 63)

Ermenilere kurtuluş hatta özerklik vaat ederek onların bizzat Osmanlı Devleti'nde Türk hükümetine karşı eylemlerde bulunmalarını sağlamak olduğunu, ikincisinin ise, Doğu Anadolu'daki altı vilayet ile Kilikya vaatleriyle kandırılan (Rusya'nın hâkimiyetinde) yaşayan Ermenileri, Osmanlı cephesinde Çarlık rejimi ordusunun keşif, tenkil ve öncü harekâtlarında kullanmak olduğunu ifade etmektedir (Lalayan, 2006: s.30; Çiçek, 2012: s.69)

Ermeniler, yapılan görüşmelerden sonra Rusya'nın yanında savaşa girmeye karar verdikten sonra Güney Kafkasya'da Ermeni gönüllü birlikleri oluşturmaya başladılar ki, bu faaliyette de Taşnaklar öncülük ediyorlardı. Böylece Taşnaksutyun teşkilatlarının hem askeri birlikler oluşturulmasında ve hem de bu birliklerin Osmanlı Devleti'ne karşı gerçekleştirdikleri faaliyetlerde aktif olarak görev almıştır (Rus Devlet Arşivi Gizli Belgeleri, 2004: s.357). Bu konuda Ermeni yazar Lalayan;

“Türkiye ile savaş Güney Kafkasya ve ona yakın topraklarda cereyan edecekti. Bu yüzden savaşı tarafları Güney Kafkasya'nın durumu endişelendiriyordu. Emperyalistlerin eski kurtlarının üzerinde kafa yordukları sözde ‘Ermeni Sorunu’ yeniden hortladı. Dünya savaşının daha başında gerek İtilaf gerekse üçlü İttifak devletleri, Ermenilerin kaderleriyle ilgilenmeye başladılar. Hem Kafkas'ta hem de Türkiye'de yaşayan Ermenilerin belli koşullarda kendilerine faydalı olacaklarını biliyorlardı. İşte bu nedenle emperyalistlerin düne kadar unuttukları ‘Ermeni Sorunu’ yeniden ortaya çıktı. Emperyalistler, Ermeni burjuvazisine ve onun partisi olan Taşnaksutyun'a “Büyük Ermenistan” kurma sözü verdiler. Amaçları bu vaatlerle Ermenileri kendi çıkarlarına hizmet ettirmektir.” diyerek yapılan planları ortaya koymaktadır (Lalayan, 2006: ss.29-30).

Nihayet Osmanlı hükümetinin, 21 Temmuz 1914'de seferberlik ilan ettiği gün, Taşnaksutyun Komitesinin İstanbul merkezinde sıra dışı bir faaliyet görüldü. Komiteye bağlı şubelerin liderleri bir araya gelerek taşrada bulunan şubelerine şifreli telgraflarla çeşitli talimatlar göndermeye başladılar. Ramgavar, Vergazmiyal ve Hınçak teşekküllerinde de benzer çalışmalar görülüyordu. Taşradaki teşkilatlarına gönderilen emirlerde; “Rus ordusu Osmanlı sınırdan ilerler ve Osmanlı ordusu da geri çekilirse, her yandan eldeki araçlarla ayaklanılacak, ikmal yollarına baskınlar yapılacak; aksine Osmanlı birlikleri ilerlerse Ermenilerden oluşan askeri birlikler de silahlarıyla Ruslara katılacak ve birliklerinden firar edenler arasından çeşitli baskın çeteleri oluşturulacak,” şeklindeydi (Tetik, Gürler & Aksu, 2008: s.76).

Bundan başka I. Dünya Savaşı'nın yaklaşması üzerine de Doğu Anadolu'daki vilayetlerden binlerce Ermeni, Türkiye'ye karşı savaşmak üzere Rusya'ya geçmeye başladılar ki, bunlar, o sıralarda tanzimine girilen “Ermeni Birlikleri'ne katılarak askeri eğitime tabi tutuldular. Bunlar Tiflis'te eğitildiler. Ruslar bunlardan dört tümen oluşturdu ve başlarına da birer Ermeni komutan vazifelendirmişti. Böylece Ruslar, Türkiye'ye karşı yapacakları harpte Ermeni öncü birliklerine en güvenilir adamları olarak vazife verecek ve onların Müslümanların katletmelerine” ses çıkarmayacaktı. (Saray, 2003: s.51).

1914 Kasım ayında, komiteler şubelerinin silah, cephane ve bomba gibi ihtiyaçlarının tamamlamasını ve gerektiğinde verilecek emir üzerine, her yerde aynı anda harekete geçilebilmesi için lüzumlu araç ve gereçlerin hazırlanmasını istemişlerdi.

18 Kasım 1914'de İzmit'in merkez ilçesine bağlı bir bucak olan Akmeşe⁴ İstanbul Hınçak şubesine gönderilen dilekçede Ermenilerin silah satın almak istediklerini ve bu silahların değerini öğrenmek istediklerini bildirmişlerdi. Satın almak istedikleri silahlar, "birinci üç bilezikli Martin, ikinci mavzer tabancası, üçüncü kırma çifte tam çakmak, dördüncü Amerika smith kırma tabanca ve beşinci brovning" olmak üzere toplam fişekleriyle iki yüz adetti (Tetik, Gürler & Aksu, 2008: ss.67-68).

Hınçak komitesinin Paris Genel merkezi tarafından, Hınçak gazetesinde yayınlanan bildiri, aslında Ermenilerin Türk devletine karşı başlattıkları bir harbin ilanı idi:

"...Haklarından mahrum bırakılan Ermenilerin temsilcisi olan ve çeyrek yüzyıldan fazla bir zamandır kanlı yollarla Türkiye Ermenilerinin kurtuluşunu sağlamak için çalışan Sosyal Demokrat Hınçak Komitesi, mevcut siyasi durumun getirdiği şartlar içinde savaş ve isyan borusunu çalarak Toros Dağları'ndan ve Ermenistan ufuklarından, Osmanlı baskısını yok etmeye ant içip savaş alanına iniyor. Hınçak komitesi de milletlerin varlıklarının söz konusu olduğu bu büyük savaşta, maddi ve manevi kuvvetlerini toplayarak isyan kılıcını çekip büyük savaşa katılacaktır. İtilaf devletlerinin, özellikle de Rus kuvvetlerinin müttefiki sıfatıyla, emrindeki bütün siyasi ve isyan araçlarıyla Ermenistan'da, Kilikya'da, Kafkasya'da ve Azerbaycan'da müttefiklerin zafer kazanmalarına yardımcı olarak gerek kendisi için gerekse uygarlık adına görevini yerine getirecektir..." (Tetik, Gürler & Aksu, 2008: s.82).

Bu arada Rus Çarı savaş başlamadan hemen önce Ermeniler için bir bildiri yayınladı. Çar bu bildiri de;

"Ermeniler, Doğudan batıya kadar Büyük Rusya'nın tüm halkı, çağrımı tam bir saygıyla kabul etti. Ermeniler, özgürlüğe kavuşacağınız saat geldi. Ruslar, Ermeni yavrularını tam bir övünçle anımsıyor. Lazaroflar, Melikoflar ve diğer Ermeniler, Slav kardeşlerinin yanında vatanın yücelmesi için savaşmışlardı. Yüzyıllardan beri devam eden bağlılığınız, bu büyük günde de bütün görevlerinizi sarsılmaz bir inanç ve düşünceyle yapacağınız ve haklı davamızda silahlarımızın kesinlikle zafer kazanmasına çalışacağınızın bence bir kanıtıdır. Ermeniler, Çar hükümeti altında kan kardeşlerinizle birleşerek özgürlük ve adalete kavuşacaksınız" (Tetik, Gürler & Aksu, 2008: s.83).

Çarın bu bildirisinden sonra Eçmiyazin Katogikos Kevork da 1914'de Tiflis'e gelen Rus Çarı ile yaptığı görüşmede, Ermenilerin özgürlüğe kavuşturulmasının, Osmanlı Devleti'ne tabiiyetten ayrılarak ve Rus Çarlığı'nın koruması altında teşekkül ettirilecek bir Ermenistan ile mümkün olabileceğini söyleyerek, Çar'ın yayınladığı bildiriye kabul ettiklerini ifade etti (Koçaş, 1967: s.186). Savaş ilan edilir edilmez, özellikle Rusya'da yaşayan Ermeniler, Türk idaresinde bulunan Ermenileri özgür kılacağı vaadinde bulunan Çar'a bağlılık yemini ettiler. Bu arada Tiflis'te bulunan Ermeni Milli Bürosu Başkanı Alexander Khatissyan, Çar'a yaptığı yardım çağrısında; "Bütün ülkelerden Ermeniler, kanlarıyla Rus ordusunun zaferine hizmet etmek için Rusya'nın muzaffer ordusu saflarına katılmaya koşuyorlar. İnşallah Rus bayrağı

⁴ Eski adı Armaş olan bu merkezde Ermenilerin bir ruhban okulu ve manastırı vardı. Burada yapılan aramada tahrip gücü yüksek birçok bomba ve büyük çapta silah ele geçirilmiştir. Bkz. (Ermeni Komitelerinin Amaçları ve Eylemleri: 67)

Çanakkale ve İstanbul Boğazı üzerinde de serbestçe dalgalanır. İnşallah, Hıristiyan inançları dolayısıyla zulüm görmüş olan Türkiye'deki Ermeni halkı Rusya'nın himayesi altında yeni bir hayat sürebilmek için yeniden dirilme şansı elde eder" (Sonyel, 2007: s.72).

I. DÜNYA SAVAŞI VE ERMENİLER

Büyük Harbin başladığı ilk günlerde Taşnaksutyun Partisinin dışişlerini yürüten Zavriyev, Rusların Kafkas Umumi Valisi Vorontzov Daşkov ile bir görüşme yaptı. Rusların kendilerine verdiği desteğin farkında olan Zavriyev, ileride yaşanması muhtemel bir savaşta Ermeni ulusunun Kafkaslarda ve Osmanlı'nın doğu vilayetlerinde onlara karşı Çarlık ordusuna ellerinden gelen bütün desteği vereceklerini ve partinin o güne kadar oluşturduğu askeri ve insani gücünü genel valinin emrine vermeye hazır olduklarını "partisi ve Ermeni ulusu" adına söz vermişti (Yıldırım, 1990: s.50; Lalayan, 2006: s.38). Savaşın çıkmasını fırsat bilen Ermeni komitacılar, Kafkasya'ya gelerek hazırlık yapmaya başladılar. Bunlardan Ermeni komitacısı Antranik, Tiflis'e gelerek Ermeni intikam alaylarını kurdu. Ayrıca Osmanlı Mebusan Meclis'inde Erzurum milletvekili olarak görev yapan Karakin Pastırmacıyan⁵ ve birkaç Ermeni milletvekili de Tiflis'e gelenler arasında idi. Bunlar Tiflis'te dört gönüllü müfreze kurdular. Bundan başka Rus ordusunda da Ermeni birliklerinin sayısı oldukça fazla idi (Atabek, 1965: s.7; Yavuz, 1996: ss.186-187).

Kafkasya Umumi Valisi Vorontzof Daşkov'un emirlerine göre Ermeniler, savaşın başlamasıyla yaklaşık üç hafta gibi bir sürede cepheye gönderilmeleri planlanmıştı. Rus ordusu komuta birliğinin bu planları doğrultusunda Taşnaksutyun çetecilerinin aldığı kararlar, Antranik'in birlikleri Van'a ulaşır ulaşmaz oradaki Taşnak mensubu çeteciler de şehrin dışına çekilerek Osmanlı Devleti'ne karşı isyan bayrağını çekeceklerdi. Ekim-1914'te Rusların Kafkas birlikleri, Osmanlı sınır hattını geçer geçmez, çeteci başı Antranik komutasındaki Ermeni birlikleri de Van Vilayeti ekseninde askerî harekâta başlamıştı (Yavuz, 1996: s.187).

Rusya'nın asker ihtiyacını karşılamak için Ermeni çeteci önderlerinin imzasını taşıyan bildirimler her yere gönderilerek, Ermeni gönüllü birlikleri çoğaltılmaya çalışılmıştı. Nitekim çeteciler insan bulmakta da epey bir mesafe kat etmişlerdi. Gönderilen bildirimler; "Ermeni milletinin Rusya'ya karşı değişmeyen sadakatini göstermesi zamanı gelmiştir. Ermeniler, sınırın ötesinde bulunan birçok kardeşlerini kurtarmak için hiçbir fedakârlıktan çekinmeyecektir," şeklindeydi (Uras, 1987: 190). Bu şekilde oluşturulan ve sayıları artırılmaya uğraşılan gönüllü alaylarına özellikle Amerika, İngiltere, Fransa, Bulgaristan, Romanya ve Rusya'dan gelen, Osmanlı tebaasının dışındaki Ermeniler de giriyorlardı. Bunlar ellerindeki varını yoğunu satıp, ticaretlerini ve işlerini bırakarak silah ve mühimmatlarını sağlayarak, buluşacakları şehir olan Tiflis'e akın ediyorlardı (Yavuz, 1996: s.190).

Nitekim 14 Eylül 1914 tarihinde Erzurum vali yardımcısı olan Cemal Bey'in III. Ordu'ya gönderdiği telgraf, bu hususunun mahiyetini en iyi şekliyle ortaya koymaktadır. O telgrafta;

⁵ Karakin Pastırmacıyan aynı zamanda Armen Garo kod adını da kullanmaktadır. "Osmanlı Bankası Baskını ve Armen Garo'nun Anıları" adıyla Karakin Pastırmacıyan'ın hayatını anlatan bir eser basıldı. Fikretin Yavuz, Osmanlı Bankası Baskını, TTK Yayınları, Ankara.

“Rusya’da çalıştığım vakitlerde gerek doğu vilayetlerinin sorunlarının ve gerekse Kafkasya’da meydana çıkan ufak tefek meselelerin halledilmesinde Çarlık hükümetinin Ermenilerden umulmadık ölçüde emin olduklarını ve onları kendi tarafına çekip, Doğu vilayetlerimizde istediği zamanda bir ayaklanma yahut karışıklık çıkararak işlerimize karışma ve bu sayede hükümetimize baskı uygulama amacını güttüğünü, resmi yollardan ve gayri resmi şekillerde işittim. Bu amaç için pek çok para harcayan Rusların Ermenileri kendi tarafına çektiğini ve Ruslara karşı Ermeniler arasında uyanan bu tutkunluğun bizim taraf Ermenileri arasında da yayıldığını yine Petersburg’da bulunduğum zamanlarda öğrendim,” diyerek, Osmanlı askeri makamlarını uyaracaktı (ATASE, 2811/26; Yavuz, 1996: s.190).

Ermeniler, Rus Çarı’nın ordusuna yaptıkları iki yüz bin kişiden fazla katkıya ilaveten gönüllü birlikleri de kurdular. Bunlar çeteci taktikleri ve engebeli araziye iyi bilmeleri Rusya’nın savaş çabası açısından paha biçilmez derecede faydalı oldu (Sonyel, 2007: s.72). Tarihler 13 Nisan 1915’i gösterdiğinde Bükreş’teki Osmanlı Büyükelçiliğindeki askeri ataşeden, Erkan-ı Harbiye’ye gönderilen bir raporda Kafkasya’da Ruslar tarafından oluşturulan ayrılıkçı Ermeni askeri gönüllü birliklerinin teşkilat şeması şöyle gösteriliyordu:

1- Andranik⁶ komutası altında 2000 kişiden oluşan Ermeni gönüllü ve Don Kazaklarından oluşan iki taburu, Van bölgesinde,

2- Hamazasb komutasında 1200 kişilik Ermenilerden oluşan gönüllü ve Don Kazaklarından oluşan iki taburu Van bölgesinde,

3- Pastırmacıyan yönetiminde yine 2000 kişilik Ermeni gönüllü ve Pakkoru Kazaklarından oluşan bir taburu Kars-Erzurum hattında,

4- Keri adlı kişinin kumandasında 1000 kişilik Ermeni gönüllü ve Kazaklardan oluşan iki taburu Kars bölgesinde,

5- Karakin kumandasında bin beş yüz Ermeni gönüllüsü ve Kazaklardan oluşan bir alayı Erzurum yönünde,

6- Hayk idaresinde 2000 kişilik Ermeni gönüllü birliğini Erzurum hattında,

7- Aram idaresinde 10000 civarında Ermeni gönüllülerinden oluşan birliği Van bölgesinde, (Aram aynı zamanda Van isyanının idare etmiştir.)⁷

8- Ayrıca Tiflis’te 600 kişi civarında Ermeni gönüllüleri de eğitim görmekteydi (ATASE, 318/1287; Saral, 1970: s.357).

Daha önce Ermeni birliklerinin mevcudu bin altı yüz kişi olarak belirtilmişken, Taşnaksutyun tarafından oluşturulan milli büro bu birliklerin sayısını on bine (Neciyev, 2006: s.43) çıkarmıştır. Milli büro kendi adamlarını toplayarak onlara Müslüman-Osmanlı tebaasını acımasızca imha etme ve böylece Rus Kafkas ordusunda unvan ve rütbe elde etme görevi vererek, onları bu askerlerin başına getirmiştir (Lalayan, 2006: s.39).

⁶ Türk katliamlarının sorumlularından birisi olan Andranik, Balkan savaşlarında Bulgaristan ordusunda Türk ordularına karşı savaşmıştır. Bkz. (Hovannisian, 1967: 44)

⁷ Ermenilerin Van’da yaptıkları isyanlar hakkında bakınız, (Erdoğan, 2008).

Daha sonra yapılan plana göre Antranik komutasındaki bin kişilik Ermeni gönüllüsü Kuzey İran bölgesinde, Dro ve Armen Garo yönetimindeki gönüllüler Iğdır bölgesinde, Hamazasp ve Keri komutasındaki Kars'ın batı tarafları ve Sarıkamış'tan Oltu'ya kadar olan bölgede saldırıya geçmişlerdir. Rus ordusundaki Ermeni birlikleri yine bir Ermeni Generali olan Nazarbekof kumanda, Türklere karşı savaşmışlardır ki, bu sayı yüz elli bin kadardır (Hovannisian, 1967: s.44). Ermeni komitelerinin planları ise şöyleydi:

Osmanlı Devleti tarafından askere alınmış olanlar ellerindeki mevcut silah ve cephaneleriyle buldukları birliklerden kaçmak. Buldukları yerlerde kavga çıkararak taarruz ve baskınlar yaparak, Türk askerlerini, onların aile ve akrabalarını ve doğdukları yerleri korumak için buldukları birliklerden firara zorlayarak, evlerine ve yurtlarına kaçmalarına sebep olacaklardı. Seferberlik esnasında askeri ulaşım hatlarının irtibatını güçleştirecekler ve bu sayede asker, yiyecek-giyecek ve mühimmat konvoylarını vuracaklardı. Ayrıca Ermeni gönüllü birlikleri, Rus ordusu Osmanlı sınırını geçmez, silaha davranarak Osmanlı ordusunu iki ateş arasında bırakacaklardı. Rus ileri harekâtında gönüllü olarak Ruslara katılacaklardı. Boşaltacakları köylerde kiliselerini, evlerini ve tarım ürünlerini yakacaklar bunu da Türklerin üzerine atacaktı. Ayrıca Türklere ait malları yakarak yangınlar çıkaracaklardı. Ayrıca savaş sırasında İtilaf devletleri hesabına casusluk yapacaklardı. Son olarak Türk milletinin moralini bozarak askerden kaçtırmak için propaganda yapacaklardı (Yavuz, 1996: s.191). Ermeni komitelerinin bu planları Türk Genelkurmayı tarafından biliniyordu. Bundan dolayı da gerekli önlemlerin alınmasında acele edildi ki, bu tedbirler;

1- Gizli kılık değiştirmiş polisler ve güvenilir adamlar eliyle Ermenilerin ve öteki Müslüman olmayanların bu gibi örgütlerinden, nerelerde yapıldığından, kimlerin hangi köylerin içinde bulunduğundan, kimlerin yönetim ve başkanlık eylediğinden bilgi sahibi olmak.

2- Meydana çıkacak ihtilal harekâtını bastırmak ve orduyu işinden alıkoymamak ve milis teşkilatını yapmak, bu da yetmezse en yakın birliklerden yardım istemek.

3- Bizce yapılmış örgütlenmeye uymayan her kimde silah görülürse hemen almak ve sahibini sıkıyönetim harp divanına vermek.

4- Bilgisizlikleri yüzünden kandırılmaları olasılığı olan Kürt ve öteki Müslüman ileri gelenlerinin uygun biçimde bizden yana olarak hareketlerini sağlamak (ATASE, 2918/797; Yavuz, 1996: s.192).

Ancak ne belirtilen bu kararlar ne de alınan tedbirler Ermenilerin ve Rusların savaşta yıkıcı faaliyetlerini azaltmıştır. Nisan-1915'e ulaşıldığında Ermeni çete lideri Antranik idaresindeki yaklaşık 1200 çeteci Ermeniler birlikleri Aşkale'ye kadar gelmeyi başarmıştır. Taşnak birlikleri ise yurt dışında, özellikle Avrupa'daki ülkelerde ve Amerika Birleşik Devletleri'nde bu gönüllü çeteciler için 4700 ruble toplayarak, Kafkasya Ermeni İaşe Cemiyetine gönderdikleri, bilinmektedir (ATASE, 2811/26; Yavuz, 1996: s.192).

SONUÇ

Savaşın başlamasıyla birlikte Çarlık Rusya’da Ermenilere karşı uygulanan baskı siyaseti de son buldu. Çünkü Almanya, Avusturya-Macaristan’ın bulunduğu cephelerde müttefiklerinin durumunu tehlikeye düşürmek istemiyordu. Rusya, batı cephesinde fazla kuvvet bulundurmamayı tasarlamıştı. Batı cephesine nazaran kuvvetlerini daha az tutmak istediği Kafkas cephesinde, Rusya kendi kuvvetlerinin yanında Ermeni ulusundan oluşturulan gönüllü çeteci birliklerinden de faydalanmayı düşünmüştü. Böylece asıl cepheye ağırlık verecek, Kafkasya’da daha az kayıpla mücadele edecek ve nüfuzu altındaki Ermenilere karşı gayet iyi muamelede bulunmuş olacaktı. Ayrıca onların en büyük hamisi olmak rolünü de yerine getirmiş olacaktı.

Aslında Rusların Ermenilere bakış açısı samimi değildi. Ruslar Ermenileri kullanılacak, daha sonra da baskı altına alınacak bir toplum olarak görüyorlardı. Bunu ortaya koyan belge ise Rus Dış İşleri Bakanı Sazanof’un ifadeleridir. Nitekim Çarlık Rusya’nın savaş yıllarında Dışişlerini yürüten Sazanov, Goremkin’e yazdığı 30 Ağustos 1914 tarihli siyasi içerikli mektubunda Ermenileri,

“Her halükârda Türkiye ile aramızda çıkacak bir savaşa, bizim herhangi bir hareketimizin değil, Türkiye’nin sebep olması, genel siyasal bakış açısından çok önemlidir. Siyasi durumun tam bir tetkiki yapılmadan, Ermeniler arasında bir isyanı kışkırtmak bu nedenle hiç arzu edilmeyen bir durumdur. Hatta tehlikelidir. Ama öyle geliyor ki, Türkiye ile mutabık kalma durumunda, Ermenilere elle tutulur güvenceler vermek gerekir. Bu mutabakat şimdi gerçekleşirse neye mal olursa olsun Ermeni sorunu konusunda hiçbir ödün verilmeyecektir. Bununla birlikte Türkiye ile ilişkilerin kopması halinde her an onlardan yararlanmak amacıyla gerek Ermenilerle, hatta gerekirse Kürtlerle sıkı ilişkilere girmek istenen bir durum olur. Bu anlaşmazlık baş gösterdiği ya da kaçınılmaz hale geldiği zaman silah, araç ve gereci sınırdan süratle geçirmek ve oradaki halka dağıtmak amacıyla hazırlık yapmak bu bakımdan yerinde olur” şeklinde nasıl kullanacaklarını ifade etmiştir.

Usta bir diplomat olan Sazonov, mektubunda ayrıca şu üç konuya değiniyordu:

1-Osmanlı Devleti’nde yaşayan Ermenilerin isyan meselesinin Çarlık hükümetinin çıkarlarına uygun bir şekilde halledilmesi gerekiyordu.

2-Osmanlı’daki Hıristiyan Ermeni tebaanın Çarlık yönetimine bağlılıklarını sağlamak için onları nazar-ı dikkatlerini çekecek aldatıcı şeyler yapmaktı.

3-Osmanlı Devleti ile yürütülen bu savaşta, Ermenilerden hatta bazı Kürt aşiretlerden yararlanmak maksadıyla onlara silah ve teçhizat vererek, Osmanlı ordularına karşı onları hazır bir şekilde tutmak. Bu şartlar altında Birinci Dünya Savaşına giren Osmanlı Devleti, Şark cephesinde Ermenilerin her türlü ihaneti ile karşılaşmıştı.

Görüldüğü gibi Selçuklu Devleti zamanından itibaren Türk hâkimiyetinin bütün serbestîsinden yararlanan Ermeniler, XIX. Yüzyılda emperyalist devletlerinin çıkarları için yıllarca birlikte yaşadıkları Türklere ellerinden gelen her türlü şiddeti kullanmaktan çekinmemişlerdir. Rusya tarihi emellerini gerçekleştirmek için bu kavimden hem Kafkasya’da hem Doğu Anadolu’da sınırsız olarak yararlanmışlardır. Bu nedenle gerek

Rusya ve gerekse emperyalist devletler Ermenileri ulaşamayacakları hayallere bulaştırarak Türklere karşı düşman hale getirmişlerdir. Nitekim bu konuda Taşnaksutyun adlı örgütün yayın aracı olan “Orizon” gazetesinin 1912’de çıkardığı 196. sayısında yazılanlar, çeteci Ermenilerin içlerinde var olan kini bütün çıplaklığıyla ortaya koyuyordu. Bu yazıda; “Türk devlet yöneticileri ve iktidarı elinde tutanlar bilmelidirler ki ne bir Türk’ün ne de herhangi bir Türk devletinin bundan böyle herhangi bir Ermeni tebaası için hiçbir kıymeti yoktur. Türkler, mevcudiyetlerini korumak ve sürdürmek için başka yollar düşünsünler.” diyerek daha sonraki tarihlerde yaptıkları katliamların nasıl planlandığını ortaya koymuşlardır.

KAYNAKÇA

Arşiv Kayıtları

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), DH.SYS. 23/18

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), DH.SYS, 3/46

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), DH.KMS, 2-2/5

Genelkurmay Başkanlığı Askeri Tarih Strateji Etüt Daire Başkanlığı Arşivi (ATASE), 2811/26.

ATASE, 318/1287.

ATASE, 2918/797.

ATASE, 2811/26.

Bilitariche Rondschow, 4 Mart 1914.

Kitaplar

Atabek, F. (1965). *Doğu Cephesi (1919-1921)*. Ankara: Genelkurmay Basımevi.

Bashanov, M. (2013). *Türkiye’de Ermeni Meselesi (Rus Genelkurmay Başkanlığı Belgeleri)*. Çev. İlyas Kemaloğlu, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Boryan, B. (1929). *Armeniya Mejdunarodnaya Diplomatiya İ SSSR*. Moskova: Cast II.

Erdoğan, D. İ. (1896). *Amerikan Misyonerlerinin Faaliyetleri ve Van Ermeni İsyancıları*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

Hovannisian, R. G. (1967). *Armenia on the Road to Independence, 1918*. Los Angeles: University of California.

Kaçaznuni, O., Ç. A. (2008). *Taşnak Partisi'nin Yapacağı Bir Şey Yok (1923 Parti Konferansına Rapor)*. İstanbul: Kaynak Yayınları.

Koçaş, S. (1967). *Tarih Boyunca Ermeniler Ve Türk - Ermeni İlişkileri*. Ankara: Altınok Matbaası.

Krayblis, N., Ç. H. (1332). *Rusya'nın Şark Siyaseti ve Vilayat-ı Şarkkiye Meselesi*. İstanbul: Matbaa-i Şems.

Lalayan, A.A. (2006). *Taşnak Partisi'nin Karşı Devrimci Rolü (1914-1923)*. İstanbul: Kaynak Yay.

Neciyev, E. (2006). *Kafkaslarda Türk Katliamı*. İstanbul: Emre Yayınları.

- Perinçek, M. (2012). *Rus Devlet Arşivlerinden 150 Belgede Ermeni Meselesi*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.
- Perinçek, M. (2015). *Ermeni Milliyetçiliğinin Serüveni: Taşnaklardan ASALA'ya Yeni Belgelerle*. İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Rus Devlet Arşivi Gizli Belgeleri/Türkiye'nin Parçalanması ve Rus Politikası (1914-1917)*. (2004). İstanbul: Örgün Yayınevi.
- Saral, H. (1970). *Ermeni Meselesi*. Ankara: Genelkurmay Yayınları.
- Saray, M. (2003). *Ermenistan ve Türk Ermeni İlişkileri*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Sertçelik, S. (2009). *Rus ve Ermeni Kaynakları Işığında Ermeni Sorununun Ortaya Çıkış Süreci (1678-1714)*. Ankara: TBMM Kültür Sanat Yayın Kurulu Yayınları.
- Sonyel, S. (2007). *Türk-Ermeni Çıkmazı*. Ankara: Kıbrıs Türk Cemiyeti Yayınları.
- Taşçioğlu, Ö.L. (2017). Rusya'nın Cumhuriyet Dönemindeki Ermeni Politikaları ve Bu Politikaların Türk-Ermeni İlişkilerine Etkileri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 61, 289-308.
- Tetik, A., Gürler, M., & Aksu, Ç. (2008). *Ermeni Komitelerinin Amaçları ve Eylemleri*. Ankara: Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları.
- Toksoy, N. (2007). *Revan'da Son Günler / Türk Yönetiminden Ermeni Yönetimine*. Ankara: Orion Yayınları.
- Türközü, H. K. (1986). Taşnak Partisi'nin 8. Kongresi. *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, 12.
- Uras, E. (1987). *Tarihte Ermeniler ve Ermeni Meselesi*. İstanbul: Belge Yayınları.
- Vernadsky, G. (2011). *Rusya Tarihi*. İstanbul: Selenga Yayınları.
- Yavuz, N. (1996). *İşgal ve Mezalimde Erzincan*. Ankara: Erzincan Belediyesi Yayınları.
- Yıldırım, H. (1990). *Rus-Türk-Ermeni Münasebetleri (1914-1918)*. Ankara: Kök Yayınları.

Konferans Bildirileri

- Çiçek, K. (2012). "8. Taşnak Kongresi: Ermeni Karar Anı" 1. *Uluslararası Türk-Ermeni İlişkileri ve Büyük Güçler Sempozyumu Bildirileri*. Erzurum.

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

ARAŞTIRMA MAKALESİ

RESEARCH ARTICLE

TRANSFORMATIONS OF ESTHETICS IN POSTMODERN ART

Postmodern Sanatta Estetik Düşüncesinin Oluşumu

Serkan İLDEN¹ • Esmâ MUTLU^{2*}

¹ Kastamonu University, Faculty of Fine Arts and Design, Department of Painting, Kastamonu, Turkey.

² Kastamonu University, Social Sciences Institute, Arts and Design Program, Student at Proficiency in Arts, Kastamonu, Turkey.

Geliş Tarihi/Received Date: 01.06.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 10.07.2020

ABSTRACT

As an outcome of information or technology era since 1960s to date, post-modernism is considered as a process, in which extraordinary advancements and changes occurred and different discourses emerged in the fields such as painting, graphic, sculpture, architecture, philosophy, economics, and sociology involving the social life and culture. Postmodernism caused the emergence of new artistic discourses as a result of rapid change and development of artistic events in the current era, it transformed into different identities other than modern art and brought new concepts and perspectives to the art life. These concepts and perspectives are in opposition to modernism and they are very tough. Considering that the modern art's elements such as mission, uniqueness, beauty, and proportion would limit the area of art, postmodern artists place the esthetic components into a populist structure in harmony with today's living conditions. In the present study, the changes in postmodernist art after modernism will be discussed, postmodern art esthetic will be explained, and the transformation of artistic values within the frame of Pop-art and Conceptual Art will be examined.

Keywords: Postmodern Culture, Postmodern Art, Esthetic, Sociology of Art.

ÖZ

Postmodernizm, 1960'lı yıllardan zamanımıza bilgi ya da teknoloji çağının getirisi olarak toplumsal yaşamı, kültürü içine alan resim, grafik, heykel, mimarlık, felsefe, ekonomi, sosyoloji gibi alanlarda sıra dışı bir gelişim ve değişimlerin yaşandığı, farklı söylemlerin ortaya çıktığı bir süreç olarak kabul edilir. Postmodernizm, yaşadığımız çağ içerisinde sanatsal olayların hızla gelişmesi ve değişmesi sonucunda yeni sanatsal söylemlerin ortaya çıkmasına neden olmuş, modern sanattan farklı kimliklere bürünmüş ve sanat hayatına yeni kavramlar ve bakış açıları getirmiştir. Bu kavram ve bakış açıları modernizme tezat oluşturacak düzeyde ve serttir. Postmodern sanatçılar modern sanatın misyon, biriciklik, güzellik, oran gibi unsurlarının sanatın alanını kısıtlayacağı düşüncesinden hareketle estetik unsurları da günümüz yaşam koşulları doğrultusunda, popülist bir yapıya oturtmaktadır. Bu çalışmada; modernizm sonrası postmodernist sanatta meydana gelen değişimlere yer verilerek, postmodern sanat estetiğinden bahsedilerek ve estetik değerlerin Pop-art ve Kavramsal sanat çerçevesinde dönüşümü üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Postmodern Kültür, Postmodern Sanat, Estetik, Sanat Sosyolojisi.

Please cite this paper as follows/Atıf için:

İlden, S., Mutlu, E. (2020). Transformation of Esthetics in Postmodern Art. *Alinteri Journal of Social Sciences*, 4 (1): 39-46.

INTRODUCTION

Introduction From the aspect of definition and functionality, modernism is a culture, in which the mind comes to the forefront, through a radical revolution that will not leave anything denying the nature and religion behind, and which (as an illumination project) brings the idea of “constant and linear advancement” forward. Postmodernism, however, is a culture that has arisen as a reaction to modernism, exhibited anti-modernist attitudes, and started becoming popular in the late 1960s. But, in the early 1980s, it has arisen from a structure that has no eclectic characteristics such as genre, quality, or originality but contains works incorporating chaos, complexity, and kitsch. Against the Modernism’s original and elite intentions and ideas of completely ignoring the history, Postmodernism employs a critical approach, which involves the lost values, towards stereotyped lifestyles. Starting to organize in the late 1960s, postmodern theory is in interaction with many domains such as art, architecture, sociology, politics, esthetic, and economics.

METHOD

“Postmodernist art is an approach creating works of art by remaining stuck in no principle. When compared to the modernist artistic object, the postmodernism puts its artistic object into a pluralist synthesis rather than a singularist one” (Şahin, 2012: p. 93). Drawing apart from modernism’s sovereign esthetic, postmodernism creates works of art in harmony with today’s age of technology and industry. The concept of “beauty” in modernism has disappeared in postmodernism.

It creates a complete break from modernism or modern artistic esthetic remaining its popularity in artist groups in the late 1960s. For this reason, in order to understand the content and meaning created in postmodernist art or the postmodernist approach to art and esthetic or approach, it is necessary to reveal what the modernist artistic approach or modernism is or what the esthetic criteria of modernism are (Anonym, 2018).

In the present study, the changes in postmodern art after modernism will be explained and it will be discussed how the presentation of art has changed depending on the parameters, on which today’s art involving concepts and approaches different from postmodernist art esthetic rely.

TRANSFORMATIONS OF ESTHETIC IN POSTMODERN ART

Postmodernism refers to concepts such as “after the modernism” or “beyond the modernism” but there is no consensus on the exact meaning of this term. Being one of the leading supporters of postmodernism, Jean François Lyotard stated that postmodernism doesn’t constitute a process after a specific historical period or modernism. Even when defined as a radical criticism of modern society, postmodernism is not something after the modernism because it has no chronological historicity. On the other hand, according to Lyotard, postmodernism is a critical style of expression “re-emerging” in specific periods and involved in the modernism (Yamaner, 2007: pp.3885-3886).

Considering the development of art and its changes in the historical process, Şaylan (2016) stated that the art has reflected the dignity and divinity of religion before the Renaissance and shaped the esthetic as a performance of this mission. Humanism has been considered as an important factor in the Renaissance period and the artists of that period created works based on the principle of realism by putting the human in the center and adhering to the components of esthetic such as perspective, light, and color. “The period between 1850 and 1870 is considered as the age of important revolutions, wars, and movements. The Industrial Revolution created a completely new and very dynamic society. Remarkable examples of important and prominent events include world wars, the emergence of the third world, consecutive technological advancements, the beginning of the age of science, and women's movements. All of these events have significantly affected the art and esthetic approach” (Şaylan 2016: p.89).

Since the second half of the 20th century, western societies have entered a new period and this period has been named “postmodern, post-art, or information society”. In this period, flexible production became popular via the advancements in communication and technology. However, this model, which is used for describing the western societies and named “post-industrial society”, doesn't only consist of technological and industrial advancements but it is also considered as a process incorporating a social understanding, cultural structure, and individual differing from the individuals of modern society (Örs, 2009: p.8). Called postmodernism or post-industrial, these advancements also include the globalization. Postmodernism is considered as a cultural and social value, whereas globalization is considered as an economic and technological aspect. Nowadays, it is very difficult to distinguish these two aspects having significant effects on human life. Together with the advancement of technology, capitalist lifestyle spread to the entire world and the notions such as democracy, locality, and multiculturalism have been replaced by the universal values and “globalization” referring to a homogeneous global society eliminates many constituent beliefs, which divides the societies from the others (such as nation-states) and grant individuals identity, and the *raison d'être* of these beliefs (Örs, 2009: p.9).

Postmodernism has maintained a stance against the enlightened (science, mind, etc.) objective and progressive aspect of modernism and criticized the modernism. Emerged in the 1960s and developed by several artists, postmodernism attacks the legitimating discourses of modern age and scientists' idea that humanity would reach independence via science. Lyotard advocates that we cannot talk about a single and unifying sense anymore since there is no single sense but many senses (Gül, 2011).

Rationalism and secularism imposed by the enlightenment movement lay the historical and cultural foundation of modernism. The important point here is to question the movements developed against the main idea of modernism and to analyze the intellectual aspect of the postmodern period. Organizations such as nation-state coming to the forefront in the modernization period have been replaced by the localization in postmodernism and postmodernism has created a new economic and social segment that has not only conceptual differences but also intellectual ones. Thus, several approaches to the problems of individuals in postmodernism period, as well as the solutions to those problems, have arisen. Led by the ideas “anything can be done” and “anything can be

deemed permissible”, the postmodern approach is based on the refusal of any human factor such as principles, order, exact true, and ethical values and acceptance of individual’s life without any standard (Gül, 2011). According to Featherstone, the postmodernism involves many conceptual confusions and is full of notions such as “loss of the sense of historical background”, “schizoid culture”, “excretion culture”, “reality replaced by images”, “simulations”, and “unchained indicators” (Featherstone, 2013: p.35). All these notions have reflected on the postmodern art and transformed the modernism’s notions such as originality, mission, and elitism.

Although using creativity and creating original and authentic works are very important for modernists, it is very senseless for postmodernists. Postmodern artists advocated that all the methods have been used, it is not important to seek after new movements in art, and avant-garde has lost its validity. However, kitsch that has been deemed worthless by modernism has been considered an esthetical component for the postmodern art approach (Selçuk, 2011: pp.3885-3886).

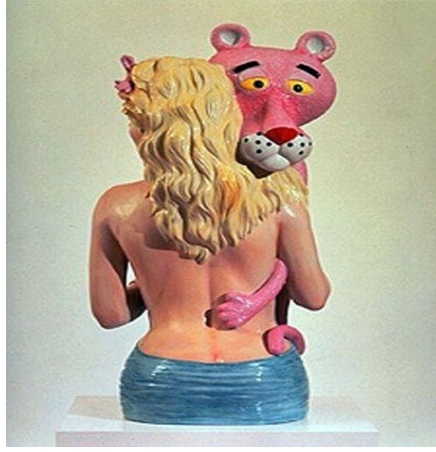

Figure 1: Jeff Koons, Pink Panther, 1988

(Source: <https://www.moma.org/interactives/exhibitions/1997/dannheisser/koons.html>, 2020)

According to Baudrillard, “since art broke the work from nature and turned into a simulation (not even a copy) process, it causes a very dangerous result: everything seems similar to each other because the symbols disappear and the previous works become the source of new ones and this cycle lasts forever. Then, a kind of changelessness, a sameness, or a kind of similarity arises. When this mentality is applied to the work of art, the component differentiating the work of art disappears and all the works become stereotyped.” Especially after the end of the modern era, it can be seen in the art that the kitsch and simulation have turned into an esthetical category and determined the content of works to a large extent (Şahiner, 2013: p.145).

Pop-art can be given an example. Pop-art is known as a movement that has emerged in the 1960s and been affected by the mass culture. It has ignored the modernism’s “high culture” understanding and been affected mainly by the popular culture. Moreover, pop-art remained adhered to an eclectic structure and ignored the elitism, which was the most important characteristic of modernism. Artists such as Andy Warhol, Tom Wesselman, and Claes Oldenburg were against the academisation of art and they deconstructed the modern art.

Furthermore, in the art of the 20th century when different concepts and approaches have been observed, the meaning and value assigned to the usage object made the “commodification” problem and dignity esthetic of modern art to be questioned and criticized. Marcel Duchamp’s ready-made objects can be given as examples of this. The principle of “dignity of esthetic”, which was criticized by Duchamp by signing an ordinary usage object, has integrated the art and daily life and designed the route of postmodern art. This riot against the principles and esthetic values of modern art has directed the formation of conceptual art and the esthetical values have been replaced by the ideas and thoughts (Şahin, 2013: p.239).

Figure 2: Marcel Duchamp (1917), Fountain, Porcelain urinal, Modern Arts Museum, New York.

(Source: <https://10layn.com/marcel-duchamp/>, 2020)

In the practice of conceptual art, the components such as ready-made objects, concepts, and writings have gained the art a new perspective and the presentation of art has changed depending on these parameters. The idea that any material and thought can be art has become acceptable and a structure, in which the esthetical values and criteria have become uncertain, has come to the forefront. Thus, the events called “conceptual art practices” draw attention to a process prioritizing the thought over the work of art and catching the moment in interaction with nature and different materials (Alp, 2013: p.53).

Thus, the conceptualists created works advocating that concepts such as skill/creativity involved in the traditional art practice have lost their validity. “Erased De Kooning Design” (1953), which Robert Rauschenberg erased a design of Willem de Kooning, a painter, by using 40 erasers, or the participation of Yves Klein, a French artist, in an exhibition in Iris Clert Hall in Paris by sending a telegraph stating that “this is a portrait of Iris Clert if I say so” and by exhibiting himself in an empty gallery in Iris Clert Hall in order to make the emptiness become concrete support this idea (Antmen 2014: p.194).

Figure 3: Robert Rauschenberg, Erased De Kooning Design, 1953.

(Source: <https://fragilekeys.com/2012/03/15/graceful-erasure/>, 2020)

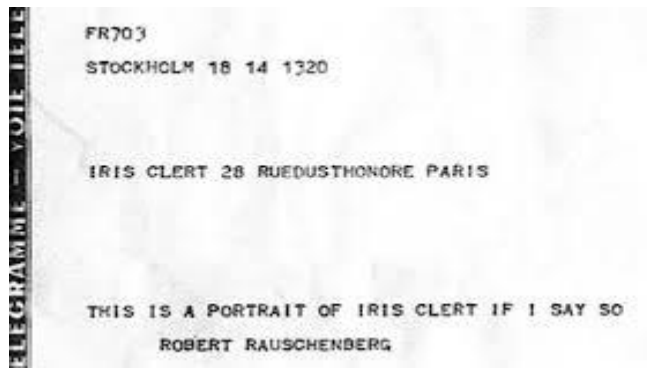

Figure 4: Robert Rauschenberg, "This is a portrait of Iris Clert if I say so", 1920, Telegraph

(Source: Bağatır, 2020)

According to Baudrillard, the art couldn't become an ideal lifestyle by passing beyond itself in accordance with esthetic utopia of modern times. The art has spread out in the general estheticization of daily life, not in an idealism passing beyond itself. The art has disappeared within the trans-esthetic of ordinariness for the pure distribution of images (Türksever, 2019: p.93). In the postmodern era, the border between art and daily life has disappeared and the esthetical value of a work of art is shaped according to the appreciation of mass culture. Postmodern art is shaped within a constant mobility and change since it is in a volatile and transient aura integrated with life.

From this aspect, Andy Warhol, who is accepted to be one of the leaders of art and esthetic approach, has designed and distributed a poster of Marilyn Monroe, who was a movie star taken as role by the society, represented the postmodern art approach (Ataseven, 2017: p.288).

Figure 5: Andy Warhol, Nine Marliyns, 1963.

(Source: <https://sanatkaravani.com/andy-warholsanatin-son-evrimini-gerceklestirmek/>, 2020)

Baudrillard stated that all the artistic opportunities and functions have been eradicated. On the contrary with academicians such as Benjamin and Adorno, Baudrillard believes that art has lost its functional aspect. The art is a game played with the parts of history by creating different compositions of previously designed patterns. For this reason, Baudrillard stated that artistic creativity has been exhausted, anything that was possible in art has been done, and it is not possible to make any new thing anymore. However, as a result of the effect of art on the other fields, the dreams of the avant-garde movement's integration with art has become a reality. Based on the idea that the art exist everywhere, the idea that anything can be art started being accepted and exhibited since Duchamp. It has become invalid to consider art as an esthetical value. As morals passing beyond the good and bad in Nietzsche, Baudrillard emphasized that the art has passed beyond today's esthetical limits and beyond the beautiful and ugly (Türksever, 2019: p.114).

CONCLUSION

The wars of the 20th century, advancements in technology and science, and emergence of capitalism have caused significant changes in socio-economic and cultural structure. It also affected the art. The changes and dynamics observed in art in the 1960s transformed the art's homogeneous structure into a complex one. It reversed the main values of art and notions such as authenticity and divine esthetic have been replaced by the components such as deconstruction, eclecticism, and parody pastiche.

The period of Dada and Duchamp, as stated by Baudrillard, has started as a trans-esthetic period and the "esthetic conclusion" that has been the most important determinant of postmodern art has experienced radical changes. In sum, many movements such as Pop-Art and Conceptual Art have emerged as a result of the transformation of art's representation in the 20th century, in which the ready-made materials have been considered as works of art.

Postmodernism includes many movements and thoughts. As a result of the transformation of usage materials into works of art and elimination of the border between art and daily life, postmodernists turned towards the concept, integrated the old and new in an eclectic manner, and mutated the academic structure of modernism.

REFERENCES

- Alp, Ö.K. (2013). Sanatın Temsili ve Postmodern Sanatta Temsil. *Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi*, 12, 25-53.
- Antmen, A. (2016). *20.Yüzyıl Batı Sanatında Akımlar*, İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Featherstone, M. (2013). *Postmodernizm ve Tüketim Kültürü*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Gül, F. (2011). Postmodernizmin İnsana Bakışı:Felsefi Bir Sorgulama, *Türk Yurdu Dergisi*, 100, 270-283.
- Örs, H.B. (2009). Postmodern Dünyada İdeolojinin Dönüşümü, *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 40, 1-17.
- Selçuk, G. (2011). Postmodern Söylem ve Popüler Kültür Kavramının Semantik Dönüşümü, *Yaşar Üniversitesi Dergisi*, 23(6), 3880-3892.
- Şahin, H. (2012). Postmodern Sanat, *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 1(5), 85-98.
- Şahin, H. (2013). Postmodern Sanatta Eklektik Nesnelere, *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, 36, 220-239.
- Şahiner, R. (2013). *Sanatta Postmodern Kırılmalar*, Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Şaylan G. (2016). *Postmodernizm*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Türksever, M.N. (2019). Jean Baudrillard'ın Düşüncesinde Trans-Estetik. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara, 93-114.
- Ataseven, S.Y. (2017). Andy Warhol'un Resimlerinde Popüler Kültürün Etkisi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (16), 280-295.
- Yamaner, G. (2007). *Postmodernizm ve Sanat, Mimarlık, Sinema, Edebiyat, Tiyatro, Tasarım*, Ankara: Algı Yayın.

Internet

<https://forum.turkmmo.com /konu/ 1619811-postmodernizm-ve-pop-art/> Date: 20.12.2018.

Figuries

<https://www.moma.org/interactives/exhibitions/1997/dannheisser/koons.html>, Date: 18.01.2020.

<https://10layn.com/marcel-duchamp/> Date: 18.01.2020.

<https://fragilekeys.com/2012/03/15/graceful-erasure/> Date: 30.05.2020.

BAĞATIR, D.R. (2011). Nesnenin Ötesi: Kavramsal Sanatın Dayanak Noktaları, *Sanat ve Tasarım Dergisi* ,1 (7), Date:15.05.2020.

<https://sanatkaravani.com/andy-warholsanatin-son-evrimini-gerceklestirmek/> Date:18.01.2020.

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

ARAŞTIRMA MAKALESİ

RESEARCH ARTICLE

DEVELOPMENT OF SELF-DETERMINATION RIGHT AND THE ROLE OF ICJ: STATEMENTS ON THE SOUTH WEST AFRICA (NAMIBIA) ADVISORY OPINION

Self-Determinasyon Hakkının Gelişimi ve UAD'nın Rolü: Güney Batı Afrika (Namibya) Danışma Görüşündeki Bildiriler

Harun KOÇAK^{1*}

¹ Istanbul University, Faculty of Political Sciences, Department of Political Science and International Relations, Istanbul, Turkey.

Geliş Tarihi/Received Date: 05.05.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 19.06.2020

ABSTRACT

Self-determination has been one of the main controversial issue on international relations and law; therefore, it is not surprising that although the nature of such disputes has changed over time from political to legal, the International Court of Justice continues to confront the relevant disputes. When a close look at the relevant cases, while many countries claim that self-determination is only a political passion, the important role of International Court of Justice (ICJ) in the development of self-determination and its obtainment a legal ground is recognized. The aim of this study is to analyze the development of self-determination right through 20. Century and the importance of the ICJ in this development. This will be achieved in the light of the Court's judgments, state declarations, which were not mentioned enough in similar articles, and the views of the judges to be examined in the South West Africa (Namibia) Advisory Opinion that were concluded by the Court.

Keywords: ICJ, Self-Determination, United Nations, South West Africa, Namibia.

ÖZ

Abstract Self-determinasyon, uluslararası ilişkilerde ve hukukta oldukça tartışmalı bir konudur; bu nedenle, bu tür uyuşmazlıkların doğasının zamanla değişmiş olmasına rağmen, Uluslararası Adalet Divanı'nın (UAD), self-determinasyon temelli, ilgili ihtilaflarla yüzleşmeye devam etmesi şaşırtıcı değildir. İlgili davalara yakından bakıldığında, birçok ülke self-determinasyonun siyasi bir tutku olduğunu iddia ederken; bu hakkın gelişiminde ve hukuki bir zemin kazanmasında UAD'nın önemli rolü fark edilmektedir. Bu çalışmada ulaşılmaya çalışılan amaç da, UAD'nın self-determinasyon hakkının gelişiminde ne denli önemli olduğunu tahlil etmektir. Mahkeme'nin sonuçlandırmış olduğu Güney Batı Afrika Tavsiye Görüşü incelenecek; Mahkeme kararları, devlet bildirimleri (bir çok ilgili çalışmada yeterince değinilmeyen) ve yargıç görüşleri ışığında bu amaca ulaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: UAD, Self-Determinasyon, Birleşmiş Milletler, Güney Batı Afrika, Namibya.

Please cite this paper as follows/Atf için:

Koçak, H. (2020). Development of Self-Determination Right and The Role of ICJ: Statements on The South West Africa (Namibia) Advisory Opinion. *Alinteri Journal of Social Sciences*, 4 (1): 47-68.

* Sorumlu yazar/Corresponding author

E-mail: harunkocak@istanbul.edu.tr (H. Koçak)

This article is extracted from my master thesis entitled "Uluslararası Adalet Divanı'nın Güney Batı Afrika (Namibya) ve Kosova Kararları Bağlamında Self-Determinasyon Hakkı".

INTRODUCTION

Introduction There are two aspects in which individuals and peoples determine their own future. The right of self-determination in the internal aspect is to provide the people with the ability to freely choose their own economic, cultural and social development without any intervention from outside (Naldi, 1999: p.122). Moreover, this right is based on the principle that people are equal, and that the human rights phenomenon must be implemented by the states without distinction to the whole population (Higgins, 1994: p.114). The self-determination in the external aspect means that all peoples have the right to freely choose their own political status, and that this is best exemplified by being independent of colonialism or foreign domination (Cassese, 1995: p.3). Although self-determination right as one of the basic norms of international law has acquired content over time with the practice of states and international organizations, there are many difficulties in recognizing it as a true legal right. As clearly stated by the Court's former president, Dame Rosalyn Higgins, there were still those who insisted that the concept of self-determination was nothing more than a political passion, while the Court was dealing with the *South West Africa (Namibia) case* and *Western Sahara*. As Higgins points out, the Court has been the pioneer organization for self-determination to gain its trait as a legitimate right (Higgins, 1998: p.694).

METHOD

As to self-determination right, two equally important principles of international law, namely the right of the people to determine their own future, including the 'secession' and the territorial integrity principle, have kept the interest in the issue high. It is not an easy task to find a balance in the continuous conflict between the right of people to freely define their political status, as an expression of self-determination, and the protection of the borders of a state as an expression of territorial integrity. The main challenge for the Court would be to correctly interpret the interrelated concepts, in particular, depending on the importance of respecting human rights and legitimacy. The Court referred to the interpretation of the self-determination right and the related duties and obligations and contributed to its development, as well as guiding the other main bodies of the UN, with the findings of the *South West Africa (Namibia) case*, *Western Sahara case*, *East Timor case*, *Kosovo case* and *Wall Construction on Palestine case* and. An important finding in this context is the acceptance of the *erga omnes* character of self-determination as one of the basic principles of contemporary international law. Although the Court does not clearly disclose the obligations imposed on all states, the language used by the Court would require effective steps taken against the violating state and would not only terminate the violation of this right but also actively suggests that it should encourage to took the necessary steps (Zyberi, 2009: p.16).

Given the fact that self-determination is a fundamental right in which people can freely determine their political status and freely carry out their economic, social and cultural development, the legal contribution of the Court to the independence of the colonies becomes even more important. The fact that self-determination, a process in which the Court has been largely involved, from the legal point of view has contributed to this right to become a cornerstone of international law. The rise of the number of

member states of the UN from the 51 to the current 193 is largely the result of this process.² This article examines these developments of self-determination by ICJ and its specific case on South West Africa's situation and how it gained its legal ground on the contemporary international law.

SELF-DETERMINATION AND THE ROLE OF ICJ

When self-determination is the issue, it should be noted that it has some sub-topics, which would help us to be understand it more accurately. Kirgis categorized these self-determination variations in nine different ways³, it would be necessary enough to use main two types: internal and external self-determination. Internal self-determinations implicates the rights, which has any form of people has, to choose freely their own political, economic and social system (Senese, 1989: p.19). When internal self-determination acts cannot solve the issues of the people who used it, external self-determination emerges as a solution. External usage of self-determination⁴ suggests three different ways: to form a state, to integrate to another state or associate with another state (UN General Assembly, 1970). As it could be derived from the definition of self-determination, it is also possible to mention another type in this context: economic self-determination. Economic self-determination especially refers to who live under a colonial regime of an external power. Although the political bodies of the United Nations have held a neutral position against the issue of secession unless the norms of international law are violated, the Court must make a final decision on this matter. In this sense, the Court cannot remain impartial. In fact, the decisions of the Court are generally seen to have great repercussions for the development and interpretation of the relevant rules and principles (Zyberi, 2009: p.17).

Disputes related to self-determination right in the 21st century, in most cases, clearly state the willingness of a part of the population in a multi-ethnic state to express their willingness for the desired internal self-determination in order to have greater autonomy, or in some exceptional cases, external self-determination and willing to become a state. Regardless of the scope of these claims, practice shows that such undertakings are often challenged by the central government, and if it does not solve, they are met with violent measures (Zyberi, 2009: p.17). As Dugard and Raič pointed out, within the framework of the 'qualified secession doctrine', there is a general agreement on the founding parameters of self-determination through separation. First, the people in question are a numerical minority in relation to the rest of the population of the main state, which constitutes a majority within a part of the territory of that state. Secondly, it involves significant grievances (carence de souveraineté) about serious violations of the state that the people in question want to leave, including a serious breach or denial of self-determination of the people concerned (for example, through a pattern of discrimination) or serious and widespread violations of the fundamental human rights of their members. Finally, there should be no realistic and effective solutions to the peaceful settlement of the conflict (Dugard and Raič, 2006: p.109).

² For further information <http://www.un.org/en/sections/member-states/growth-united-nations-membership-1945-present/index.html> [Accessed: 25.09.2018].

³ To read about those categories see Frederic L. Kirgis, The degrees of self-determination in the United Nations era, *American Journal of International Law*, 88(2), 1994, 304-310.

⁴ For further information see David Raič, *Statehood and the law of self-determination* (Vol. 43). Martinus Nijhoff Publishers, 2002, pp. 289-307.

Clearly, it is not the Court's duty to establish a set of criteria that are generally valid for self-determination by secession, because the Court does not deal with general and abstract situations when dealing with particular and substantial cases.⁵ Moreover, the benefits of such exercise are doubtful. Not surprisingly, even when the Court clarified the legal status of a case, the political views had a strong influence on the application of the Court's advisory views, trying to prevent the implementation of the opinion by political means. In other words, even if the Court only makes a substantial decision on a case, the decision may be drawn to abstract political issues. In the context of self-determination, some of the allegations seem to fulfill a number of corrective separation criteria⁶, as noted above (Buchheit, 1978: p.222). The above-mentioned criteria may not include illegal matters, such as the extent to which such claims may be caused and economic viability. Since international law is a state-centered system, which attaches great importance to the territorial integrity of states, secession is no different from a carefully interpreted exception, in which the case may be treated differently (Zyberi, 2009: p.21).

Self-determination belongs to an area in which the interests of the states and their views on the issue are very much in conflict with other states, cannot accept strict and very limited standards of conduct in this regard, and are therefore not satisfied with the loosely constituted of very general rules or principles (Cassese, 1995: pp.2-4). Because, due to their own political interests and social structures, states can sometimes approach self-determination with skepticism and sometimes sympathy. Doubtful states may argue that the existence of unclear rules within wide limits in this regard is problematic in terms of the integrity and future of the states. As Ragazzi pointed out, the Court has generally adopted a value-oriented approach in this regard (Ragazzi, 1997: p.72). This is an approach that aims to provide strong legal support to basic human rights (Zyberi, 2009, p.22). Using concepts such as 'obligation erga omnes'; by accepting the *erga omnes* character of self-determination or 'sacred trust of civilization', the ICJ has contributed to increasing respect for human rights and human dignity and to the realization of self-determination of peoples to a wider perspective (Zyberi, 2009: p.22). Based on the case law of the Court, it is difficult to reach a holistic approach to the limits, conditions or implementation of self-determination. However, the Court has determined the development of international law and self-determination right within this framework. This finding of the Court is best expressed as follows:

"In the relevant area of the current proceedings, the last fifty years have brought significant improvements. These developments leave little room for doubt that the ultimate goal of 'sacred trust of civilization' is the self-determination and independence of the peoples in question. In this area, as in other places, the corpus iuris gentium has been significantly enriched and the Court cannot be ignored as it is loyal to fulfilling its duties" (ICJ, 1971a: pp.31-32).

⁵ *Stare decisis* is based on the principle that in Anglo-American law, a question that was once evaluated and answered by a court should be given the same response every time in the courts, <https://www.britannica.com/topic/stare-decisis> [Accessed: 28.03.2019]. Again, the decisions of the ICJ are subject to advisory opinion status, so they are not binding; it is only guiding. The Court's decision has no binding power except in the special circumstances and cases between the parties (Statute of the International Court of Justice, 1946, art.59).

⁶ These criteria should include the existence of a people, their rejection of self-determination right and their exposure to a permanent campaign of discrimination, and that people can reside in a part of the territory of the present state (which shows that they are separable).

SELF-DETERMINATION ON THE SOUTH WEST AFRICA (NAMIBIA) ADVISORY OPINION

South Africa did not accept the decision regarding the establishment of the Trusteeship System after the foundation of the UN, and the decision on the transfer of old mandate administrations to Trusteeship Council and that South West Africa (Namibia) will stay to be linked to South Africa. However, this was not accepted by the UN General Assembly. South Africa stated that it will continue its mandate administration under the 1920 agreement; accordingly, it would continue his annual reports. However, this country did not submit any reports except for 1947. Upon request from the General Assembly, the ICJ reported three advisory opinions on 11 July 1950, 7 June 1955 and 1 June 1956. In its advisory opinion dated 11 July 1950, the International Court of Justice stated that Namibia has an ‘international status’ (ICJ, 1950).

The Security Council adopted Resolution 276 (1970), which adopted the General Assembly's resolutions to end the rights of the mandate administration⁷ and in the Resolution 284 (1970), has decided to forward the question ‘What are the legal consequences for states of the continued presence of South Africa in Namibia, notwithstanding Security Council resolution 276 (1970)?’ to the ICJ (SC, 1970). From 1949 to 1971, the Court gave four advisory opinion and held two judgments⁸, while dealing with cases of different matters relating to the process of decolonization of South West Africa (Namibia) (ICJ, 1966: p.6). At the beginning of *the Namibia Case* in 1971, the ICJ gave the following statements:

“As stated in the Charter of United Nations, developments in international law in the context of non-self-governing territories have made self-determination right applicable to all these countries hence this includes the countries under colonial countries” (ICJ, 1971a: p.31).

Given the controversial nature of self-determination and the skepticism expressed by a number of states and certain jurists regarding its normative effect, it was regrettable that the ICJ did not provide a detailed and solid justification for this bold claim. However, when referring to the sources of international law, the ICJ has not deemed it necessary to fully summarize all the situations that led to the emergence and development of the right. Although the ICJ has sought to use the UN Charter, the Resolution 1514 (XV) and the developments in the international community for a number of years in the court decisions and advisory opinions, the inability to adequately explain how this norm of international law emerged appeared to be the weakness of the decision and extended the debate on its status (Wooldridge, 1979: p.95). In contrast, Judge Ammoun passionately defended self-determination right of the people of Namibia. In his opinion, while the state practices in the independence of colonial lands have expanded, the area of application has increased; with the adoption of the UN Charter and many UN resolutions and declarations, self-determination has become an practice of international law (ICJ, 1971a: art.73).

⁷ ‘Reaffirming General Assembly resolution 2145 (XXI) of 27 October 1966, by which the United Nations decided that the Mandate for South West Africa was terminated and assumed direct responsibility for the Territory until its independence’ (SC,1970).

⁸ These are: Advisory Opinion of 11 July1950, Advisory Opinion of 7 June 1955, Advisory Opinion of 1 June 1956, Advisory Opinion of 21 June 1971, Judgement of 21 December 1962 and ve Judgement of 18 July 1966.

The Namibia decolonization cases have been influential not only in clarifying the important legal aspects of the process of self-determination by the people of Namibia, but also in terms of understanding the position of self-determination right in the non-autonomous regions and in the whole of the international law (Zyberi, 2009: p.21). With the advisory views forwarded to the UN General Assembly and the Security Council, the Court has announced the purpose and scope of the Namibian people's self-determination right, as well as other states' duty not to recognize illegitimate situation which was created by South Africa as the guardian state, including the effective occupation of these territories. In addition, the Court contributed to the international condemnation of South Africa's policy of apartheid in Namibia, contributing to respect for fundamental human rights by associating it with self-determination right (Zyberi, 2009: p.21).

The Court clarified the duty of the guardian state against the inhabitants of the territories under its administration as follows:

“According to the Charter of the United Nations, the former guardian state has promised to observe and respect human rights and fundamental freedoms for all, regardless of the race, in the region of international status. In contrast to this, it is a clear violation of the aims and principles of the UN Charter, to introduce and implement separations, exceptions, restrictions and limitations based on race, color, national or ethnic origin that constitute the denial of fundamental human rights” (ICJ, 1971a: p.57).

These goals and principles include promoting and supporting respect for human rights, as well as developing international friendly relations based on the principle of equal rights and respect for the self-determination right of peoples (UN Charter, 1945: art.1). The Court's findings were guiding the work of the UN's political bodies and the advancement of the relevant human rights agenda regarding the independence of the colonies. Although the process of independence of the colonies and the independence of Namibia took place only after the end of the Cold War, it can be said that the case law of the Court played an important role in this process (Zyberi, 2009: p.9).

WRITTEN STATEMENT'S OF STATES

One of the sources effective in the decision-making process of the Court is the written statements made by the states on the question asked to them. These written statements are as useful as the Court's decision-making process; they contribute to the purpose of the study with the information and comments they contain. These statements in *the Namibia case* facilitate the understanding of the subject by contacting different points. These points consist of international responsibility, self-determination right of Namibian people and the apartheid issue. In fact, all these three points majorly focus the self-determination right and how it was denied in this substantial case.

International Responsibility

One of the issues mentioned in the written statements concerning the substantial case is the concept of 'international responsibility' referred to the relations between South Africa and other states. The fact that South Africa does not have any legal title to administer the territory exempts other states from any obligation (their obligations and

responsibilities based on international law) in order to exercise their powers in relation to these lands (WS of Poland, 1971: p.352). Nevertheless, the great importance of the international regime for the region should be taken into account. In particular, the fact that South Africa's nonrecognition *de facto* should not result in the deprivation of the Namibian people of international cooperation in any way, since the UN is not yet able to fulfill its responsibilities by taking an active part in the region (WS of Poland, 1971: p.352).

It should be kept in mind that today's general norms of international law states that it is a legal duty to respect and promote the use of self-determination right and impose this to the every authority as much as it could. Of course, the fact that South Africa's legal mandate is over and the South African government no longer has any legal title in the relevant territory does not mean that it is exempt from the legal duty to allow and promote the self-determination right of Namibian people. This is a universal duty, irrespective of the existence of an international regime in relation to a given territory or any obligation adopted by a treaty. This applies to all peoples irrespective of whether the territory concerned is legally (*de iure*) or factually (*de facto*) governed by a particular government (WS of Poland, 1971: p.352). Since the UN Charter is committed to all states (due to their commitment to joint and individual action in co-operation with the organization) and the UN has the direct responsibility for the independence of the region and the authority directly committed to self-determination right, in cooperation with the UN, it is a legally binding charter for joint and/or individual action to achieve self-determination and independence (WS of India, 1971: p.840).

The Government of India has stated above that, in reference to the speeches of other states' representatives in the UN Security Council, self-determination right and Namibia's use of this right is a necessity in the substantial case. As stated in the written statement in this context, the French representative said:

“That the international status does not end with the disappearance of the League of Nations; we believe that this situation cannot be changed unilaterally by the governing state power and this should be ended only if the people of the region use the self-determination right” (WS of India, 1971: p.840).⁹

The exercise of responsibility in the region by the General Assembly for the fulfillment of international responsibility due to the expiry of such duty and protection of the international status, the purpose of the UN is to promote namely 'equal rights and respect for self-determination right of peoples' and 'human rights and fundamental freedoms for all without discrimination of language or religion, race or gender (WS of UN Secretariat, 1971: p.82). In the case of Namibia, there are no differences in interpretation that may occur in some other similar cases. One of these questions is that the concept of 'people' (which is the subject of self-determination) has not been established. Another is the situation that constitutes the foreign oppression, sovereignty and exploitation. In Namibia, there is a people and region with a different status under international responsibility, not any state (WS of UN Secretariat, 1971: p.88; GA, 1970).

⁹ Also see SC Res. 284, 29 July 1970.

Namibian People's Self-Determination Right

One of the main tasks that the UN General Assembly is trying to fulfill in the territory of Namibia, which has international status, is the duty of the states to respect the equal rights and peoples' right to determine their own future as it is stated on the UN Charter (UN Charter, 1945: art.1). In the implementation of this norm, both the Security Council and the General Assembly have made clear and repeated 'the inalienable rights of the Namibian people to self-determination and independence' (WS of UN Secretariat, 1971: p.87).¹⁰ The people of Namibia were not allowed to use and have not been permitted to use self-determination right as it is stated in the reports, which have been submitted and approved by the General Assembly, on the situation in Namibia (WS of UN Secretariat, 1971: p.89).¹¹ More specifically, it can be said that, until the independence, the Namibian people were not allowed to use any method of self-determination.¹²

South Africa's creation of limited local councils and parliaments in Namibia, based on general authority and legislation, cannot be considered as the use of the Namibian people's self-determination right. In order for this to be considered and the legitimacy of local councils and parliaments, the Namibian people must first use the form of self-determination, which refers to the preference for integration with South Africa, with a referendum on equal voting rights (WS of UN Secretariat: 1971). No such election has been made and universal universal suffrage has been prohibited by law.¹³ For this reason, all authority and powers of the South African State at the level of government in Namibia (territorial, provincial, local, national, tribal or regardless how it is defined) are the direct extensions of South Africa's presence in Namibia and they can not construct an example for the self-determination of the Namibian people and the use of the rights of independence (WS of UN Secretariat, 1971: p.90). In addition, another situation that not suits with self-determination right is the division of the territory and population of Namibia into separate regions such as 'indigenous nations' or 'homelands' which disrupt the national and territorial integrity of Namibia (WS of UN Secretariat, 1971: p.91).¹⁴ Because such a division is prohibited as one of the basic principles of international law that underlies self-determination right:

"Each state shall refrain from any action aimed at the partial or complete destruction of the national integrity and territorial integrity of another state or country. Such action is incompatible with the aims and principles of the UN Charter" (GA, 1970: p.15).

¹⁰ Also see SC Res. 246 (1968); SC Res 264(1969); SC Res 276(1970); SC res. 283(1970); GA Res. 1899(XVIII); GA Res. 2074(XX); GA Res. 2145(XXI); GA Res. 2248(S-V); GA Res. 2325(XXII); GA Res. 2372(XXII); GA Res. 2403(XXII); GA Res. 2498(XXIV); GA Res. 2517(XXIV).

¹¹ Ibid, art. 58, at 89.

¹² The use of self-determination right can take three forms. (a) the establishment of a sovereign and independent state; (b) integration or unification with an independent state; and (c) the establishment of any political status freely determined by the people. See UN General Assembly, Resolution 2625 (XXV), annex, Principle 5, par. 4; A non-self-governing region can achieve its rule in the following ways: (a) building an independent state; (b) integration with an independent state; or (c) merging with an independent state. GA Res. 2625(XXV), annex, principle 5, par. 4; 'A non-self-governing territory can achieve its rule in the following ways: (a) the establishment an independent state; (b) integration with an independent state; or (c) merging with an independent state'(GA, 1960, annex, principle 6).

¹³ See South West Africa Constitution Act, No. 39, 1968, sec. II and sec. 12 (1); Union Proclamation No. 103, 1939, by Sheila Patterson, *Colour and Culture in South Africa*, Routledge (1998), p.41; Electoral Consolidation Act, No. 46, 1946, sec. 3; South West Africa Affairs Amendment Act, No. 23, 1949, sec. 34.

¹⁴ For further information International Commission of Jurists, *Apartheid in South Africa and South West Africa*.

With regard to self-determination, South Africa stated in its written statement that its policies were often stigmatized as ‘colonialism oriented’ (WS of South Africa, 1971: p.728). The South African government, in responding to the statements in this respect, stated that it was not against the fundamental principle of self-determination and did not question the robustness of the spirit of the mandate and the practice of trusteeship, which aims for peoples to form a maturity by the help of guardians that would naturally allow them to decide their own future, were intended to be terminated after if they could stand on their own feet. If such a stage is reached, the guardian wishes autonomous governance and independence; no the question of any moral right to achieve such an idea, nor the question of the robustness of the policy of allowing such a thing to be done, cannot be claimed. However, it was also emphasized that a balance should be established between the competing or contradictory claims in the arrangements to be made (WS of South Africa, 1971: art. 8). The Government of South Africa said that the purpose of its administration was self-determination for all peoples of South West Africa. Correspondingly, the Minister of Foreign Affairs of the Republic of South Africa stated at the General Assembly meeting on 12 October 1966 that the South West African people's progress in self-determination was determined by the South African Government (WS of South Africa, 1971: art. 8).¹⁵ Similarly, on December 14, 1967, the South African representative repeated this goal at the General Assembly with the following words:

“Self-determination right, which the South African Government is determined to achieve, leads to unlimited possibilities in accordance with the choice that each population group may ultimately want to do. The South African Government's approach to self-determination has been summarized by various members of my government. For example, the former Prime Minister said in 1964 in the South African Parliament ‘...The principles of basic justice require us not to follow the development of a single colonial group. On the contrary, each group should be able to benefit from all rights: Whites, Ovambos, Hereros, Okavangos, Namas, Damaras and Basters’” (WS of South Africa, 1971: p.729).

Following the written statement, the accusations that South Africa was exposed by colonialist policies and its denial of residents of South West Africa's progress in the direction of self-determination were to be formed of false assumption that self-determination should be formed in a certain mold of universal adult suffrage of the population as a whole within a single regional unit. According to South Africa, there is no justification for such an assumption that ignores the fact that conditions can vary from one region to another, and such a predetermined model may not be appropriate in the circumstances of a particular region (WS of South Africa, 1971: p.729). Such an assumption is not contained in the objectives of the mandate system, nor in the principles set out in the UN Charter. On the contrary, the provisions of Article 73 of the Charter reject such an offer (Charter of UN, 1945: art.73). This article mainly states that the interests of the inhabitants of the non-self-governing territories are very important and that their progress requires ‘the respect for the culture of the peoples concerned’. It also refers to ‘the ideal of self-government to take account of the political

¹⁵ Also see GA, 21. Session. 1439, Plenary Session, 12 October 1966, p.21.

desires of peoples and to assist them in the progressive development of their free political institutions according to the changing conditions of each country and its people' (WS of South Africa, 1971: p.729). For existing purposes, the question whether South West Africa is a non-self-governing territory within the meaning of Article 73 has no effect on the outcome. While encouraging progress in the way of self-determination; it is important to take into account the interests of the people, their political desires, and the principle that can be applied universally by considering each region, its people and their current conditions of development (WS of South Africa, 1971: p.729). By South Africa, the UN General Assembly Resolution 2145 (XXI), which resulted in the adoption of the decision and targeting the independence of South West Africa, and ignored all other aspects of the campaign except independence and various decisions that require the secundarization of the indicators will be considered as political as the manner on the case Ethiopia and Liberia against South Africa (WS of South Africa, 1971: art.10). In 1959, a conference was held in Liberia Sanniquellie between the Presidents of Liberia and Guinea and the Prime Minister of Ghana. In the joint communiqué, the leaders of these three states mentioned about South West Africa:

"We argue that this region is in fact a UN Trusteeship Territory and that the UN cannot give up its legal and moral responsibilities to the local residents who are entitled to the same treatment as the other trusteeship territories. As a result, we will ask the UN to give more importance to this problem, to declare that the territory is not part of South Africa, and to set a date for the independence of South West Africa" (WS of South Africa, 1971: p.730).¹⁶

According to South Africa, the common goal of the Trusteeship Council in the UN Charter is to advance the development of the inhabitants in many different ways, but in the minds of the writers of the communiqué, regardless of other points, it is reduced to a single goal such that the independence is achieved quickly (WS of South Africa, 1971: p.730). The same attitude against dependent territories and especially South West Africa, as demonstrated by counter-defenses in South West African cases, was the subject of the Independent African States' Foreign Ministers' Monrovia Conference of the same year and the Second Conference of the Independent African States in 1960. At this conference, a resolution calling for the UN to 'set a date on the independence of South West African territory' was adopted. On 22-25 May 1963, at the meeting in Addis Ababa, on the Summit of Independent States of Africa, this attitude is also seen in the decision which stated that South African-African cases are the part of the joint efforts for the progression of decolonization towards the unconditional gain of national independence of all African territories (WS of South Africa, 1971: art.12).

In the United Nations, actions within South West Africa have been considered as an aspect of the decolonization progress. In 1961, the General Assembly, by adopting Resolution 1702 (XVI), decided to revise Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples, and to establish a UN Special Committee for South West Africa, which will serve to consult with South Africa, and to achieve the following objective:

¹⁶ For further information "Joint Communiqué", *The First West African Summit Conference Sanniquellie*, 15-19 July 1959, p.30.

“Preparations for the general elections of the Legislative Assembly, which are based on universal adult suffrage under the supervision and control of the United Nations, as soon as possible” (WS of South Africa, 1971: art.13).

At its next session in 1962, the General Assembly adopted Resolution 1805 (XVII), recalling and reaffirming its Resolution 1702 (XVI). With this decision, it was requested to take the necessary steps (GA, 1962: p.39) to establish the effective presence of the United Nations in South West Africa from the Secretary-General of the United Nations. According to Mr. Purevjal from Mongolia, the relevant draft resolution was supported by the Afro-Asian group (WS of South Africa, 1971: art.13). As South Africa states, in October 1970, a significant step was taken in the process of moving the peoples of South West Africa to a further political stage since the people of Kavango gained a more autonomous rule. With this development, Whites, Ovambos and Kavangos, which make up 65% of the population, have their own administration with constitutional regulations approved by the South African Parliament. In addition, the Basters, who accounted for 2.1% of the population, maintained a certain degree of autonomy from their arrival and settlement in South West Africa in 1870 (WS of South Africa, 1971: p.761).

Apartheid

The US Government, on the other hand, expressed its opinion on the question, emphasizing that the South African Government's actions and practices in Namibia violated self-determination right. The most important of these practices is undoubtedly the application of apartheid (racial discrimination) that the South African Government has carried out in the territory of Namibia as well as its own territory. The main basis of apartheid is to strengthen the control of the white minority in all South Africa and to prevent the majority's self-determination right. This situation, however, situation contrary to their obligations to utmost care, the moral well-being and social development of the local people that South Africa undertakes in the context of mandate management.¹⁷ In the application of apartheid, the people of Namibia have been systematically deprived of fundamental rights and freedoms and faced legal discrimination on a judicial basis, which violate South Africa's obligations. Under the rule of South Africa, some fundamental rights and freedoms of the Namibians have been restricted by legal restrictions on racial basis. The following six chapters form the general framework of these limitations: freedom of travel, freedom of residence and property, freedom of employment, the right to take part in the government, the right to family life, and the right to education (International Commission of Jurists, 1967: p.14).

The measures taken to prepare the peoples under the mandate to stand in the grueling conditions of the modern world according to their own conditions constitute a dynamic standard. In contrast to the United Nations' determination to promote 'friendly relations between nations based on respect for equal rights and self-determination right' and to promote respect for human rights and fundamental freedoms without discrimination on race to reach 'international co-operation', South Africa (although being a member of the UN), has entered a process that denies self-determination right

¹⁷ The level of moral well-being, in the basic sense, refers to how good the sociological and psychological conditions are in the environment of the individuals who make up the people (WS of USA, 1971: p.865).

and the human rights of the people under its guardianship. South Africa has established the following system in its own words: ‘All criteria for the allocation of status, rights, obligations and privileges shall be on the basis of membership of a group rather than individual quality, potential or merit’ (International Commission of Jurists, 1967: p.14; WS of USA, 1971: p.871). In this context, on 20 March 1969, Karoly Csatorday, the representative of the People's Republic of Hungary (who would later become the President of the Security Council), said:

“...The saddest thing is the state of the people of Namibia. . . They must fight not only against the oppressors, but also against the power of powerful monopolies, which are allies with their masters...” (WS of Hungary, 1971: p.350).

COURT DECISIONS

According to the Ethiopian and Libyan Governments, which were the first to apply to the Court in 1962, the South African Union failed to maximize the material and spiritual well-being and social development of the inhabitants. Failure to do so indicates that there has been a violation of Article 2 of the Mandate Convention and Article 22 of the League of Nations Convention, and South Africa has the obligation to perform its duties under these articles (ICJ, 1962: p.323). A claim submitted to the Court is that South Africa implements an apartheid policy on the management of the region. In other words, when determining the rights and duties of the inhabitants, attention has been paid to race, color, national or tribal origins. It was stated that such practices violated the above-mentioned articles and that South Africa should fulfill its duty to stop the implementation of apartheid in the region (ICJ, 1962: p.323). According to one of the theses presented in the application to the Court, South Africa, which adopted and implemented of legal and administrative regulations that violated the rights and freedoms of the inhabitants, which is vital for the regular development towards self-governing as one of the norms accepted internationally, covered in the League of Nations Convention and accepted on the Universal Declaration of Human Rights and UN Charter, and also violated Article 2 of the Mandate Convention and Article 22 of the League of Nations Convention, have the duty of giving up the actions that prevent the regular development of self-governing in the region (ICJ, 1962: p.323). Similarly, it has been claimed that South Africa allegedly treated in a manner contrary to territory’s international status, based on word and action, and thus hindered the public's opportunities for self-determination. Such treatment has violated the provisions of the aforementioned articles; it was stressed that South Africa was responsible for ending these actions and avoiding similar actions in the future and to respect the obligation to respect the international status of the region (ICJ, 1962: p.325).

The Mandate System, established by Article 22 of the League of Nations Convention, is based on two main principles: the principle of non-annexation and the principle that the prosperity and development of the peoples in question constitute a ‘sacred trust of civilization’ (Covenant of the League of Nations, 1919: p.22). As it is aforementioned, there is little room for doubt that self-determination and independence are the ultimate goal of this sacred trust, taking into account the developments of the past half-century. The Mandate administration had to observe certain mandatory obligations and the Council was obliged to see that they were fulfilled (ICJ, 1971b:

p.79). In examining the matter, the Court deemed it appropriate to investigate in particular the nature and extent of Article 22 of the League of Nations Convention and of the ‘C mandate’. Article 22 of the Convention, as it emphasizes in the Court's decision, states:

“As a consequence of the war that took place, for the lands, which have been under the sovereignty of the states that had ruled them before and could not yet survive under the tiring conditions of the modern world, the principle should be applied of that the welfare and development of such peoples constitutes a ‘sacred trust of civilization’ and necessity to fulfill this trust by the concretization of guarantees in this Convention” (Covenant of the League of Nations, 1919: art.22).

As noted above by the Court and noted in the *Advisory Opinion on the International Status of South West Africa* in 1950, two principles were considered to be of great importance in the establishment of the mandate system. The welfare and development of such people constitutes a ‘sacred trust of civilization’ (ICJ, 1950: p.131). It is clear that trust should be used for the benefit of those peoples, whose own interests have the potential to have an independent existence in the attainment of a particular stage of development. The Mandate system is designed to provide the necessary assistance and guidance to ensure that people who are not in a position ‘yet’ to handle their deeds until they can stand on their own feet. The means necessary to achieve this objective are discussed in paragraph 2 of Article 22 (Covenant of the League of Nations, 1919: art.22). The Court noted that in terms of mandate management:

“The Mandate system was created as an international institution with a ‘sacred trust of civilization’ in the interests of the inhabitants of the land and in general in the interests of mankind. The Court therefore concludes that the League merely undertakes ‘the function of international supervision and control’” (ICJ, 1971a: p.17; ICJ, 1950: p.132).

So what should be asked: *quis custodiet ipsos custodes?* In response to the question, the organs of the mandate administration were given accountability against international bodies. According to the Court, the subsequent development of international law on non-self-governing territories, as provided in the UN Charter, has made self-determination right applicable to all. The concept of sacred trust, has been affirmed and expanded to all regions that have not yet reached a full level of self-governing (Charter of UN, 1945: art.73). Thus, it clearly embraced the territories under a colonial regime. Sacred trust continued to be applied to the territories of the League of Nations, where an international status had already been given. A more important stage in this development was the Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples (General Assembly Resolution No. 1514 (XV) of 14 December 1960), embracing all peoples and territories that had not yet reached its independence. All those who did not achieve independence were taken under the trusteeship, excluding Namibia. Today, only two of the fifteen countries (except Namibia) have remained under the trusteeship of the United Nations. This is nothing but a manifestation of the general development that led to the birth of many new states (ICJ, 1971a: p.19).

All these considerations are aimed at the Court's assessment of the present case. Since the interpretation of the intentions of the parties at the time of the decision is also a priority, the Court must take into account that the concept of Article 22 of the Convention, 'the tiring conditions' of the modern world and 'the welfare and the prosperity' of the peoples, are not stagnant but evolutionary, thus, they are included in the concept of sacred trust. The parties to the Convention are deemed to have accepted them as a result. Therefore, the Court, which examined the institutions in 1919, should take into account the changes in the audit over half a century and recognize that the interpretation could not be affected by the subsequent development of the law through the UN Charter and conventions.

Moreover, an international structure or tool should be interpreted and implemented within the framework of the legal system valid at the time of interpretation. In the area where the current proceedings are relevant, the last fifty years have brought significant improvements as mentioned above. These developments leave little room for doubt that the ultimate goal of 'sacred trust of civilization, as stated earlier, is the self-determination and independence of the peoples concerned. In this area, as in other areas, *corpus iuris gentium* has been significantly enriched, and the Court cannot ignore it because it is loyal to its duties (ICJ, 1971a: pp.19-20). As a result, the Court has taken into account the development of international law from the post-World War I period of the League to the dates of the trial and concluded that self-determination right was an undeniable right and that South Africa was an obstacle to Namibia's access to this right. Developing international law norms also revealed that South Africa has no qualifications or rights over the territory.

JUDGE OPINIONS

Muhammad Zafrulla Khan

The President of the Court, Khan, stated in his assessment of the court decision that he wanted to mention on a few issues, first of all briefly referred to the apartheid regime in South Africa, but since this is not the current issue of the court, he focused on the fact that the South African Government has not fulfilled its responsibilities arising from the mandate management in Namibia. The South African representative acknowledged that the people of South West Africa had self-determination right, while the use of the right in question could face limitations due to the tribal and cultural divisions in the region. He came to the conclusion that in the case of South West Africa's self-determination, 'the form of a kind of autonomy or local self-government in the form of a wider co-operation' might find itself limited in practice (ICJ, 1971a). However, according to Khan, this implies a rejection of self-determination right, as envisaged in the UN Charter (Khan, 1971: p.51).

Later in his statement, Khan recalled the Court's decision that the presence of South Africa in the region was illegal and recommended the withdrawal of military and administrative units as soon as possible. After this withdrawal is completed, a favorable environment will be created for the plebiscite, which was previously intended to be done by South Africa, and the vote would be impartial and safe under the auspices of the United Nations (Khan, 1971: p.53). According to Khan, the reason of the South African Government's emphasis on plebiscite is the thought of that the majority of the

people will want to join South Africa. The UN, which is fully committed to the self-determination, will support it in the event of such a decision. However, similarly, South Africa is expected to fully respect the decision when an opposite situation occurs and to provide every kind of convenience for the implementation of the decision in question (Khan, 1971: p.53).

Fouad Ammoun

According to the Vice-President of the Court, Judge Ammoun, in spite of the UN General Assembly Resolution 2372 (XXII) of June 12, 1968, which recognized the Namibians as a people, the Government of South Africa tried to destroy this status by its actions, mainly known as apartheid. However, the people of Namibia, whose existence and integrity recognized by the Court on the current advisory opinion, have taken up the international personality by addressing the struggle for freedom. Since South Africa has not fulfilled its duties and responsibilities stemming from the mandate regime and has prevented Namibia from enjoying its independence and full sovereignty, the people of Namibia decided to fight it. The legitimacy of the Namibia's national struggle was adopted in the four resolutions of the General Assembly and in the Security Council Resolution 269 (1969) (Ammoun, 1971: p.57). Judge Ammoun also touched upon the fact that the struggle of the people of Namibia took their place within the framework of international law, because, in general, it was a struggle of the people, as well as being one of the main factors in the formation of the customary law of the peoples' self-determination right. In addition, Judge Ammoun, had asked the Court to talk about the legitimate struggle of the Namibian people, as it was done by the General Assembly and the Security Council (Ammoun, 1971: p.58). As Judge Ammoun points out, the recognition of self-determination right is expressed by the Court in paragraph 52 of the advisory opinion (Ammoun, 1971: p.61).

According to the judge, under subclause 1(b) of Article 38 of the Statute of the Court, for the creation of the law, apart from the substantial case, if there was a general practice, it would be the fact that the conscious actions of the peoples constitute a determined struggle. This struggle continues to defend self-determination right in southern Africa and especially in Namibia. Indeed, it must be acknowledged that a people's self-determination right, before they are written to the regulations and conditions, is only acquired in the bitter struggle in the blood of the peoples and finally written painfully to the evoked conscience of humanity (Ammoun, 1971, p.62).

As regards to self-determination right, it should be noted that in many agreements, declarations and resolutions, states have agreed on the peremptory of self-determination. Any state has signed at least one declaration or resolution containing self-determination right. If there were any doubts in the minds of the UN member states, it would be difficult for them to find solutions to the legitimacy of struggles of peoples (especially the people of Namibia) to realize self-determination right. Correspondingly, as stated by the Pakistani representative in his oral statement on 15 February, the use of force to prevent the realization of self-determination right, which is a *jus cogens* norm, is not a behavior that can be discussed and ignored. Such conduct and the annexation of the territory of Namibia is nothing but the denial of self-determination right (Ammoun, 1971: p.79).

Luis Padilla Nervo and Sture Petren

According to Judge Padilla Nervo, the main purpose of mandate administration is to ensure the development and prosperity of the people in the region, which constitute the 'sacred trust of civilization', even if they are of different kinds and have different characteristics. The 'sacred trust of civilization' is not just a moral situation; it is also a legal principle. The League's convention was thus processed in this way (Nervo, 1971: p.96). Another issue addressed by the judge is that neither the United Nations nor South Africa has the right to sovereignty over Namibia. In terms of the mandate system, mandate administration should not have any ownership or permanent rights in the land concerned. The only aim of the administration on the region is to ensure the realization of the objectives related to the people of the region and to terminate its management when the objectives are realized (Nervo, 1971: pp.102-103). In the introduction of the General Assembly Resolution 2145 (XXI), South West Africa's undeniable rights for self-determination, freedom and independence have been reaffirmed (GA, 1966: par.1). This issue is also mentioned in the Declaration of Friendly Relations and the sole purpose of the Trusteeship System, which is the international system at that time, is that people have equal rights and self-determination right (GA, 1970). Judge Petren stated that he had taken part in the Court's decision and emphasized the General Assembly Resolution 2145 (XXI) in his separate opinion. According to the judge, the international jurisdiction of the region was preserved and the South African Government was required to take the necessary attempts to undertake the self-determination right of the people of Namibia, which was the ultimate aim of the UN in the substantial case (Petren, 1971: p.121).

André Gros ve Sir Gerald Fitzmaurice

Judge Gros, one of the two judges who challenged the court's decision and put his annotations, stated that the Court was not fully healthy in its decision to dismiss South Africa's request to appoint a judge *ad hoc* in the decision-making process. The other commentary was on the Security Council Resolution 276, which was the source of the problem presented before the Court, and the validity of the General Assembly Resolution 2145 (Gros, 1971). Judge Fitzmaurice, the other judge who had annulled the judgment, stated that he had concluded the decision but that the decision-making process was based on misdemeanors. Correspondingly with Judge Gros, Judge Fitzmaurice also stated that there was no conclusive evidence that the UN was a continuation of the League of Nations, that it would not have the authority to terminate mandate administration unilaterally even in deviations, that the powers of the UN bodies were limited but they treated as a court, and also the Court did not appointed a *ad hoc* judge on behalf of South Africa. Thus, he had objected to the reasons of the decision and explained them in detail in his separate opinion (Fritzmaurice, 1971).

EVALUATION

If the judges' statements regarding the content and outcome of the decision are evaluated, it can be seen that there is a majority of opinions that self-determination is a mandatory principle and norm of international law. The judges see self-determination as one of the important objectives that the international community and mandate or trusteeship administrations have to accomplish in the region. However, in view of the

majority of the statements expressed, it is understood that South Africa has imposed an obstacle to the realization of this right by its racial and cultural discriminatory policies. Similarly, it has been stated that self-determination takes place in modern international law as part of the customary law, and it is unacceptable to prevent this right through the use of any force. It has also been emphasized that states have signed many declarations which accepted self-determination as a *jus cogens* international law norm, and it is also underlined that any government, which has the task of assisting its development, should make every attempt to facilitate the access of the people of Namibia to self-determination right. It would be possible and appropriate to conclude some arguments from the Court's process on the self-determination issue and its relevance with some concepts such creation of laws and 'sacred trust of civilization' and the development of this right.

According to the conception of the idea of law as a process, sometimes the violation of certain rules of law can lead to the formation of new rules of law (Bedi, 2007: p.109). The result which could be concluded for the article is that various violations of legal norms (serious human rights violations, discrimination, ethnic cleansing, apartheid, etc.) that occur and the new international principles of law could come to exist to protect the rights that are damaged by these violations and to prevent the occurrence of violations again. In South West Africa (Namibia), the apartheid policy, which was carried out during the trial in 1971, led to an increase in the emphasis on self-determination by the Court and the international community and a ground has been formed to make it an important principle of international law.

In the context of the decolonization process, the Court puts self-determination into an important position in the *South West Africa (Namibia) case*. It is understood that the majority of the written statements made to the Court were emphasized on self-determination right. The Dutch government called on South Africa to terminate the mandate administration, claiming that the mandate administration in the Namibia region has prevented the exercise of self-determination right. Similarly, the governments of Hungary, India and the United States have repeated this call and expressed their respect for self-determination right to the people of Namibia. The Secretary-General of the UN also noted in its statement on the issue that the people of Namibia, as elsewhere, without having to make a distinction had self-determination right; it is also an international responsibility to help their development. Considering that the people of Namibia had self-determination right and that this right was prevented by the mandate administration, the Court stated that the purpose of the League of Nations while creating the mandate system was the realization of 'sacred trust of civilization'. The Court claimed that the ultimate aim of this trust was the self-determination and independence of the people. The 'sacred trust of civilization', which had an important place in the decolonization process, took the place of strict respect for human rights after this era.

In the *Namibia case*, despite the attempted annihilation of the 'people status' of the Namibian people, the Court and the international community mentioned and emphasized the struggle for liberation of the people, and this struggle has been recognized and legitimized by all organs of the UN. The point that should be considered here is that the armed or unarmed struggle of the people can be legitimate in the name

of the independence that is desired to be reached by self-determination as long as the conditions are appropriate. The Court, in addition to other UN bodies, has attained such a view in favor of this right to become a preemptory norm when it comes to human rights. The way of expressing the situation in *Namibia case* means nothing other than what it sees self-determination as a norm of international law.

At the beginning, the concept of self-determination appears to be a political passion in the context of international relations in the 20th century. This idea is clearly evident from Wilson and Lenin's discourses on peoples' self-determination right.¹⁸ However, during the Second World War and especially during the decolonization period, the concept of self-determination was saved in a sense and a legal phenomenon, a principle of international law/norm, and even as a *jus cogens*. Of course, it is impossible to deny the contribution of the UN and its organ, the ICJ, to this transformation. As stated earlier in the study, the ICJ has frequently emphasized the concept of self-determination in the decision-making process, and has preferred to place this concept at the center of the issue, both in court decisions and in the views of the judges. As stated earlier, the Court does not leave any doubt that the ultimate aim of 'sacred trust of civilization' is self-determination and independence of the people. Each state is obliged to allow for the realization of this trust, and in this context, Judge Ammoun claims that each state has signed at least one declaration containing self-determination right. Therefore, it is understood that UN member states have no suspicions about this issue. Judge De Castro drew attention to another aspect of the issue in the *Namibia case* and stated that the main purpose of the mandate administration was to guide the state and the people under the auspices of the mandate until they had the ability and the possibility to use their self-determination right and in this context the people's use of their own resources (mines, water beds etc.), one of the elements of self-determination, cannot be eliminated. Violation of this will be the prevention of exercise of self-determination right. In this respect, while referring to the Declaration of Friendly Relations, Judge Nervo stated that the only aim of the mandate system was to realize the objectives of the people of the region and stressed that the administration of the states in mandate or trusteeship administration is valid until the use of self-determination right by the concerned people. Judge Petren stated that the General Assembly Resolution 2145 (XXI) brought to the South African Government the obligation for the people of Namibia to make the necessary attempts to realize self-determination right, which is the ultimate aim of UN in the substantial case and suggested that this right was the basis of the problem.

The court mentions *the Namibian case* and opinions, which were shaped around self-determination right, many times in its advisory opinions. With all the legal grounds which the Court gave self-determination in this particular advisory opinion, self-determination right made itself considerable in the proceedings after this case. For instance, in *the Western Sahara advisory opinion*, the Court recalled its decision by using the direct reference to its former opinion:

¹⁸ Lenin's real goal was to achieve the freedom of the people through self-determination and thus to realize his own ideological revolution (Cassese, 1995, p.14-15). This discourse also shows us that Lenin's view of self-determination right is based on a political basis rather than legal. Lenin predicted and hoped that peoples would gain their independence through self-determination and be part of the revolution.

“. . . the subsequent development of international law in regard to non-self-governing territories, as enshrined in the Charter of the United Nations, made the principle of self-determination applicable to all of them" (I.C.J., 1971a: p. 31; I.C.J., 1975: p.13).

Similar to this, self-determination right and *the Namibian case* also can be seen in the advisory proceedings and opinion on the issue of Kosovo. In this advisory opinion, the Court again appealed its former decision and the mentioned self-determination right's development on international law by referencing *the Namibia case* (I.C.J., 2010: p.37).

CONCLUSION

Self-determination started as a political passion at 20th cc. and even twenty years into 21st cc. it is still one of the most arguable (mostly by political interests, not in terms of international law) human right in international law. On the other hand, this right came a long way through time and develop itself. This article's goal was to prove that self-determination became an indispensable part of international law within this time and one of the most supporting institute to help it maintain this position was and still is International Court of Justice. Self-determination's journey from being just a political idea to become one of the most crucial human right included many obstacles but the Court gave it its true importance and reflected this mentioned importance on the advisory opinions and judgements.

Namibia case became a milestone on the arguments and conflicts in terms of self-determination and many different people's right to use it to get rid of colonialism or anti-human acts of states. It set an example for many people who lived under colonial rule and above that, the Court's opinion on *the Namibia case* made way for self-determination right's usage by all people, not just by who live under colonial rule and that is the ultimate development of self-determinations right since most of the arguments about self-determinations itself starts with the ideas that it is only matter of colonial period and no more.

States' written statements and judges' separate opinions also desired to be shown since the Court decision was not the only document which self-determination has been mentioned and *opinion juris* is also vital on the application of self-determination right. In this article, it was chose to mention all of these documents since they all have different type of effects on the matter and many of them were not mentioned on related articles and books.

REFERENCES

- Bedi, S. R.S. (2007). *The Development of Human Rights Law by the Judges of the International Court of Justice*, Oxford: Hart Publishing.
- Buchheit, L. C. (1978). *Secession: The Legitimacy of Self-Determination*. New Haven: Yale University Press.
- Cassese, A. (1995). *Self-Determination of Peoples: A Legal Reappraisal*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Charter of the UN. (1945).

- Covenant of the League of Nations. (1919).
- Dugard, J. and Raič, D. (2006). The Role of Recognition in the Law and Practice, M.G. Kohen (Ed.), in *Secession: International Law Perspectives*, (Cambridge University Press).
- Electoral Consolidation Act. (1946).
- GA Res. 1541(XV). (1960); GA Res. 1805 (XVII). (1962); GA Res. 2145(XXI). (1966); GA Res. 2625(XXV). (1970); GA, (1966). 21. Session. 1439, Plenary Session.
- Higgins, R. (1994). *Problems and Process: International Law and How We Use It*, Oxford: Clarendon Press.
- Higgins, R. (1998). The International Court of Justice and Human Rights, Karel Wellens (Ed.), in *International law: Theory and Practice: Essays In Honour of Eric Suy*, Hague/Boston/London: Martinus Nijhoff Publishers.
- <http://www.un.org/en/sections/member-states/growth-united-nations-membership-1945-present/index.html> [Accessed: 25.09.2018].
- <https://www.britannica.com/topic/stare-decisis> [Accessed: 28.03.2019].
- I.C.J. (1971a). Legal Consequences for States of the Continued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970). *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- I.C.J. (1971b). Legal Consequences for States of the Continued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970). *Advisory Opinion (abstract), I.C.J. Reports*.
- I.C.J. (1975). Western Sahara, *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- I.C.J. (2010). Accordance with International Law of the Unilateral Declaration of Independence in Respect of Kosovo, *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- International Commission of Jurists. (1967). *Apartheid in South Africa and South West Africa*.
- International Status of South-West Africa*. (1950). *Advisory Opinion: I.C. J. Reports*.
- Joint Communiqué. (1959). *The First West African Summit Conference* (Sanniquellie).
- Kirgis, F. L. (1994). The degrees of self-determination in the United Nations era. *American Journal of International Law*, 88(2), 304-310.
- Naldi, G. (1999). The East Timor Case and the Role of the International Court of Justice in the Evolution of the Right of Peoples to Self-determination, *Australian Journal of Human Rights*, V. 5, I. 1.
- Ragazzi, M. (1997). *The Concept of International Obligations Erga Omnes*, Oxford: Oxford University Press.
- Raič, D. (2002). *Statehood and the law of self-determination* (Vol. 43). Martinus Nijhoff Publishers.

SC Res. 276, 284. (1970).

Senese, S. (1989). External and Internal Self-Determination. *Social Justice*, 16(1 (35)), 19-25.

Separate Opinion of Judge André Gros. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.

Separate Opinion of Judge Fouad Ammoun. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.

Separate Opinion of Judge Luis Padilla Nervo. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.

Separate Opinion of Judge Sir Gerald Fitzmaurice. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.

Separate Opinion of Judge Sture Petren. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.

Separate Opinion of President Muhammad Zafrulla Khan. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion (abstract), I.C.J. Reports*.

South West Africa Affairs Amendment Act. (1949). No. 23.

South West Africa Cases (Ethiopia v. Soztth Africa; Liberia v. South Africa). (1962). *Preliminary Objections, Judgment of 21 December 1962: I.C. J. Report*.

South West Africa Constitution Act. (1968). No. 39.

South West Africa, Second Phase. (1966). *Judgment, I.C.J. Reports*.

Statute of the International Court of Justice. (1946).

UN General Assembly. (1970) Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations, A/RES/2625(XXV).

Union Proclamation. (1939). No. 103, by Sheila Patterson (1998), *Colour and Culture in South Africa*, (Routledge).

Wooldridge, F. (1979). The Advisory Opinion of the International Court of Justice in the Western Sahara Case, *Anglo-American Law Review* V.8, I. 2.

- Written Statement of Hungary. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- Written Statement of India. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- Written Statement of Poland. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- Written Statement of South Africa. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- Written Statement of UN Secretariat General. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- Written Statement of USA. (1971). Legal Consequences for States of the Contitued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970), *Advisory Opinion, I.C.J. Reports*.
- Zyberi, G. (2009). Self Determination Through the Lens of the International Court of Justice, *Netherlands International Law Review*, V.56, I.3.

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

KİTABIYAT

BOOK REVIEW

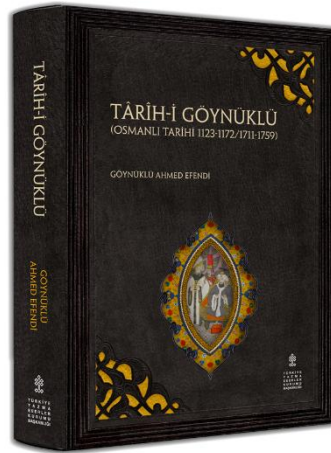
Târîh-i Göynüklü Osmanlı Tarihi 1123-1173/1711-1759, Haz. Songül Çolak/Metin Aydar, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul, 2019.

Yılmaz KILIÇ^{1*}

¹ *Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Tokat, Türkiye.*

Geliş Tarihi/Received Date: 05.06.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 12.06.2020

Please cite this paper as follows/Atf için:

Kılıç, Y. (2020). Kitabiyat: Tarih-I Göynüklü (Osmanlı Tarihi 1123-1173/1711-1759, Haz. Songül Çolak/Metin Aydar, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul, 2019. *Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1): 69-72.

* Sorumlu yazar/Corresponding author
E-mail: yilmazkilig019@gmail.com (Y. Kılıç)

GİRİŞ

Samsun Üniversitesi/İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Songül Çolak ve Erzurum Teknik Üniversitesi/Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Araştırma Görevlisi Metin Aydar tarafından kaleme alınan Târîh-i Göynüklü (Osmanlı Tarihi 1123-1173/1711-1759) adını taşıyan eser Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı'nca 584 sayfa olarak 2019 yılında okuyucuya sunulmuştur. Eser, Takdim, Önsöz, Kısaltmalar, Giriş, Müellif Göynüklü Ahmed b. Mahmûd ve Târîh-i Göynüklü, Metin Tesisinde Takip Edilen Usul, Metin, Kaynakça ve Dizin birimleri ile oluşturulmuştur.

Yazarlar, iki paragraf olarak tasarladıkları önsözün ilk satırlarında yazma eserlerin tarihi olayların aydınlatılması noktasındaki rolünü şu sözlerle açıklamışlardır: “*Yazma eserler kaleme alındıkları dönemin siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel dünyasını yansıtan birinci el kaynaklardır. Eğer bir müellif yazdığı dönemi ele alıyorsa o dönem olaylarının yakın tanığı durumundadır. Bu nedenledir ki bu kaynaklardan her gün bir yenisinin gün yüzüne çıkarılıp değerlendirilmesi, verilerinin anlaşılır kılınması tarihteki bir olaya bakışı değiştirebilecek kuvvettedir. Berlin Staatsbibliothek Orientabteilung'ta bulunan ve Târîh-i Göynüklü olarak adlandırılıp neşre hazırladığımız eser de bunlardan biridir*”. Önsözün ikinci paragrafında eserin oluşturulması aşamasında emeği geçen kişilere teşekkür edilmiştir. “*Türkolojiye büyük katkıları olan ve her daim saygı ve hürmetle andığımız Prof. Dr. Barbara Kellner Heinkele'ye, metnin temininde yardımlarını esirgemeyen Prof. Dr. Mustafa Çolak'a, her daim çalışmaya olan ilgisini gösteren Prof. Dr. Erhan Afyoncu'ya, metnin transkribinde emeği geçen Dr. Abdurrahman Sağırlı'ya, Arapça mektupların okunmasında desteklerini esirgemeyen Suzan-Sidra Rashoo'ya, Ahmet Acar'a, Kübra Kabakçıoğlu'na, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhittin Macit ile Çeviri ve Yayın Dairesi Başkanı Doç. Dr. Ferruh Özpilavcı'ya, Yazma Eser Uzmanı Muhammed Said Güler ve diğer tüm kurum çalışanlarına katkılarından dolayı teşekkürü bir borç biliriz*”.

Giriş kısmında yazarlar, birincil kaynak olarak kullanılan Berlin Staatsbibliothek Orientabteilung Ms. or quart. 1209 numarada bulunan eserin ve müellifi Göynüklü Ahmed b. Mahmûd'un, XVIII. yüzyıl Osmanlı Devleti siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel hayatının yansıtılması açısından rolü üzerinde durmuştur. Prof. Dr. Songül Çolak'ın *Die Bedeutung des Geschichtsschreibers Ahmed b. Mahmud und seines Werkes Târîh-i Göynüklü als Quelle für die Geschichte des Osmanischen Reiches im 18. Jahrhundert*, isimli doktora tezinden farklı olarak bu çalışmada eser metninin müstakil neşrinin yapıldığı ifade edilmiştir.

“Müellif Göynüklü Ahmed B. Mahmûd” isimli bölümde ilk olarak müellifin -doğum tarihi kesin olarak bilinmemekle beraber- Mehmed Süreyya'ya dayanılarak 100 yıldan fazla yaşadığı ve Şaban 1172/Mart-Nisan 1759 tarihinde vefat ettiği yazılmıştır. Kendisinin 27 Şevvâl 1098 (5 Eylül 1687) tarihinde Osmanlı ordusunun Avusturya cephesinde yaşanan IV. Mehmed'in tahttan indirilip II. Süleyman'ın tahta geçirildiği isyana ve 5 Rebülevvel 1115/19 Temmuz 1703 tarihli Edirne Vakasına tanıklık ettiği göz önüne alınarak doğum tarihi 1650 civarları olarak kabul edilmiştir. Ahmed Efendi ile ilgili olarak değinilen ikinci husus nereli olduğudur. *Sicill-i Osmânî* yazarı Mehmed

Süreyya, müellifin Göynüklü olduğunu ifade etmiştir. Bölümün ilerleyen satırlarında Ahmed Efendi'nin üstlenmiş olduğu görevlerden bahsedilmiştir. Kendisinin 1123 (1711) tarihinde düzenlenen Prut Seferi'ne katılarak şahit olduklarını yazdığı ve *hazîne-i bîrûn kâtibi* sıfatı ile vazifeli olduğu belirtilmiştir. 10 Şevvâl 1128 (27 Eylül 1716) tarihinden 11 Cemâzielâhir 1129 (23 Mayıs 1717) tarihine kadar *mevkûfatçılık*, 13 Şevvâl 1132 (18 Ağustos 1720) tarihinde *cebeciler kâtibliği*, 8 Şevvâl 1134 (22 Temmuz 1722) tarihinden 22 Şevvâl 1135 (26 Temmuz 1723) tarihine kadar *büyük kale tezkireciliği*, 16 Muharrem 1143 (1 Ağustos 1730) tarihinde ikinci kez *büyük kale tezkireciliği*, 1 Zilhicce 1144 ile 1 Cemâziyelevvel 1145 (26 Mayıs 1732-20 Ekim 1732) tarihleri arasında *küçük ruznamçecilik*, 7 Receb 1153 (28 Eylül 1740) tarihinde *Anadolu Muhasebeciliği*, 14 Rebûlevvel 1162 (4 Mart 1749) tarihinde *anbâr eminliği* ve daha sonra atanıp ölene kadar devam ettireceği *şikk-ı sâni defterdârlığı* vazifelerini yapmıştır. *Sicill-i Osmânî*'de yazıldığına göre; Ahmed Efendi, 1172 Şaban'ında (Mart-Nisan 1759) vefat etmiştir.

“Târîh-i Göynüklü” isimli ikinci bölüm dört kısımdan müteşekkildir. “Eserin Şekil Özellikleri” başlığını taşıyan ilk kısımda eserin görsel özellikleri üzerinde durulmuştur. İfade edildiğine göre; Berlin Staatsbibliothek Orientabteilung Ms. or quart. 1209 numarada kayıtlı olan eser, 20x30 cm ebatlarında kahverengi meşin ciltlidir ve iç kısımları çiçek motifi ile süslenmiştir. Yazmanın büyük kısmında hat kullanılmış ise de divânî yazının tercih edildiği yerler de olmuştur. “Târîh-i Göynüklü, Aziz Efendi ve Ayn Ali Kanunnâmesi'nden günlük bilmecelere, dîvân-ı hümayunun elkab ve inşâ usullerinden bitkisel ilaçlara kadar yaklaşık 20 farklı konunun bulunduğu 372 varaklık bir mecmuanın bölümüdür”. Bu yazmada varaklar sıkışık şekildeki 33-34 satırdan oluşmaktadır.

“Eserin Muhtevası” isimli başlık altındaki ikinci kısımda öncelikle 1123-1172 (1711-1759) tarihleri arasını kapsayan *Târîh-i Göynüklü*'nün beş ana başlık altında incelenebileceği vurgulanmıştır. “Osmanlı-Rus Savaşı” isimli birinci başlık altında Ahmed Efendi'nin günlüğüne Osmanlı ordusunun 1 Muharrem 1123 (19 Şubat 1711) tarihinde İstanbul'dan Dâvûtpaşa Sahrâsı'na doğru hareket etmesinden bahsederek giriş yaptığı söylenmiştir. Konaklanan menziller ve konaklama süreleri, menziller arasındaki mesafeler anlatılmıştır. “Mora Seferi” isimli ikinci başlık altında sefere katılan Ahmed Efendi tarafından Modon Kalesi'ne gelene kadar ordunun geçtiği 58 menzilin tasvirlerinin yapıldığı dile getirilmiştir. İlgili bölüm ordunun İstanbul'a dönüp 29 Zilkade 1127 (26 Kasım 1715) tarihinde Burgas'a ulaşması ile nihayete ermiştir. “Nemçe (Avusturya) Seferi” isimli üçüncü başlık altında Rebûlevvel 1128 (Şubat 1716) tarihinden itibaren Davutpaşa Sahrâsı'nda toplanan ordunun geçtiği menziller, iki devlet arasındaki mektuplaşmalar, atama ve görevden almalar v.b. notlar mevcuttur. “Sûr-ı Hümayûn” isimli dördüncü başlık altında 27 Muharrem 1131 (20 Aralık 1718) tarihinde Nemçe elçisi için verilen ziyafete ve 1132 Şevvâl'inde yapılan Sûr-ı Hümayûn-ı Hitan şenlikleri ile ilgili bilgilere ilave olarak yapılan harcamalara yer verilmiştir. “Osmanlı-İran İlişkileri” isimli beşinci başlık altında Ahmet Efendi'nin Osmanlı Devleti ve İran arasındaki siyasi gelişmeleri, 21 Cemâziyelevvel 1149 (27 Eylül 1736) tarihinde yapılan barışı anlattığı belirtilmiştir.

“Eserin Dil ve Anlatım Özellikleri” temalı üçüncü kısımda ilk olarak Ahmed b. Mahmûd’un yaşadığı dönemin diplomatik, siyasi, askeri olayları, güneş tutulması, sosyal ve düğünler gibi toplumsal olayların aktarılmasındaki rolü üzerinde durulmuştur. Daha sonra Târîh-i Göynüklü’nün dili ve anlatım özellikleri açıklanmıştır. “Bunun hikmeti budur ki, sebab-i azli budur ki” gibi ifadelerden meselelerin sebep-sonuç bağlamında ele alındığı, “... bir vechle tahrîri mümkün değildir.” ifadesinden geniş ölçekli konuların anlatım yetersizliği, “Ba’zı dahi şeyler vardır, işbu mahalle kayd itmekde edeb itmişizdür.” ifadesinden yolsuzluk gibi utanç vesilesi olayların üzerinde durulmadığı anlatılmıştır. Üslup açısından eserin sade bir dille kaleme alındığı belirtilmiştir. Bazı kelimelerin yazımında tutarlılık ilkesinin ihlâl edildiği söylenmiştir. Örneğin; “bahçe” kelimesi “bağca”, “bahça” ve “bakça” gibi farklı formlarda yazılmıştır. Metinde tespit edilen hatalardan bir tanesi de farklı paşaların veziriazam olarak belirtilmesidir. Örneğin; 11 Haziran 1713 tarihinde Köse Halil Paşa, veziriazam olarak ifade edilmiştir. Nadiren de olsa tarihlendirme hatalarına rastlanılmıştır. Örneğin; “6 Ramazan 1127 tarihinin karşılığı 25 Ağustos 1127 olmalı iken müellif bir gün eksik hesap etmiştir.” Ahmed b. Mahmûd’un eserini yazarken benzetme ve tasvirlerle başvurduğu da dile getirilmiştir. Anlatımı güzelleştiren unsurlardan bir tanesi de aktarılan hadiseleri desteklemek için Kur’ân ayetlerinin ve deyimlerin kullanılması gösterilmiştir. Örneğin; Köse Halil Paşa’nın seraskerlik görevinden alınmasını anlatırken “Selâmetu’l-insân fi hıfzı’l-lisân” hadisi destekleme amacıyla kullanılmıştır.

“Eserin Kaynakları” isimli dördüncü kısımda müellifin şahit olduklarına, başvuru resmi vesikalara ve metinde izlenen yönetime değinilmiştir. “Müellifin Kendi Müşahedeleri” isimli başlık altında Ahmed b. Mahmûd’un 1711 Prut, 1715 Mora ve 1716 Avusturya seferlerinde olduğu ve gözlemlerine yer verdiği ifade edilmiştir. Müellifin yazdıklarından Osmanlı ordu durumu, seferlerde geçilen coğrafyalar ve sosyal hayat gibi konularda bilgiler elde etmenin mümkün olduğu anlatılmıştır. “Resmi Vesikalar” isimli başlık altında müellifin kullanmış olduğu hatt-ı hümayûnlar, sefer evrakları, râvilerden nakledilenler ve casuslardan elde edilen bilgiler zikredilmiştir.

Basit transkripsiyon usulünün benimsendiği ifade edilen “Metin Tesisinde Takip Edilen Usul” isimli başlık altında genel olarak Prof. Dr. Songül Çolak ve Arş. Gör. Metin Aydar’ın çalışmalarını yaparken tercih ettikleri yol ve yöntemler hakkında bilgi verilmiştir. Örnek verecek olursak; tamlamalar (-), ayn harfleri (‘), uzun sesli harfler (^), Ahmed b. Mahmûd’un eserini kaleme alırken boş bıraktığı özel isimler [...], çalışma esnasında yapılan eklemeler [] işaretleri ile gösterilmiştir. Târîh-i Göynüklü’de imlâ kurallarının yer yer farklılaştığı söylenmiştir. Bunun en sık karşılaşılan örneklerinden birisi “Muhammed-Mehemmed” şeklinde yazılmış olan özel isimdir.

“Metin” isimli başlık altında *Târîh-i Göynüklü*’nün birebir transkripsiyonuna yer verilmiştir. Çalışma kaynakça ve dizin ile nihayete erdirilmiştir.

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

KİTAPİYAT

BOOK REVIEW

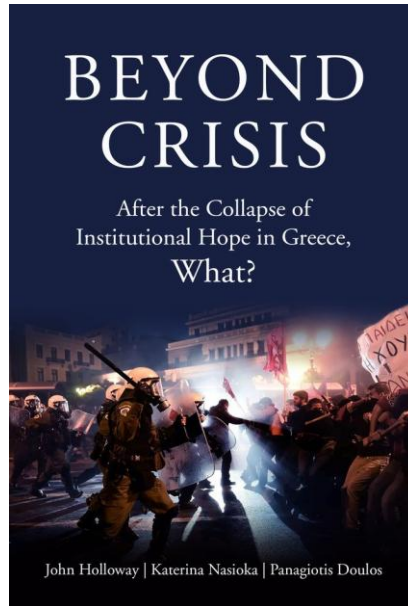
Holloway, J., Nasioka, K. ve Doulos, D. (Ed.). (2020). *Beyond Crisis: After the Collapse of Institutional Hope in Greece, What?* (Çev. A.M. Holloway), PM Press, Oakland, 246 sayfa, ISBN: 978-1-62963-515-6

Onur ERTÜRK^{1*}

¹ Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye.

Geliş Tarihi/Received Date: 26.04.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 16.05.2020

Please cite this paper as follows/Atf için:

Ertürk, O. (2020). Kitabiyat: Holloway, J., Nasioka, K. ve Doulos, D. (Ed.) (2020). *Beyond Crisis: After the Collapse of Institutional Hope in Greece, What?* (Çev. A. M. Holloway), PM. Press, Oakland, 246 sayfa, ISBN: 978-1-62963-515-6. *Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1): 73-76.

* Sorumlu yazar/Corresponding author
E-mail: onurerturk22@gmail.com (O. Ertürk)

GİRİŞ

Yunanistan'ın antik mirasının yanı sıra Avrupa'nın kendisini yeniden keşfetme ve inşa etme sürecinde büyük bir etkiye sahip olduğu herkesin malumudur. Dünya tarihi açısından bakıldığında da Yunan kültürü ve medeniyetinin önemli bir konuma sahip olduğu açıktır. 1821 yılında Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılarak bağımsızlığını kazanan, kanlı Balkan Savaşları'nda yer alan ve kendi ulus-devletini inşa eden modern Yunanistan devleti yaklaşık 180 yıldır muhtelif iç karışıklıklar, darbeler, doğal afetler ve savaşlarla yüzleşmek zorunda kalmıştır. Buna mukabil sorunlarını çözmek konusunda da mahir olan Yunanistan toplumu her felaketin ardından yeni bir düzen ve arayış içerisinde olmuştur. Gerek Avrupa'nın güneydoğu sınırlarında ve Akdeniz'de bulunması, gerek Avrupa Birliği ile ilişkileri ve krizleri, gerekse de Türkiye ve Kuzey Makedonya ile sık sık gerilen ilişkileri sebebiyle Yunanistan her zaman için üzerinde detaylı ve derin düşünülmesi, araştırılması gereken bir ülkedir.

Yunanistan, Türkiye'ye benzer biçimde 1830'lu yıllardan 1973'e kadar tam 11 darbeye şahitlik etmiştir. Çeşitli dönemlerde cunta (ABD ve Batı bloğunun sağladığı desteklerle) ile yönetilen Yunanistan'da özellikle 1. ve 2. Dünya Savaşı'nın ardından görülen darbeler şüpheye yer bırakmayacak şekilde sola, işçi ve emekçiler ile onların haklarına ve sosyalizm ihtimaline karşı yapılmıştı. Darbe yönetimleri ise bir yandan milliyetçiliği himaye etmeyi ve desteklemeyi ihmal etmemişti. Bu tablonun değişmesi ise Yunanistan'ın 1981'de o zamanki adıyla Avrupa Ekonomik Topluluğu'na yani Avrupa Birliği'ne katılmasıyla değişmiştir. Türkiye ve bölge ile yaşanan gerilimlerin ardından Yunanistan artık Batı'nın resmi müttefikiydi ve koruması altındaydı. Toz pembe şekilde başlayan hikâyede Batı Avrupa ile Yunanistan'ın Avrupa Birliği'ni anlama, yorumlama biçimleri ve dolayısıyla beklentileri ile uyumları farklı olacaktı.

İşte bu durum ve arka plan dahilinde PM Press'in 2017'de Yunanca, 2020' de ise İngilizce olarak çıkan *Beyond Crisis: After the Collapse of Institutional Hope in Greece, What?* isimli kitabı Yunanistan'daki ekonomik, toplumsal ve siyasal çöküşü fotoğraflarken aynı zamanda sol ideolojiler aracılığıyla birtakım krizden çıkış önerileri de sunmayı ihmal etmemektedir. Kitabın ana hedefi ve tezi Yunanistan'daki krizlerin arkasında yatan kapitalizm, neo-liberalizm, Avrupa Birliği, IMF ve ulusal politikaların Yunanistan halkı üzerinde yarattığı derin tahribatı ortaya koymak ve mevzubahis unsurların krizdeki konumlarını ve etkilerini son derece eleştirel bir biçimde göstermektir. Kitap, Yunanistan'a yöneltilen suçlamaları bertaraf etmeye çalışmakla beraber Yunanistan'ın zaafalarını ve özellikle devletin krizlerde halka karşı aldığı önlem, tutum ve geliştirdiği siyasalarla birlikte Yunanistan halkının sorumluluklarını ve hatalarını da billurlaştırmaya çaba sarf etmektedir.

Beyond Crisis'te önsöz ve giriş kısımları dışında 9 bölüm bulunmaktadır. 246 sayfadan oluşan kitapta indexin yanı sıra katkıda bulunanlar listesi de mevcuttur. Her bölümün kaynakça ve notları bölüm sonunda yer almaktadır. Kitap toplam 8 yazar tarafından yazılmıştır. Görsel, tablo, grafik neredeyse hiç kullanılmamıştır. Kitapta her bölüm Yunanistan'daki güncel krizin başka bir yönünü ve etkilerini ele alırken Yunanistan solunun meselelere yaklaşımı ve çözüm önerilerinin paylaşılması, çoğu yerde açıkça dile getirilmese de Marksist kavramlar setinin ve yöntemlerinin kullanılması ve bu araçların aynı zamanda sol partilerin hatalarına ayrılması ile eleştirel

dil ve üslup ortak motifler olarak tespit edilmiştir. Kitabın önsözünde belirtildiği üzere solun hataları Yunanistan’da ‘yeniden’ aşırı sağın, milliyetçiliği ve ırkçılığın yükselişine kapı aralamış ve bu durum krizin derinleşmesine olanak tanırken Balkanlarda ve Doğu Akdeniz’de de yeni krizlere kapı aralamıştır. Zira, kısıtlayıcı, neo-liberal ve agresif kapitalist yönetim, yöntem ve düzenlemeler Yunanistan’a bir zorunlu çıkış ve bedel olarak sunulmuştur. Kitapta bu reçeteler ile reçeteleri hazırlayanlar ve onların dayatmaları nedenleriyle birlikte eleştirilmektedir.

Beyond Hope: Prospects for the Commons in Austerity-Stricken Greece isimli Theodoros Karyotis tarafından hazırlanan 1. bölümde neo-liberal politikaların küresel çapta neden olduğu kriz ve açmazlar, Yunanistan’ın 2000’li yılların sonundaki kaotik siyasi atmosferiyle birlikte ele alınmaktadır. Bölüm aynı zamanda Yunanistan’a karşı icat edilen ve yöneltelen (örneğin: tembel ve iş bilmez Yunanlar) suçlamaların ve söylemlerin de arka planını aydınlatmaya çalışmaktadır. Neo-liberalizmin salt ekonomik bir sistem olmadığı ve aynı zamanda sosyo-kültürel yönleri de bulunduğu Yunanistan örneğiyle açıklanmaktadır. Yunanistan halkının kendisine dayatılan kemer sıkma politikalarıyla mücadele etmeyi seçip sivil direniş, protestolar, seçimler vb. enstrümanları kullanması da bölümde kendisine yer bulmaktadır.

Leonidas Oikonomakis tarafından kaleme alınan ve *The Government of Hope, the Hope of Government and the Role of Elections as Wave-Breakers of Radical Prefigurative Political Processes* başlığını taşıyan 2. bölümde Syriza’nın ve sol ittifakın neden bir araya geldiği ve Yunanistan’da ne tip sosyal değişimlere neden olduğu anlatılmaktadır. Yine aynı bölümde 2000’li yılların ortalarından itibaren Yunan hükümetleriyle Troika’nın (IMF, AB, Avrupa Merkez Bankası) çalkantılı ilişkisi irdelenmiş ve bu ilişkilerin yanı sıra politik ve ekonomik istikrarsızlığın protestoları ve krizleri ne ölçüde ve hangi yönlerden etkilediği gösterilmiştir.

Capital Is the Catastrophe of Humanity: We Must Break It. And We Are the Catastrophe of Capital: It Must Break Us. In Other Words: Greece isimli 3. bölüm John Holloway tarafından yazılmıştır. Bu bölümde kapitalizm bir sistem olarak sorgulandıktan sonra Yunanistan’ın son kurbanlardan biri olduğu ve küresel finans sistemiyle birlikte Avrupa Birliği tarafından yenilgiye uğratıldığı aktarılmaktadır. Katı bir insan-kapital antagonizmasının kurulduğu bölüm kitaptaki diğer bölümlerin aksine bilimsel olmaktan ziyade bir manifesto havası taşımaktadır. İdeolojilerin birer birer yok olduğu dünyada Yunanların sığınacağı bir liman olmadığını ve bu yok edici sistemden ancak tüm insanlığın birlikte hareket ederek ve ortak akılla sıyrılacağı (en azından onu daha insani bir boyuta çekebileceği) savunulmaktadır.

Giorgos Sotiropoulos’un hazırladığı *On Antimemorandum Struggles and Democracy That Is (Not) on the Way* başlıklı 4. bölüm esasında demokrasinin 21.yüzyıldaki açmazlarına ve bu açmazların Yunanistan’daki örneklerine ayrılmıştır. Demokrasinin artık bir fetiş nesnesine dönüştüğünü ve kendi özünü yitirerek bir çözüm bulma, tartışma ve anlaşma pratiğinden çok mevcut durumu muhafaza etme aracına dönüştüğü tezi ortaya konmuştur.

Crisis, State, and Violence: The Example of Greece kitabın 5. bölümünü oluşturmaktadır ve yazarı Panagiotis Doulos’tur. Bu bölümde Yunanistan’da halk ve devlet arasında oluşan uçurum ve devletin kendi halkı yerine Avrupa Birliği ve IMF ile

kurduğu ittifak eleştirilmektedir. Devletin varlık nedeni ve meşruiyetinin de sorgulandığı bölümde Yunan hükümetlerinin kendi vatandaşlarıyla arasında meydana gelen yabancılaşma da eleştirel olarak ele alınmaktadır. Avrupa Birliği'nin Yunanistan üzerindeki tahakkümü ve Yunanistan devletinin egemenliği ile şiddete başvurma eğilimi de bölüm boyunca sorgulanmaktadır.

Dimitra Kotouza'nın kaleme aldığı ve *Whose Lives Matter? Nationalism, Antifascism, and the Relationship with Immigrants* ismini taşıyan 6. bölümde milliyetçilik ve antifaşizmin göçmenlerle olan ilişkisi incelenmiştir. Bu bölümde Batı Avrupa ve Kuzey Amerika'nın yol açtığı derin ekonomik krizler sonucunda ortaya çıkan göçmenler konusu ve solun sınıf bilincinden ve öz eleştiren uzak bir şekilde pasif bir tutum sergilemesi incelenmiştir. Bölümde hakeza göçmenlere ve yabancılara karşı yükselen aşırı sağcı refleksler ve faşizm, Yunanistan ve Avrupa Birliği'nin ikircikli göçmen politikaları üzerinden sorgulanmaktadır.

Imperialism and Internationalism in Neoliberal Modernity başlıklı 7. bölümde yazar Panos Drakos, modernleşme ve emperyalizm tartışmalarıyla birlikte neo-liberalizmin örtülü biçimde bir zor aracı olarak kullanıldığını ve bunun en iyi şekilde uluslararası ilişkiler kapsamında görüleceğini savunmaktadır. Neo-liberalizmin bir sömürge ve hakimiyet elde etme enstrümanı olarak Batı tarafından kapitalizm ve uluslararasılaşma-küreselleşme yoluyla kullanıldığının aktarıldığı bölümde merkez-çevre üzerinden Yunanistan'ın mevcut durumu da tartışılmıştır.

8. bölümün başlığı *Crisis and Negativity: On the Revolutionary Subject in Times of Crisis*'tir ve bölüm Katerina Nasioka tarafından yazılmıştır. Bu bölümde işçi sınıfının geçirdiği dönüşümler ve kapitalizme bağımlı hale getirilişinin yanı sıra sınıf bilincinden uzaklaşması aktarılmıştır. Yunanistan'da devrimci güçlerin ortaya çıkamamasının nedenleri ortaya konulmuştur. Yine bu bölümde Avrupa'nın kendi eski merkezinden yeni bir periferi yaratması (Yunanistan, İspanya, Portekiz) iddiası tartışılmaktadır.

Anti-Epilogue isimli 9. ve son bölümü ise Holloway, Nasioka ve Doulos birlikte kaleme almışlardır. Bu bölümde yazarlar bir son, sonsöz, sonuç veya özet yazmayı reddetmişlerdir. Onlara göre her yazarın kendi hikayesiyle ve kısıtlanmadan kitaba ve yukarıda da bahsedildiği üzere amaca katkı yapma imkanları olmalıdır. Soruların ve soru işaretlerinin havada uçtuğu ve yeniden ve yeniden üretildiği bir kitabın esasında daha yol gösterici olduğunu savunan yazarlar kitabı da zihinlerde oluşturmak istedikleri yeni soru işaretleriyle bitirmişlerdir.

Beyond Crisis: After the Collapse of Institutional Hope in Greece, What? Yunanistan'daki krize başka bir pencereden bakılması fikrinden hareketle hazırlanmış ve bu krizi yaratan esas faktörlerin kapitalizm, neo-liberal politikalar, ırkçılık, öz eleştiri ve güncellemeye yapamayan sol düşünce ile birlikte Avrupa Birliği, IMF, Yunanistan hükümetleri vb. kurum, kuruluş, organizasyonlar, ideolojiler ve politikalar olduğunu bütüncül bir anlayışla göstermeye çalışmıştır. Bu çalışma yer yer fazla ideolojik bir dil kullanıyor olsa da sunduğu alternatif perspektifler ve cevaplar son derece anlamlıdır. Sonuç olarak hayli güncel bir çalışma olan bu eserin yeni sorular sorması ve sordurması dahi kendisini alandaki araştırmacılar için hiç kuşkusuz yeterli derecede değerli kılacaktır.

Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Social Sciences

ISSN 2564-6583 | e-ISSN 2602-229X |

KİTAPİYAT

BOOK REVIEW

Elizabeth E. Graham, Joseph P. Mazer, Communication Research Measures III: A Sourcebook, 1st Edition, Routledge, New York, 2020, 553 pages, ISBN: 978-1-138-30440-6

Erkam TEMİR^{1*}

¹ *Kastamonu University, Faculty of Communication, Department of Journalism, Kastamonu, Turkey.*

Geliş Tarihi/Received Date: 21.01.2020

Kabul Tarihi/Accepted Date: 28.04.2020

Communication Research Measures III

A Sourcebook

Edited by **Elizabeth E. Graham**
and **Joseph P. Mazer**

Please cite this paper as follows/Atf için:

Temir, E. (2020). Book Review: Elizabeth E. Graham, Joseph P. Mazer, Communication Research Measures III: A Sourcebook, 1st Edition, Routledge, New York, 2020, 553 pages, ISBN: 978-1-138-30440-6. *Alinteri Journal of Social Sciences*, 4(1): 77-79.

INTRODUCTION

“Communication Research Measures III: A Sourcebook” is the third book in a series that deserves to be considered as a cult work on measurement in communication sciences. Obviously, it is a book that deserves its title "A Sourcebook". The book is an important and useful resource to anyone who works in the field of communication and it offers a descriptive backdrop.

The first volume of the series was published in 1994 (Communication Research Measures: A Sourcebook) and edited by Rebecca B. Rubin, Philip Palmgreen and Howard E. Sypher. In this volume measurements in instructional communication, interpersonal communication, mass communication and organizational communication are discussed (Rubin, Palmgreen, Sypher, 1994). The second volume was first published in 2009 (Communication Research Measures II: A Sourcebook) and edited by Rebecca B. Rubin, Alan M. Rubin, Elizabeth E. Graham, Elizabeth M. Perse and David R. Seibold and has focused on the measurements in family communication, organizational and group communication, health communication, instructional communication, cross-cultural and intercultural communication, interpersonal communication and mass communication besides the measure profiles and imported measures (Rubin, Rubin, Graham, Perse, Seibold, 2009).

Current third volume “Communication Research Measures III: A Sourcebook” (Edited by Elizabeth E. Graham and Joseph P. Mazer) “continues the tradition of assessing measurement practices in these legacy context areas, while also introducing assessments of measurement in subdisciplines that have experienced significant growth and development since the second volume’s publication” (Graham, Mazer, 2020, XIX). The chapters of the book were written by expert communication scientists such as: Carolyn K. Shue, Glen H. Stamp, Jeffrey T. Child, Shawn C. Starcher, Nichole Egbert, Catherine E. Goodall, Joseph P. Mazer, Elizabeth E. Graham, Angela M. Hosek, Valerie Rubinsky, Heather L. Walter, Andrea L. Meluch, Bryan E. Denham, Kathleen Stansberry, Nicholas David Bowman, Cathlin V. Clark-Gordon, Stephen M. Croucher, Stephanie Kelly, Tang Tang and L. Meghan Mahoney.

“Part I Measurement Trends and Issues” tackles measurement in interpersonal communication, family communication, health communication, instructional communication, organizational communication, intercultural and cross-cultural communication and mass communication also covers new issues: intergroup communication, sport communication, public relations, computer-mediated communication. "Part II Measure Profiles" focuses on scales in a detailed way one by one. The section is quite comprehensive. It explains the traditional and new trend scales in detail.

“The goal for this volume is the same as Volumes I and II: improve measurement and provide measures for better science” (Graham, Mazer, 2020, XIX). According to the editor's statement the definitions and conceptualization of reliability and validity referenced are informed by the Standards for Educational and Psychological Testing (2014).

A large, consistent and thoughtful bibliography was used in the work. Although it is a large book, the issues have not been extended unnecessarily. The chapters written by different authors are not in contradiction in terms of language style and method of handling the subject.

REFERENCES

- American Educational Research Association. Apa, National Council on Measurement in Education, & Joint Committee on Standards for Educational and Psychological Testing. (2014). *Standards for educational and psychological testing*. Washington, DC: AERA.
- Graham, E. E., Mazer, J. P. (Eds.), (2020). *Communication Research Measures III: A Sourcebook*, New York: Routledge.
- Rubin, R. B., Palmgreen, P., Sypher, H. E. (Eds.), (1994), *Communication Research Measures: A Sourcebook*, New York: Routledge.
- Rubin, R. B., Rubin, A. M., Graham, E., Perse, E. M., Seibold, D. (Eds.), (2009). *Communication Research Measures II: A Sourcebook*, New York: Routledge.

Yazım Kuralları

1. Yazılar, A4 boyutunda MS Word uyumlu programda Times New Roman yazı karakterinde 12 punto olarak yazılmalıdır.
2. Başlık, 14 punto, bold ve büyük harf olmalıdır. Ortadan hizalı olmalıdır. Hemen altında öz yer almalıdır. Öz 9 punto olmalıdır ve paragraf girintisi olmamalıdır. Sonrasında İngilizce başlık 14 punto, bold ve sadece baş harfleri büyük yazılmalıdır. Hemen altında abstract 9 punto olarak paragraf girintisi olmadan yer almalıdır. Öz 150-200 kelime arasında olmalıdır. Anahtar kelimeler 9 punto ve ilk harfleri büyük olmalıdır. Metinde ana ve ara başlıklar kullanılabilir. Ana başlıklar 12 punto, büyük harf ve koyu olarak ortalanmış; ara başlıklar 12 punto, ilk harfleri büyük olacak şekilde küçük yazılmalıdır. Başlıklar ve paragrafların arasında (önce ve sonra) 6 nk aralık bırakılmalıdır. Metnin tamamı tek satır aralığında olmalıdır.
3. Yazar adı ve soyadı, ana başlığın (Türkçe) hemen altında 6 nk boşluk bırakıldıktan sonra 12 punto, bold ve sağa yaslı olarak yazılmalıdır. Yazar isminin sonunda vereceği sembol dipnotla bilgilerini girmelidir. Burada hiyerarşik olarak üniversite/fakülte/bölüm, şehir ve ülke sıralamasına riayet etmeli ve ayrıca unvan kullanılmamalıdır.
4. Metin, 12 punto, iki yana dayalı olmalıdır. Paragraf aralığı önce ve sonra 6 nk, satır arası tek olmalıdır.
5. Kaynağa yapılan gönderiler, metin içerisinde gösterilmelidir. (Yazar Soyadı, Eser Yılı; Eser Sayfası) şeklinde olmalıdır.
6. Her yazının sonuç ve değerlendirme kısmından sonra yazar, makale yazımında kullandığı eserleri kaynakça oluşturarak belirtmelidir. Kaynakça yazımında, yazar soyadına göre ve alfabetik olarak verilmesi erişilebilirlik açısından daha uygundur.
7. Yazarlar dergimizin makale yazım şablonunu [buradan](#) indirerek makalelerini düzenleyebilirler.
8. Kaynakça APA (6.0) sistemine göre yapılmalıdır. Aşağıda bir örneği bulunmaktadır. Ayrıca linkte detaylı bilgiler yer almaktadır. <https://apastyle.apa.org/>

Kaynakça Gösterimi

Tek yazarlı kitap: Soyadı, A. (Yıl), Kitabın Adı (İtalik). Şehir: Yayınevi.

Örnek: Borton, H. (1970), *Japan's Modern Century*. New York: The Ronald Press Company.

Metin içi: (Soyadı, yılı, sayfa sayısı) (Borton, 1970; p. 25)

Birden çok yazarlı kitap: Soyadı, A., Soyadı, A., ve Soyadı, A. (Yıl), Kitabın Adı (İtalik). Şehir: Yayınevi.

Örnek: Nivision, D., Wright, A., and Bary, W. (1959), *Confucianism in Action*. Stanford: Stanford University Press.

Metin içi: (Soyadı, Soyadı, yılı, sayfa sayısı) (Nivision, Wright and Bary, 1959; p. 25)

Kitap bölümü: Soyadı, A. (Yıl), Bölüm Başlığı. Kitabın Adı (İtalik). (Hazırlayan), Şehir: Yayınevi, sayfa aralığı.

Örnek: Watson, J.(1998), Engineering Education in Japan After the Iwakura Mission, *The Iwakura Mission in America and Europe: A New Assessment*. (edt. Reccie Poppy), Surrey: Japan Library, 103-125.

Metin içi: (Soyadı, yılı, sayfa sayısı) (Watson, 1998; p. 113)

Dergi makalesi: Soyadı, A. (Yıl), Makalenin başlığı, Derginin adı (İtalik), Cilt(Sayı), syf.

Örnek: Holmes, S. (2004), An Extraordinary Odyssey: The Iwakura Embassy Translated, *London Review Journal*, 59(1), 83-119.

Metin içi: (Soyadı, yılı, sayfa sayısı) (Holmes, 2004; p. 90)

İnternet Alıntısı: Soyadı, A. (Yıl), Başlık (İtalik), internet adresi, erişim tarihi.

Örnek: Narangoa, L. (2000), *Japan's Modernization: The Iwakura Mission to Scandinavia in 1873*, www.alinterisosyalbilimlerdergisi.com, Erişim Tarihi: 23.05.2019

Metin içi: (Soyadı, yılı) (Narangoa, 2000)

Anonim İnternet Kaynağı: Web Adresi, Erişim Tarihi.

Örnek: www.alinterisosyalbilimlerdergisi.com, Erişim Tarihi: 25.04.2009.

Metin İçi: (Web Adresi) (www.alinterisosyalbilimlerdergisi.com)

Writing Rules

1. Manuscripts should be typed in Times New Roman font 12 point in MS Word compatible program in A4 custom size page structures.
2. The title must be 14 pt, bold and uppercase. It must be aligned. It should take place directly underneath. The abstract must be 9 pt and should not be a paragraph indent. Afterwards the English title should be 14 pt, bold and only capitalized. It should be placed immediately below the abstract 9 pt without paragraph indentation. The abstract should be between 150-200 words. Keywords should be 9 pt, bold. Main and intermediate headings can be used. Main titles are centered in 12 pt, capital letters and bold; intermediate titles should be 12 pt, lower case and centered. Between headings and paragraphs (before and after) 6 nk intervals should be left. The entire text should be in single line range.
3. Author name and surname must be written in bold and on the right side with bold font after leaving 6 nk blank space under heading (English). A footnote should be given below the page with a special footnote sign, and the title, work address and e-mail information should be written.
4. The text should be 12 pt and justified. Paragraph spacing must be between 6 nk, before and after the line.
5. Submissions to the source must be shown in the text. (Author's Last Name, Year, Page Number).
6. After each article's outcome and evaluation section, the author should indicate the works he/she use in writing the article by creating a references.
7. Authors can be arrange the article after download writing example from [this](#).

8. Bibliography should be prepared according to APA 6th Edition. You can click on the cite for the format. <https://apastyle.apa.org/>

Etik Sorumluluk ve Politikalar

Alnteri Sosyal Bilimler Dergisi'ndeki yayın süreci, nitelikli bilginin tarafsız, etkili ve saygın bir şekilde gelişmesine ve okuyucularına dağıtılmasına yardımcı olmaktadır. Bu amaçla yürütülen süreçler, yazarların ve yazarları destekleyen kurumların yapmış oldukları çalışmalara doğrudan etki etmektedir. Hakemli çalışmalar, bilimsel yöntemi somutlaştıran ve destekleyen çalışmalardır. Bu yüzden süreç içinde yer alan her unsurun (yazar, okuyucu, araştırmacı, yayıncı, hakem ve editör) etik ilkelere uyması ve etik sorumluluğu üzerlerinde hakkıyla taşıması çok önemli olmaktadır. Alnteri Sosyal Bilimler Dergisi yayın etiği kapsamında yukarıda saydığımız unsurların aşağıdaki etik sorumluluklara azami ölçüde dikkat etmesi gerekmektedir.

Yazarların Etik Sorumlulukları

Alnteri Sosyal Bilimler Dergisi'ne çalışma gönderen yazarların aşağıdaki etik şartlara uyması beklenmektedir.

- Dergiye gönderilen çalışmaların özgün olması gerekmektedir.
- Yazarların başka çalışmalardan yararlanmaları veya başka çalışmaları kullanmaları durumunda eksiksiz ve doğru bir biçimde atıfta bulunmaları ve/veya alıntı yapmaları gerekmektedir.
- Çalışma oluşturulurken çalışmanın içeriğine entelektüel anlamda katkı sağlamayan kişiler yazar olarak belirtilmemelidir.
- Yazarlar kullanılan verilerin kullanım haklarına, araştırma/analizlerle ilgili gerekli izinlere sahip olduklarını veya deney yapılan deneklerin rızasının alındığını gösteren belgeye sahip olmalıdır.
- Yazarların yayınlanmış, erken görünüm veya değerlendirme aşamasındaki çalışmasıyla ilgili bir yanlış ya da hatayı fark etmesi durumunda, dergi editörünü veya yayıncıyı bilgilendirme, düzeltme veya geri çekme işlemlerinde editörle işbirliği yapma yükümlülüğü bulunmaktadır.
- Başka bir dergide yayınlanmış bir çalışma Alnteri Sosyal Bilimler Dergisi'ne gönderilemez.
- Yazarlar, çalışmalarını aynı anda birden fazla dergiye gönderemez. Önceki başvuru sona ermeden yeni bir başvuru yapılamaz.
- Değerlendirme süreci başlamış bir çalışmanın yazar ekleme, yazar sırası değiştirme, yazar çıkartma gibi yazar sorumluluklarının değiştirilmesi teklif edilemez.

Editörlerin Etik Sorumlulukları

Editörler, Alnteri Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayınlanan her makaleden sorumludur. Editörler, bu sorumluluk bağlamında aşağıdaki etik sorumluluklara uymak zorundadırlar.

- Yazarların ve okuyucuların bilgiye olan ihtiyaçlarını gidermeye çabalamak
- Sürekli olarak derginin gelişimine katkı sağlamak
- Dergide yayınlanan çalışmaların kalitesinin nasıl daha iyi olabileceği üzerine kafa yormak
- Düşünce özgürlüğünü desteklemek ve düşünce özgürlüğüne sınır getirmemek
- Akademik açıdan bütünlüğü sağlamak
- Fikri mülkiyet hakları ve etik standartlardan taviz vermeden iş süreçlerini devam ettirmek
- Düzeltilme, açıklama gerektiren konularda yayın açısından açıklık ve şeffaflık göstermek

Hakemlerin Etik Sorumlulukları

Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayınların nesnel ve bağımsız olarak değerlendirilmesini ve yayın kalitesini doğrudan etkileyen kör hakemlik sistemi uygulanmaktadır. Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi değerlendirme süreci çift taraflı kör hakemlik ilkesiyle yürütülür. Hakemler yazarlar ile doğrudan iletişime geçemez, değerlendirme ve yorumlar dergi yönetim sistemi aracılığıyla iletilir. Bu süreçte değerlendirme formları ve tam metinler üzerindeki hakem yorumları editör aracılığıyla yazarlara iletilir. Bu bağlamda Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi için çalışma değerlendiren hakemlerin aşağıdaki etik sorumluluklara sahip olması beklenmektedir.

- Sadece uzmanlık alanlarına uygun olan çalışmaların hakemliğini almak
- Değerlendirmelerini tarafsızlık ve gizlilik içerisinde yürütmek
- Değerlendirme sürecinde çıkar çatışması ile karşı karşıya olduğunu düşünürse, çalışmayı incelemeyi reddederek, dergi editörünü bilgilendirmek
- Gizlilik ilkesi dolayısıyla inceledikleri çalışmaları değerlendirdikten sonra imha etmek ve inceledikleri çalışmaların sadece nihai biçimlerini çalışmalar yayımlandıktan sonra kullanmak
- Değerlendirmeyi nesnel bir şekilde sadece çalışmanın içeriği ile ilgili olarak yapmak ve milliyet, cinsiyet, dini inançlar, siyasal inançlar ve ticari kaygıların değerlendirmeye etki etmesine izin vermemek
- Değerlendirmeyi nazik ve yapıcı bir üslupla yapmak; düşmanlık, hakaret, iftira içeren öznel yorumlardan sakınmak
- Değerlendirmeyi kabul ettikleri çalışmayı zamanında ve yukarıdaki etik sorumlulukları baz alarak gerçekleştirmek

Yayıncının Etik Sorumlulukları

Kâr amacı gütmeyen bir dergi olan Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi, bu alanda yayınladığı çalışmalarla bilim dünyasına katkılar sunmak ve okuyucuların nitelikli yayınlarla buluşmasına olanak sağlamak amacıyla çıkartılmaktadır. Bu bağlamda, Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi aşağıdaki etik sorumlulukların bilinciyle hareket etmektedir:

-Editörler, Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi'ne gönderilen çalışmaların tüm süreçlerinden sorumludur. Bu çerçevede ekonomik ya da politik kazançlar göz önüne alınmaksızın karar verici kişiler editörlerdir.

-Dergi, bağımsız editör kararı oluşturulmasını taahhüt eder.

- Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayınlanmış her makalenin mülkiyet ve telif hakkını korur ve yayınlanmış her kopyanın kaydını saklama yükümlüğünü üstlenir.

-Dergi, editörlere ilişkin her türlü bilimsel suistimal, atıf çeteciliği ve intihalle ilgili önlemleri alma sorumluluğuna sahiptir.

Etik Olmayan Bir Durumla Karşılaşırsanız

Alinteri Sosyal Bilimler Dergisi'nde yukarıda bahsedilen etik sorumluluklar ve dışında etik olmayan bir davranış veya içerikle karşılaşırsanız lütfen alinterisosyalbilimler@gmail.com adresine e-posta yoluyla bildirin.

Publication Ethics

The publication process at Alinteri Journal of Social Sciences is the basis of the improvement and dissemination of information objectively and respectfully. Therefore, the procedures in this process improves the quality of the studies. Peer-reviewed studies are the ones that support and materialize the scientific method. At this point, it is of utmost importance that all parties included in the publication process (authors, readers and researchers, publisher, reviewers and editors) comply with the standards of ethical considerations. Alinteri Journal of Social Sciences expects all parties to hold the following ethical responsibilities.

The following ethical duties and responsibilities are written in the light of the guide and policies made by Committee on Publication Ethics (COPE).

For Authors

The authors who submit their manuscripts to Alinteri Journal of Social Sciences are expected to comply with the following ethical responsibilities:

Author(s) must submit original studies to the journal. If they utilize or use other studies, they must make the in-text and end-text references accurately and completely.

People who have not contributed to the study at the intellectual level should not be indicated as author. If the manuscripts submitted to be published are subject of conflicting interests or relations, these must be explained.

During the review process of their manuscripts, author(s) may be asked to supply raw data. In such a case, author(s) should be ready to submit such data and information to the editorial and scientific boards.

Author(s) should document that they have the participants' consent and the necessary permissions related with the sharing and research/analysis of the data that are used.

Author(s) bears the responsibility to inform the editor of the journal or publisher if they happen to notice a mistake in their study which is in early release or publication process and to cooperate with the editors during the correction or withdrawal process.

Authors cannot submit their studies to multiple journals simultaneously. Each submission can be made only after the previous one is completed. A study published in another journal cannot be submitted to Alinteri Journal of Agricultural Sciences.

Author responsibilities given in a study (e.g.: adding an author, reordering of author names) whose review process has begun cannot be changed.

Ethical Responsibilities of Reviewers

The fact that all manuscripts are reviewed through "Blind Review" has a direct influence on the publication quality. This process ensures confidentiality by objective and independent review. The review process at Alinteri Journal of Social Sciences is carried out on the principle of double blind review. Reviewers do not contact the authors directly, and the reviews and comments are conveyed through the journal management system. In this process, the reviewer views on the evaluation forms and full texts are assigned to the author(s) by the editor. Therefore, the reviewers doing review work for Alinteri Journal of Social Sciences are supposed to bear the following ethical responsibilities:

Reviewers must

- agree to review only in their subject of expertise.
- review in an unbiased and confidential manner.
- inform the editor of the journal if they think that they encounter conflict of interests and decline to review the manuscript during the review process.
- dispose the manuscripts they have reviewed in accordance with the principle of confidentiality after the review process. Reviewers can use the final versions of the manuscripts they have reviewed only after publication.
- review the manuscript objectively and only in terms of its content and ensure that nationality, gender, religious and political beliefs, and economic apprehension do not influence the review.
- review the manuscript in a constructive and kind tone, avoid making personal comments including hostility, slander and insult.
 - review the manuscript they have agreed to review on time and in accordance with the ethical rules stated above.